

UCHWAŁA Nr XXVII/284/2018

Rady Gminy Węgierska Górka

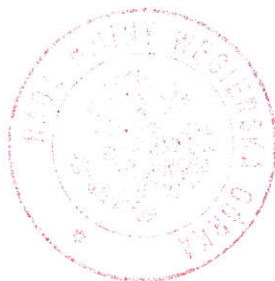
z dnia 21 marca 2018r.

w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Węgierska Górka na lata 2018-2025”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn.zm.)

Rada Gminy Węgierska Górka uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się „Strategię Rozwoju Gminy Węgierska Górka na lata 2018 – 2025” stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Węgierska Górka.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

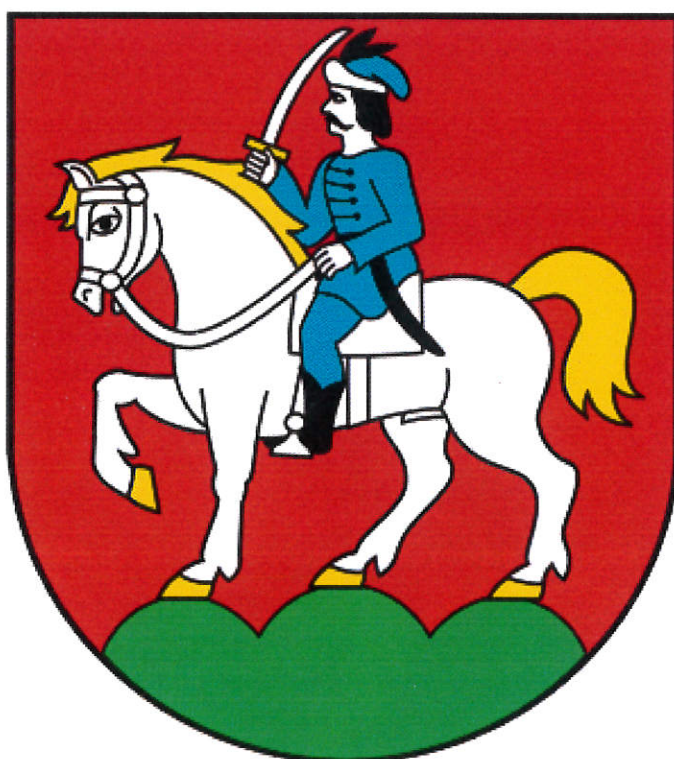

Przewodniczący
RADY
Wojciech Sobel

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Wojciech Sobel', is written over the printed name.

Strategia Rozwoju Gminy

Węgierska Górka na lata 2018-2025

Węgierska Górka, grudzień 2017 r.

Metryka dokumentu					
Tytuł dokumentu	<i>Strategia Rozwoju Gminy Węgierska Górka na lata 2018-2025</i>				
Zamawiający	GINA WĘGIERSKA GÓRKA ul. Zielona 43 34-350 Węgierska Górka				
Wykonawca	TECHMASTER Sp. z o.o. ul. Kabaty 2 34-300 Żywiec www.techmaster.com.pl tel. +48/33-861-16-87 				
Nr wersji	1.0	Status:	Końcowa	Data:	Grudzień 2017 r.

*Wyrazy podziękowania zespół konsultantów składa wszystkim pracownikom
Gminy Węgierska Górka, za zaangażowanie i współpracę
przy tworzeniu niniejszej Strategii.*

Spis treści

I.	Wprowadzenie	5
II.	Metodologia prac.....	7
	2.1 Ogólna metodyka prac	7
	2.2 Źródła danych pierwotnych i wtórnych	8
	2.2.1 Źródła pierwotne.....	8
	2.2.2 Źródła wtórne.....	8
	2.3 Etapy prac	8
III.	Krótką historia i położenie gminy Węgierska Górka	10
IV.	Diagnoza obejmująca kwestie społeczne.....	14
	4.1 Ruch naturalny i migracje	14
	4.2 Specyficzne trendy demograficzne	17
	4.3 Bezrobocie w gminie	20
	4.4 Pomoc społeczna na terenie Gminy Węgierska Górka	22
	4.5 Dane dotyczące świadczeń przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgierskiej Górze.	23
	4.6 Skala przestępczości na terenie gminy Węgierska Górka	26
	4.7 Mniejszości narodowe zamieszkujące obszar Gminy	28
V.	Diagnoza obejmująca kwestie gospodarcze.....	28
	5.1 Wskaźniki aktywności gospodarczej	28
	5.2 Aktywność organizacji pozarządowych oraz uczestnictwo mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym.....	31
	5.3 Zabytki:.....	33
	5.4. Turystyka	35
	5.5 Kultura	38
	5.6 Szkolnictwo	40
	5.6 Ceny nieruchomości na terenie gminy Węgierska Górka	43
VI.	Diagnoza obejmująca kwestie techniczne oraz przestrzenno-funkcjonalne.....	45
	6.1 Tkanka mieszkaniowa na terenie Gminy Węgierska Górka	45
	6.2 Infrastruktura drogowa	45
	6.3 Gospodarka odpadami na terenie gminy.....	46
	6.4 Gospodarka wodno-kanalizacyjna	48
VII.	Analiza ankiet badających poziom satysfakcji mieszkańców gminy Węgierska Górka.....	49
VIII.	Analiza SWOT.....	56
IX.	Misja i wizja Gminy	72
X.	Cele strategiczne, cele operacyjne, propozycje zadań	77
XI.	Procedury uaktualniania strategii :.....	93
XII.	Monitoring i ewaluacja strategii.....	94
XIII.	Harmonogram realizacji strategii	95

XIV. Zgodność z dokumentami strategicznymi	96
14.1 Spójność z krajowymi dokumentami strategicznymi.....	97
14.2 Spójność z regionalnymi dokumentami strategicznymi.....	99
XV. Oczekiwane efekty realizacji Strategii	104
XVI. Spis tabel, wykresów i map	108

Wykaz skrótów:

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

GUS – Główny Urząd Statystyczny

KP – Komisariat Policji

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

KGW – Koło Gospodyń Wiejskich

OPG- Ośrodek Promocji Gminy

LPR – Lokalny Program Rewitalizacji

PRL – Plan Rozwoju Lokalnego

MPZP – Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego

UG – Urząd Gminy

I. Wprowadzenie

Strategia rozwoju gminy jest podstawowym dokumentem, który określa cele i priorytety rozwoju społeczno – gospodarczego danego obszaru.

Niniejsza strategia jest rezultatem prac samorządu Gminy Węgierska Górka, które zostały podjęte wspólnie z mieszkańcami (osobami wywodzącymi się z 3 sektorów – społecznego, samorządowego oraz gospodarczego) oraz doradcami reprezentującymi firmę TECHMASTER Sp. z o.o. z Żywca na podstawie zawartej w dniu 26 lipca 2017 r. umowy. Celem opracowania strategii było rozpoznanie atutów i mankamentów Gminy Węgierska, a także stojących przed gminą szans i zagrożeń oraz wskazanie kierunków rozwoju, które są najbardziej perspektywiczne.

Niniejsza Strategia składa się z trzech podstawowych części: diagnostycznej, koncepcyjnej oraz wdrożeniowej.

Część pierwsza diagnostyczna obejmuje zagadnienia związane z: diagnozą obecnej sytuacji, w jakiej znajduje się gmina – sytuacji demograficznej, społecznej, gospodarczej oraz finansowej. W ramach tej części opisano na podstawie dostępnych danych utrzymujące się na obszarze gminy trendy, tendencje, dostępną infrastrukturę. Analizą objęto okres 3-ech lat wstecz (lata 2014 – 2016).

Część druga koncepcyjna to wskazanie rozpoznanego, optymalnego celu strategicznego gminy, opis misji i wizji gminy, a także wykaz kluczowych kierunków rozwoju Gminy Węgierska Górka do roku 2025.

Część trzecia wdrożeniowa obejmuje wskazanie oczekiwanych efektów wdrażania strategii, procedur monitoringu i ewaluacji, określenie harmonogramu realizacji strategii, a także jej planu finansowego.

Dzięki opisanej strukturze niniejsza Strategia Rozwoju Gminy ma szansę stać się dokumentem w efektywny sposób wypełniającym kilka zasadniczych celów:

- stanowić najbardziej aktualne, zintegrowane i przetworzone z myślą o różnorodnych odbiorcach kompendium wszelkich informacji o Gminie Węgierska Górka – jej terenie, mieszkańcach, sytuacji społecznej, gospodarczej, etc.,
- pełnić funkcję efektywnego narzędzia promocyjnego, wykorzystywanego przez Samorząd w celach związanych z prezentacją terenu gminy, kreowaniem jej wizerunku, jako miejsca z różnych względów atrakcyjnego,

- być wyrazem woli tak mieszkańców, jak też i samorządu lokalnego, w zakresie priorytetowych kierunków rozwoju w najbliższym okresie.

Ponadto niniejszy dokument przedstawia metodykę prac nad Strategią, a także zasadność jej przygotowania w oparciu o wykazaną spójność z dokumentami strategicznymi na poziomie regionalnym, krajowym i europejskim.

II. Metodologia prac

2.1 Ogólna metodyka prac

Niniejsza Strategia jest budowana według metody partycypacyjno-eksperckiej, czyli uspołecznionej, w której równoważne jest doświadczenie konsultantów oraz wiedza i potencjał społeczności lokalnej. Konsultanci wnieśli swoje doświadczenie w zakresie budowania strategii rozwoju, natomiast mieszkańcy wiedzę na temat obszaru, jego mocnych i słabych stron, jego potencjału oraz optymalnych kierunków rozwoju.

Metoda partycypacyjno-ekspercka zakłada silną współpracę konsultantów ze społecznością lokalną na każdym etapie opracowywania dokumentu.

Zastosowanie takiej metody przy tworzeniu dokumentu, oprócz partycypacji pozwala na zdobycie doświadczenia przyczyniając się jednocześnie do integracji środowisk w oparciu o planowanie rozwoju lokalnego. Doświadczenie zdobyte przez liderów lokalnych w pracach nad Strategią będzie mogło owocować podczas jej wdrażania.

Punktem wyjścia do właściwego skonstruowania części strategicznej, a więc kierunków rozwoju, celów i działań jest precyzyjna diagnoza społeczno-gospodarcza gminy, oparta przede wszystkim na pozyskanych danych wewnętrznych oraz na danych zewnętrznych.

W przygotowaniu Strategii wykorzystano dostępne źródła wtórne.

Na potrzeby powstającego opracowania wykorzystano następujące metody badawcze:

- ankieta – dostępna dla mieszkańców gminy w postaci formularzy papierowych, dystrybuowanych m. in. przez członków Komitetu Sterującego, radnych, jak i za pośrednictwem Urzędu Gminy. Zebrano 24 kwestionariusze.
- spotkania warsztatowe, które odbyły się w każdym z sołectw Gminy Węgierska Górka – spotkania pozwoliły na uzyskanie bardzo wysokiego poziomu interakcji między uczestnikami, ogniskowanie dyskusji wokół zaplanowanego tematu, a także wizualizację przebiegu pracy i jej wyników. Inną istotną zaletą zastosowanych technik była wysoka efektywność dyskusji.

2.2 Źródła danych pierwotnych i wtórnych

2.2.1 Źródła pierwotne

Najważniejsze źródła danych i informacji pierwotnych:

- dane i informacje pozyskane podczas warsztatów strategicznych, w których uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych, pracownicy Urzędu Gminy w Węgierskiej Górze, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedstawiciele jednostek organizacyjnych, przedsiębiorcy, przedstawiciele środowisk branżowych oraz lokalni liderzy i aktywiści,
- opinie zebrane w wywiadach ankietowych oraz rozmowach bezpośrednich z przedstawicielami władz samorządowych, pracownikami Urzędu Gminy w Węgierskiej Górze, mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, przedstawicielami jednostek organizacyjnych, przedsiębiorcami, przedstawicielami środowisk branżowych oraz lokalnymi liderami i aktywistami.

2.2.2 Źródła wtórne

W procesie zbierania danych wykorzystane zostały źródła wtórne, czyli dostępne opracowania i dokumenty:

- opracowania Głównego Urzędu Statystycznego,
- dokumenty strategiczne krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne,
- strony internetowe Urzędu Gminy Węgierska Górka oraz jednostek organizacyjnych
- foldery promocyjne, ulotki, publikacje promocyjno-informacyjne,
- strony internetowe (portale regionalne i tematyczne)

2.3 Etapy prac

Proces opracowywania Strategii obejmował następujące etapy:

- etap diagnostyczny – związany z analizą stanu wyjściowego (analiza społeczno-gospodarcza, potencjał gminy, potrzeby mieszkańców) oraz z realizacją badań,
- etap koncepcyjny – dotyczący wypracowania wizji, misji, priorytetów, określenia kierunków działania oraz zadań realizacyjnych. W etapie tym

określono główne założenia do procesu wdrażania Strategii w kontekście ramowego harmonogramu działań, programu operacyjnego na najbliższe lata, możliwych źródeł finansowania oraz systemu monitorowania i ewaluacji Strategii. Założeniem etapu było przede wszystkim wspólne wypracowanie wizji rozwoju obszaru, zdefiniowanie najważniejszych celów do osiągnięcia oraz sposobów ich realizacji. W tym etapie kluczowe znaczenie miały warsztaty oraz bezpośrednie konsultacje indywidualne, służące wypracowywaniu głównych założeń rozwojowych.

III. Krótka historia i położenie gminy Węgierska Górka

Źródła wg Kronikarza Andrzeja Komonieckiego autora „Chronografii – Dziejopis żywiecki” podają, iż nazwa Węgierskiej Górki sięga roku 1477 roku, kiedy to dochodzi do zatargów o przynależność terytorium ziem pomiędzy królem Polski Kazimierzem Jagiellończykiem a królem węgierskim Maciejem Korwinem. Węgrzy, którzy chcieli przejąć ziemię żywiecką przysięgali, że im się ona należy mając w nogawicach ziemię węgierską. Na szczęście król Polski nie dał się wciągnąć w ich intrygę a ziemia wysypana z nogawic Węgrów utworzyła „górkę”. Według tej legendy stąd wywodzi się nazwa „Węgierska Górka”. Druga legenda mówi, iż nazwa Węgierska Górka wywodzi się od szańców obronnych usypanych przez właścicieli Żywiecczyny - Komorowskich na wypadek najazdu Macieja Korwina króla węgierskiego. W roku 1973 Węgierska Górka stała się gminą dla czterech miejscowości (Cięcina, Cisiec, Węgierska Górka, Żabnica).

Miejszem szczególnym w historii II wojny światowej zapisała się obrona Węgierskiej Górki w dniach 2-3 wrzesień 1939r. Obecnie wydarzenia z września 1939 roku zaistniały jako tzw. „Westerplatte Południa”.

Gmina Węgierska Górka położona jest w południowej części województwa śląskiego, w dolinie rzeki Soły na zboczach Beskidu Śląskiego i Żywieckiego. Od północnego zachodu otoczona jest rozrogiem Baraniej Góry - Glinne (1024 m n.p.m.), a od południowego wschodu potężnymi ramionami Romanki (1366 m n.p.m.), Lipowskiej (1324 m n.p.m.) wraz z jej odgałęzieniami, tj. Magurą Cięcińską (891 m n.p.m.), Abrahamowem (857 m n.p.m.) i Prusowem (1010 m n.p.m.).

Gmina Węgierska Górka ma obszar 7647 ha, w tym użytki rolne stanowią 40% powierzchni gminy, użytki leśne to 50% powierzchni gminy. 55% obszaru gminy mieści się w granicach Żywieckiego Parku Krajobrazowego. Gmina stanowi 7,41% powierzchni powiatu żywieckiego.

Gmina Węgierska Górka bezpośrednio graniczy z gminami: Radziechowy-Wieprz, Jeleśnia, Milówką i Ujsołami. Ze względu na położenie w bliskości drogi ekspresowej S 1 Bielsko- Biała- Zwardoń oraz przejść granicznych w Glince i Zwardoniu stanowi atrakcyjne miejsce dla inwestorów i przedsiębiorców nie tylko polskich ale też zagranicznych. Dzięki licznej sieci szlaków turystycznych, pieszo- rowerowych, biegowych i narciarskich gmina Węgierska Górka jest atrakcyjnym miejscem spędzania czasu wolnego. W jej obręb administracyjny wchodzi sołectwa: Cięcina, Cisiec, Węgierska Górka i Żabnica.

- **Cisiec**- wieś, o powierzchni 1846,38 ha, położona w województwie śląskim, w powiecie żywieckim, w Gminie Węgierska Górka. Usytuowana jest na południowy zachód od Węgierskiej Górki. Cisiec to typowa wieś beskidzka. Zabudowa skupia się przede wszystkim wzdłuż dwóch równoległych dróg, biegnących po obu stronach rzeki Soły. Sołectwo Cisiec jest otoczone szczytami Palenicy (687 m n.p.m), Żarku (669 m n.p.m) oraz Małej Baraniej (659 m n.p.m). Jest to jedna z najbardziej urokliwych wiosek Żywiecczyny. Środkiem wsi przepływa rzeka Soła dzieląc Cisiec na Mały i Duży.

- **Cięcina** - wieś położona na prawym brzegu rzeki Soły, u wylotu potoku Cięcinka na wysokości 380 m n.p.m. Krajobraz Cięciny cechują zaokrąglone grzbiety górski i dość strome zbocza. Nie tworzy on jednolitego pasma górskiego lecz rozpada się na kilka grup górskich o charakterze równinowym: Barania Góra, Pasma Abrahamowa i południkowym Kiczera, Magura. Najstarsze wzmianki historyczne o osadnictwie na terenie Żywiecczyny można znaleźć w spisach świętopietrza diecezji krakowskiej z XIV w Jana Długosza. Najwcześniejsza wzmianka o Żywcu pochodzi z 1308r i z tego samego roku o osadzie w Cięcinie, którą na początku zamieszkiwało 150 osób.

- **Węgierska Górka**- powierzchnia sołectwa wynosi 725,19 ha, co stanowi ponad 9% powierzchni całej Gminy. W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa bielskiego. Miejscowość leży na zboczach Beskidu Śląskiego i Beskidu Żywieckiego niedaleko Żywca. Jest siedzibą gminy Węgierska Górka.

- **Żabnica**- wieś zarębna, rozciągająca się wzdłuż potoku Żabnica mającego główne źródło na stokach Romanki, a ujście w rzece Sole w Węgierskiej Górce. Położona jest w Beskidzie Żywieckim na wysokości od 600m n.p.m. do 800m n.p.m., pomiędzy górami Abrahamów 800m n. p. m i Prusowem 1010m n.p.m.. Wieś zajmuje 3449,81 ha, w tym 411,62 ha stanowią grunty orne, łąki 436,12 ha , pastwiska 15,03 ha a lasy 2164,14 ha. Krajobraz Żabnicy przypadł do gustu mieszkańcom Śląska, Krakowa i Warszawy gdzie wybudowali sobie oni na polanach domki letniskowe.

Mapa 1- Położenie gminy Węgierska Górka na tle Województwa Śląskiego

Mapa 2- Położenie gminy Węgierska Górka na tle powiatu żywieckiego

Gmina Węgierska Górka w której obręb administracyjny wchodzi wsie Cięcina, Cisiec, Węgierska Górka, Żabnica - zajmuje urokliwy zakątek Żywiecczyny, wzdłuż biegu rzeki Soły.

IV. Diagnoza obejmująca kwestie społeczne

4.1 Ruch naturalny i migracje

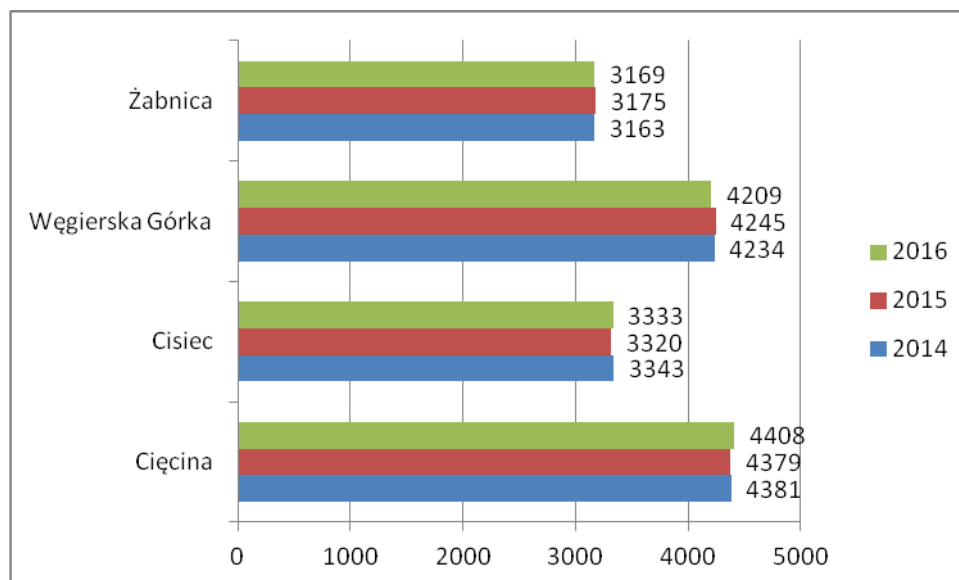
Obszar Gminy Węgierska Górka zamieszkuje łącznie 15 119 osób, w tym 7648 kobiet. Według danych Urzędu Gminy na dzień 31.12.2016 r., liczba mieszkańców z podziałem na poszczególne miejscowości kształtuje się następująco:

- Cięcina – 4408 osób, w tym 2219 kobiet
- Cisiec – 3333 osób, w tym 1688 kobiet
- Węgierska Górka – 4209 osób, w tym 2170 kobiet
- Żabnica – 3169 osób, w tym 1571 kobiet

Dane te wskazują, iż najwięcej mieszkańców jest w miejscowości Cięcina, a najmniej w Żabnicy.

Porównując liczbę mieszkańców na przestrzeni 3 lat (2014-2016) można zauważyć, iż liczba mieszkańców poszczególnych sołectw utrzymuje się na podobnym, stałym poziomie. Dane pokazuje poniższy wykres:

Wykres 1 Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Węgierska Górka

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Węgierska Górka

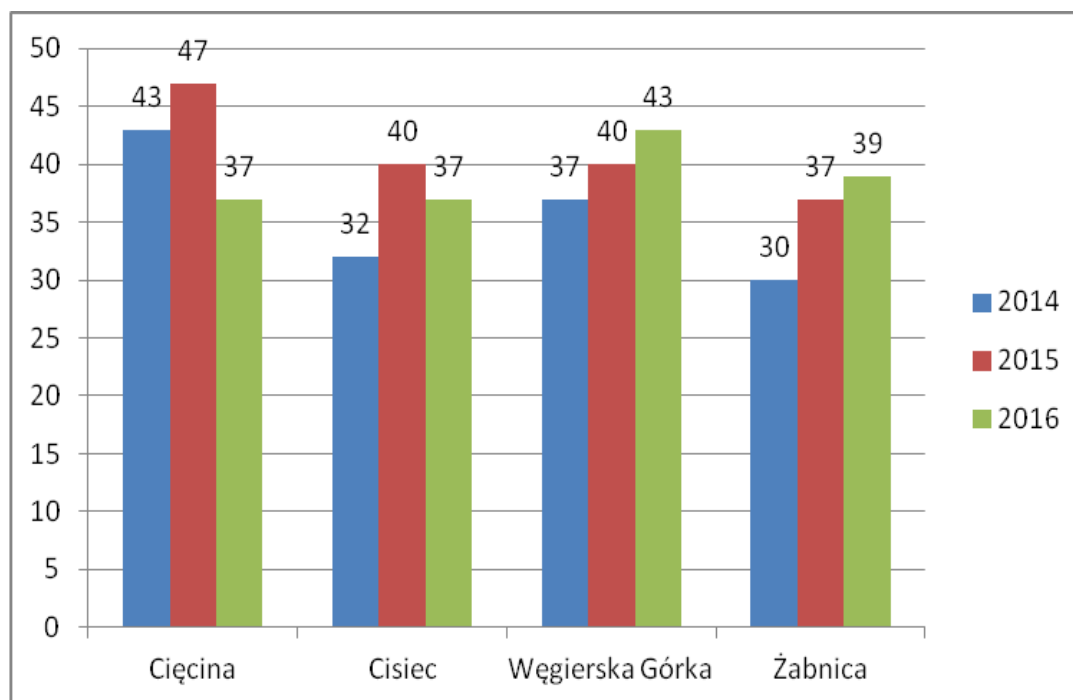
W przeciągu trzech lat zmniejszyła się liczba urodzeń w gminie z 186 w roku 2014 do 173 roku 2016 (spadek o 6,9 %). Poniższa tabela prezentuje urodzenia w podziale na każde sołectwo:

Tabela 1 Urodzenia na terenie Gminy Węgierska Górka

Urodzenia w Gminie Węgierska Górka			
Lata	2014	2015	2016
Cięcina	59	48	57
Cisiec	37	29	37
Węgierska Górka	44	49	36
Żabnica	46	48	43
RAZEM	186	174	173

Dobrym trendem, zaobserwowanym na terenie Gminy Węgierska Górka jest zmniejszająca się liczba zgonów. Porównując rok 2016 z rokiem poprzednim 2015 (164 zgonów) zanotowano spadek o 8. Najwięcej zgonów w 2016 roku odnotowano w sołectwie Węgierska Górka, bo aż 43, natomiast najmniej w Cięcinie i Ciścu. Szczegółowe dane ukazuje poniższy wykres:

Wykres 2 Liczba zgonów w poszczególnych miejscowościach w Gminie Węgierska Górka

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Węgierska Górka

Na obszarze całej Gminy pozytywnym zjawiskiem jest dodatni przyrost naturalny. W poszczególnych latach (2014-2016) analizując powyższe wykresy dotyczące liczby mieszkańców, liczby urodzeń i liczby zgonów można zaobserwować, że przyrost naturalny jest znaczący (na terenie Gminy Węgierska Górka wynosi + 17 (+ 1,12 na 1000 mieszkańców), natomiast w podziale na poszczególne miejscowości przyrost naturalny w 2016 roku prezentuje się następująco:

- Cięcina +20 (4,54 na 1000 mieszkańców)
- Cisiec 0 (0 na 1000 mieszkańców)
- Węgierska Górka -7 (1,66 na 1000 mieszkańców)
- Żabnica + 4 (1,26 na 1000 mieszkańców)

Z powyższych danych wynika, iż największy dodatni przyrost naturalny odnotowano w sołectwie Cięcina, natomiast w sołectwie Węgierska Górka zauważyć można trend spadkowy. Jedynie w Ciścu różnica pomiędzy saldem urodzeń a zgonów wynosi 0.

Dane dotyczące migracji ludności z terenu Gminy całościowo również kształtują się bardzo dobrze, gdyż obserwuje się dodatnie saldo migracji. W rozbiciu na poszczególne lata od 2014 do 2016 roku przedstawia tabela:

Tabela 2 Migracje na terenie Gminy Węgierska Górka

Rok	Zameldowania	Wymeldowania	+/-
2016	263	125	+138
2015	250	128	+122
2014	199	124	+75

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Węgierskiej Górze

4.2 Specyficzne trendy demograficzne

Biorąc pod uwagę wiek mieszkańców Gminy, według danych Głównego Urzędu Statystycznego, dominują osoby w wieku 70 i więcej lat i 30-34 lat, jest ich odpowiednio 1206 i 1255. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców Gminy Węgierska Górka można zauważyć, iż prawie co 10 mieszkaniec, to osoba po 70 roku życia. Dane te przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3 Ludność według wieku w Gminie Węgierska Górka w 2016 roku

Wiek	Ludność	% ogółu ludności
0-4	818	5,41%
5-9	900	5,95%
10-14	789	5,22%
15-19	879	5,81%
20-24	995	6,58%
25-29	1136	7,51%
30-34	1255	8,30%
35-39	1137	7,52%
40-44	1046	6,92%
45-49	1004	6,64%
50-54	1018	6,73%
55-59	1072	7,09%
60-64	890	5,89%
65-69	774	5,12%
70 i więcej	1206	7,98%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (stat.gov.pl)

O zwiększającej się liczbie mieszkańców Gminy Węgierska Górka decyduje zarówno dodatni przyrost naturalny, jak i dodatnie saldo migracji mieszkańców. Na przestrzeni ostatnich 3 lat, odnotowano na terenie Gminy dodatni przyrost naturalny.

Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnych i poprodukcyjnym w gminie Węgierska Górka w latach 2014-2016 kształtuje się następująco:

Tabela 4 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym

Lata	2014	2015	2016
Wiek przedprodukcyjny (do 18 roku życia)	3096	3079	3105
Wiek produkcyjny (18-60 dla kobiet, 18-65 dla mężczyzn)	9573	9561	9494
Wiek poprodukcyjny (po 60 roku życia dla kobiet, po 65 roku życia dla mężczyzn)	2452	2479	2520

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Katowice

Z powyższej tabeli wynika, że najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym (62,8 % ogółu mieszkańców), natomiast najmniejszą w wieku poprodukcyjnym (16,67 % ogółu mieszkańców). Wskaźnik obciążenia demograficznego prezentuje poniższa tabela:

Tabela 5 Wskaźnik obciążenia demograficznego w Gminie Węgierska Górka

	2014	2015	2016
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	32,34	32,20	32,70
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	79,20	80,51	81,16
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	25,61	25,93	26,54

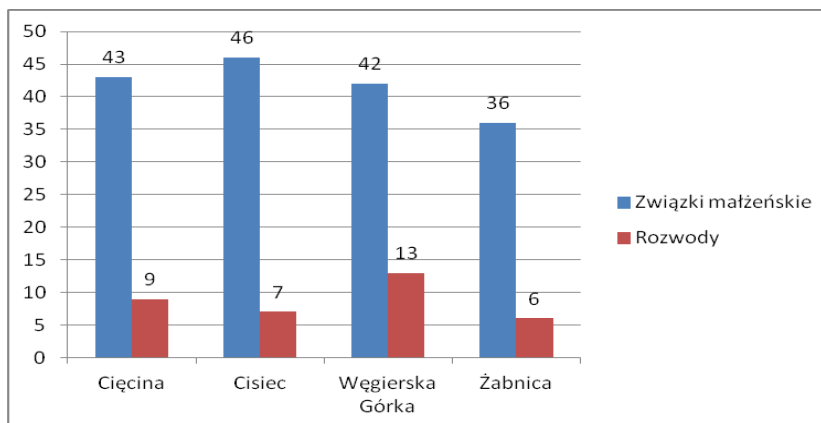
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Katowice

Dane te wskazują, iż największy wskaźnik osiągają osoby w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym, natomiast najmniejszy w stosunku do osób w wieku produkcyjnym.

W roku 2016 w Gminie Węgierska Górka 155 osób zawarło związek małżeński, natomiast liczba rozwodów sięga 35. W poszczególnym sołectwach dane prezentuje poniższy wykres:

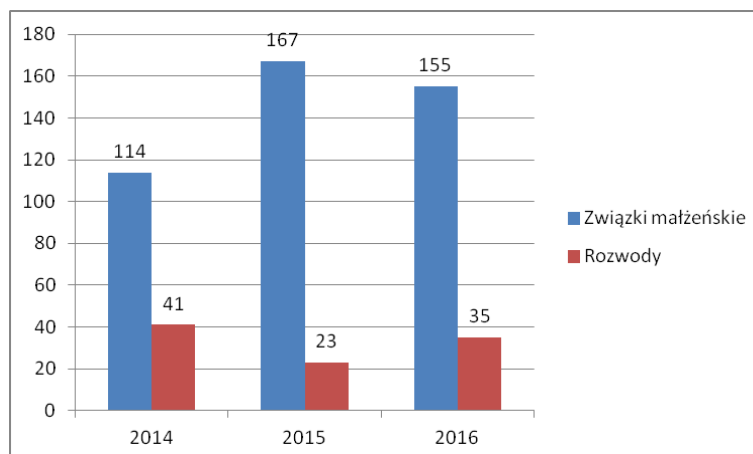
Wykres 3 Liczba zawieranych małżeństw i rozwodów w poszczególnych sołectwach Gminy w 2016 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Węgierska Górka

Z powyższego wykresu wynika, że najwięcej związków małżeńskich zawarli mieszkańcy Ciśca (1,38 % na 1000 mieszkańców), a najmniej w Żabnicy (1,13 % na 1000 mieszkańców). Pozytywnym trendem jest nadal rosnąca ilość zawieranych ślubów, a zmniejszająca rozwodów co prezentuje poniższy wykres:

Wykres 4 Liczba zawieranych małżeństw i rozwodów w latach 2014-2016 w Gminie Węgierska Górka

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Węgierska Górka

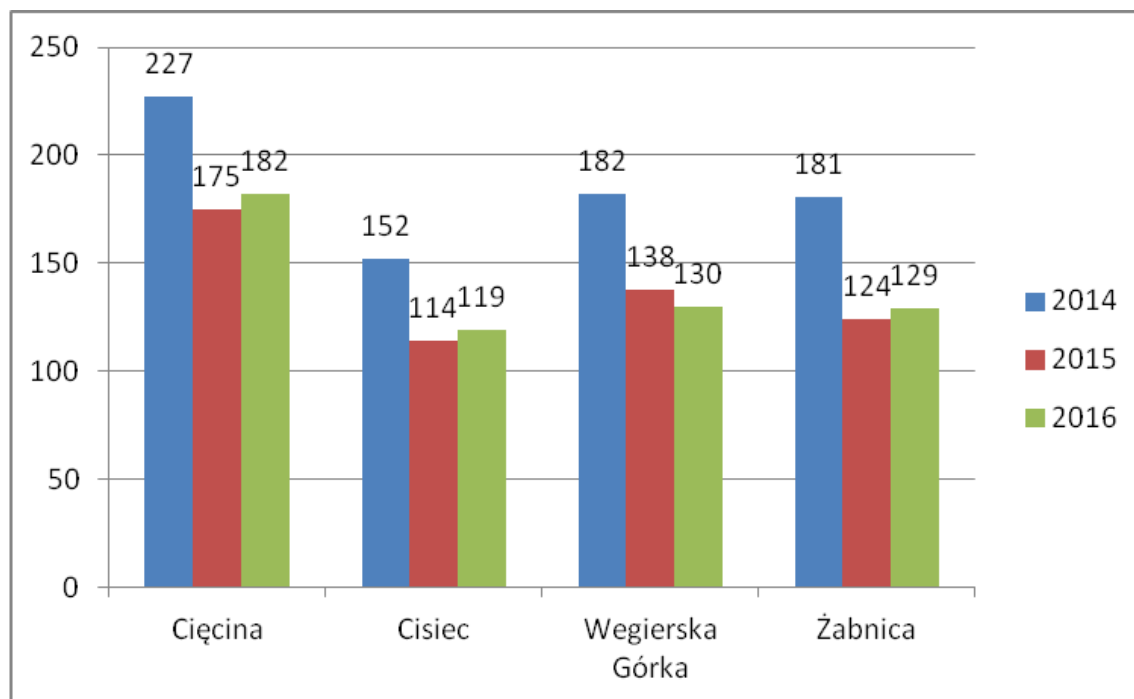
Z danych wynika, że najbardziej kryzysowym rokiem był 2014, kiedy rozwody w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosły 2,7 %. W porównaniu w roku 2016 roku było to 2,31 % na 1000 mieszkańców.

4.3 Bezrobocie w gminie

Według danych na dzień 31.12.2016 roku liczba osób bezrobotnych z obszaru Gminy Węgierska Górka, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żywcu wyniosła 560, z czego 256 stanowią kobiety. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych sołectwach kształtuje się następująco:

- Cięcina – 182 osób (4,13 % wszystkich mieszkańców miejscowości)
- Cisiec – 119 osób (3,57 % wszystkich mieszkańców miejscowości)
- Węgierska Górka – 130 osób (3,09 % wszystkich mieszkańców miejscowości)
- Żabnica – 129 osoby (4,07 % wszystkich mieszkańców miejscowości)

Wykres 5 Liczba osób bezrobotnych na terenie Gminy Węgierska Górka w latach 2014-2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu

Z danych tych wynika, iż największy problem z bezrobociem jest w miejscowości Cięcina, a najmniejszy w Cisiecu. Pozytywnym zjawiskiem jest zmniejszający się poziom bezrobocia na przestrzeni ostatnich lat. Analizując dane można zauważyć, iż w gminie bezrobocie z każdym rokiem maleje. Najwyższe było w roku 2014 a najniższe 2015. Jest to spadek o 26 %.

Dane te prezentuje poniższa tabela:

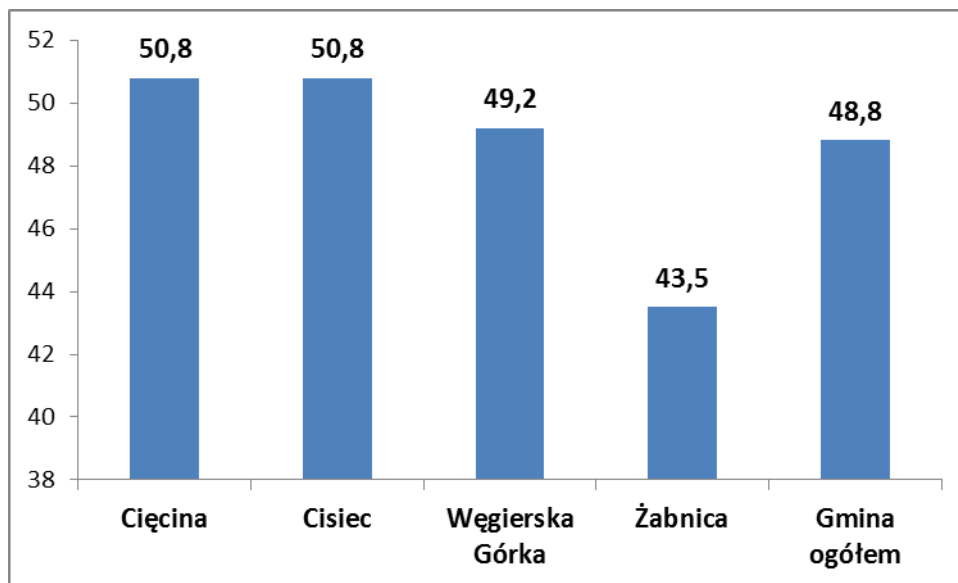
Tabela 6 Bezrobocie w Gminie Węgierska Górka w latach 2014-2016

BEZROBOCIE W GMINIE WĘGIERSKA GÓRKA W LATACH 2014-2016			
	2014	2015	2016
M	370	320	304
K	372	232	256
RAZEM	742	552	560

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu

Zadowalającym czynnikiem jest zmniejszająca się liczba kobiet bezrobotnych w 2016 roku o 17,8 % w porównaniu z rokiem 2014.

Wykres 6 Udział kobiet (%) w ogóle bezrobotnych na terenie Gminy Węgierska Górka w 2016 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu

W zakresie osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, dokonano także analizy biorąc pod uwagę osoby do 25 roku życia, osoby powyżej 50 roku życia oraz osoby bez kwalifikacji. Ich udział w ogóle bezrobotnych w rozbiciu na poszczególne sołectwa kształtuje się następująco:

- w Cięcinie co siódma osoba bezrobotna to osoba do 25 roku życia, co piąta to osoba powyżej 50 lat oraz bez kwalifikacji,
- w Ciścu największą grupą osób bezrobotnych są osoby po 50 roku życia,
- w Żabnicy co trzecia osoba jest bez kwalifikacji,

Dane te obrazuje poniższa tabela.

Tabela 7 Bezrobotni w tzw. szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie	Cięcina	Cisiec	Węgierska Górka	Żabnica	Razem
Osoby do 25 roku życia	25	9	13	24	71
Osoby powyżej 50 roku życia	56	39	42	34	171
Osoby bez kwalifikacji	50	34	30	42	156

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu

4.4 Pomoc społeczna na terenie Gminy Węgierska Górka

Uchwałą Nr XIII/49/90 z dnia 26 kwietnia 1990 roku Rada Gminy Węgierska Górka powołała do działania Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgierskiej Górze. GOPS wykonuje zadania gminy w zakresie pomocy społecznej działając w oparciu o ustawę z dn. 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U.2017.1769) zwana dalej uops. oraz inne przepisy, jeśli wynika z nich właściwość jednostki. Do zadań jednostki należą:

a. zadania własne określone w uops. lub w innych przepisach. Przepisy określają, które z zadań własnych mają charakter obligatoryjny.

b. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej określone przez uops lub przyjęte na podstawie porozumienia z właściwym organem administracji rządowej.

Obowiązujący dokumentem strategicznym dotyczącym rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Węgierska Górka jest „Strategia integracji i rozwiązywania

problemów społecznych Gminy Węgierska Górka na lata 2014-2020”, który został powołany Uchwałą Nr XXXI/304/2014 dnia 10 października 2014 roku przez Radę Gminy Węgierska Górka. Dokument ten ma na celu pokazanie problemów społecznych występujących na terenie gminy oraz wyznaczenie działań, dzięki którym te problemy zostaną zminimalizowane.

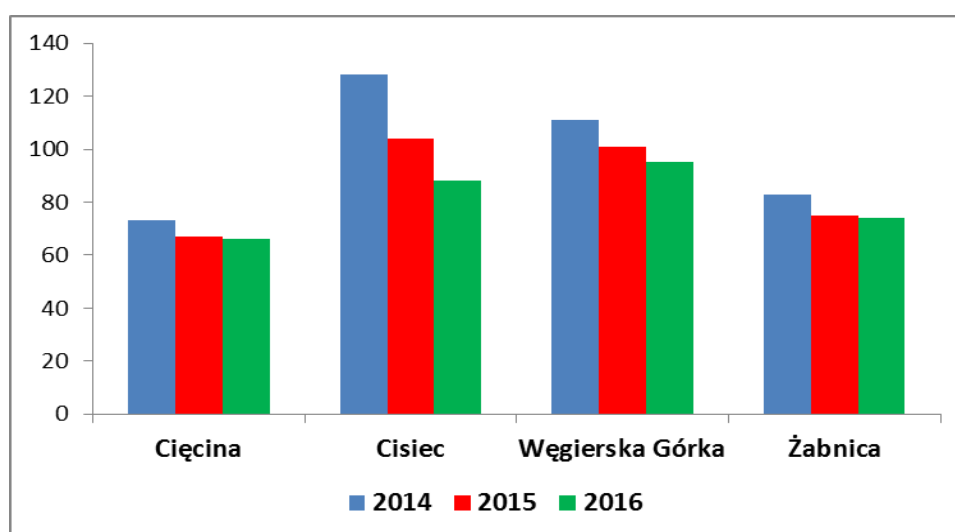
4.5 Dane dotyczące świadczeń przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgierskiej Górcie.

Według danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgierskiej Górcie w roku 2016, liczba świadczeniobiorców korzystających ze świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wyniosła 323, (liczba osób w rodzinach – 973). Porównując te dane z rokiem 2015, są one korzystne – wówczas do Ośrodka zgłosiło się łącznie 347 rodzin (1083 osób w rodzinach).

Biorąc pod uwagę poszczególne miejscowości Gminy, w 2016 r., sytuacja wyglądała następująco:

- Cięcina – 66 rodzin i 207 osób w rodzinach (4,69 na 100 mieszkańców),
- Cisiec – 88 rodzin i 279 osób w rodzinach (8,37 na 100 mieszkańców),
- Węgierska Górka – 95 rodzin i 256 osób w rodzinach (6,08 na 100 mieszkańców),
- Żabnica – 74 rodzin i 231 osób w rodzinach (7,28 na 100 mieszkańców).
- Gmina ogółem – 6,32 na 100 mieszkańców.

Wykres 7 Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS w sołectwach Gminy Węgierska Górka w latach 2014-2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Analizując dane dla poszczególnych miejscowości, pozytywny jest trend, iż we wszystkich sołectwach liczba rodzin/ osób korzystających ze wsparcia GOPS spada. Pomimo, tego, najwięcej osób korzystających z pomocy GOPS-u w odniesieniu do liczby mieszkańców danej miejscowości, to mieszkańcy Ciśca i Żabnicy.

Liczba rodzin, którym przyznano pomoc w roku 2016 wyniosła 323, pomoc przyznano 973 osobom. Porównując w roku 2015 jest to spadek o 113 rodzin czyli 25 %, co obrazuje poniższa tabela:

Tabela 8 Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
Liczba rodzin, którym przyznano pomoc	524	436	323
Liczba osób w rodzinie, których przyznana została pomoc	1559	1364	973

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgierskiej Górze

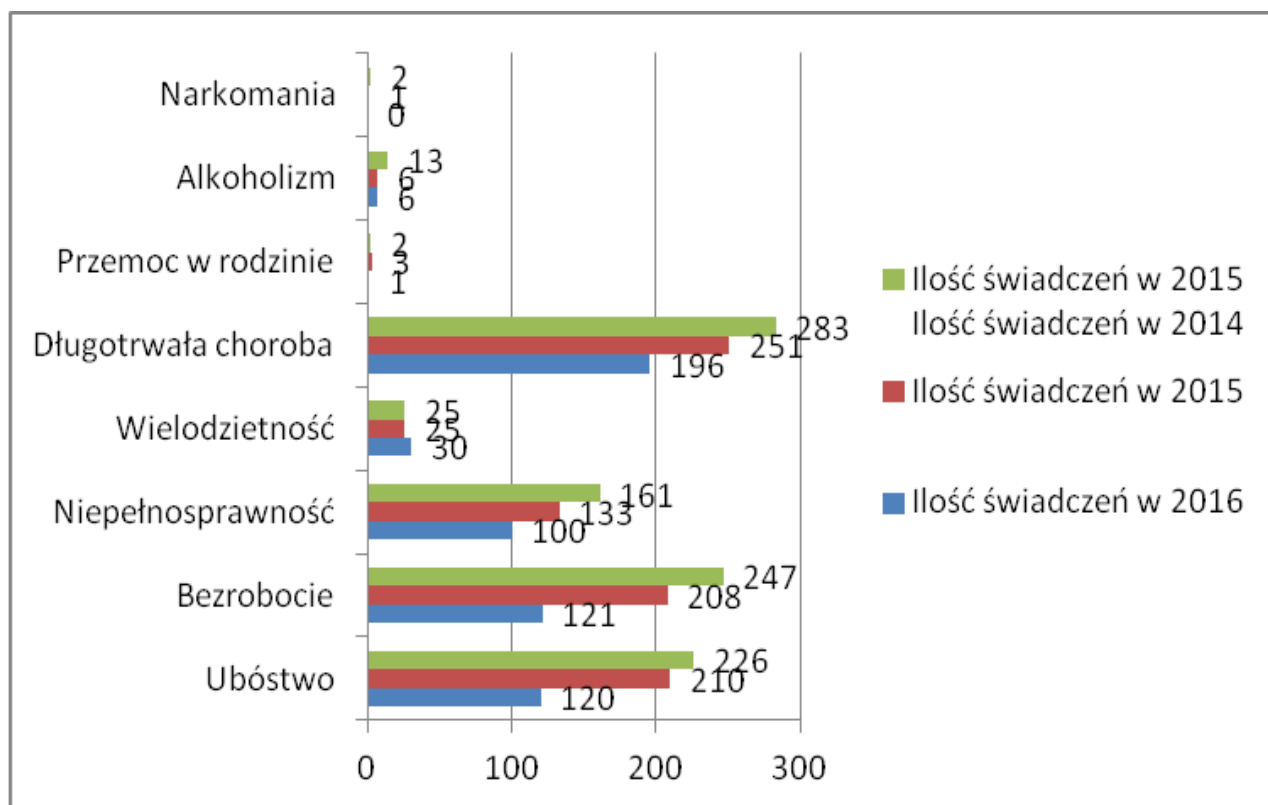
Główną przyczyną przyznania pomocy w 2016 roku z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej była długotrwała choroba. Na dalszych miejscach wymienić należy: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność:

Tabela 9 Przyczyny przyznania pomocy z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2014-2016

Przyczyny przyznania pomocy	Ilość świadczeń w 2016	Ilość świadczeń w 2015	Ilość świadczeń w 2014
Ubóstwo	120	210	226
Bezrobocie	121	208	247
Niepełnosprawność	100	133	161
Wielodzietność	30	25	25
Długotrwała choroba	196	251	283
Przemoc w rodzinie	1	3	2
Alkoholizm	6	6	13
Narkomania	0	1	2
Razem	574	837	959

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgierskiej Górze

Wykres 8 Przyczyny występowania z wnioskiem o pomoc do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Węgierska Górka w latach 2014-2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Węgierska Górka

Zadowalający jest fakt, iż z roku na rok spada liczba kobiet objętych pomocą GOPS. W roku 2016 roku była to liczba 256, natomiast w roku poprzednim 269, co daje spadek o 4,83 %.

4.6 Skala przestępczości na terenie gminy Węgierska Górka

W roku 2016 Komisariat Policji działający w Węgierskiej Górze wszczął 205 postępowań, natomiast stwierdzonych zostało 212 przestępstw na terenie Gminy Węgierska Górka, z czego wykrywalność wyniosła aż 79,7 % wszystkich przestępstw.

Spośród wszystkich stwierdzonych przestępstw należy wymienić siedem najbardziej uciążliwych rodzajów, w tym:

Tabela 10 Przestępstwa na terenie Gminy Węgierska Górka w 2016 roku

Lp.	Stwierdzone przestępstwo	Liczba przestępstw	Wykrywalność w %
1.	Kradzież	24	45 %
2.	Kradzież z włamaniem	21	38 %
3.	Przestępstwa rozbójnicze	1	100 %
4.	Spowodowanie uszczerbku na zdrowiu	3	100 %
5.	Kradzież samochodu	3	66 %
6.	Bójka i pobicie	2	50 %
7.	Uszkodzenia mienia	7	43 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Węgierskiej Górze

Niestety na terenie Gminy Węgierska Górka, pojawia się problem przemocy w rodzinie. W roku 2016 liczba interwencji domowych zakończonych założeniem „niebieskiej karty” wyniosła 50. Jest to o 13 interwencji więcej niż w roku poprzednim.

Pokrzywdzonymi w wyniku przemocy w rodzinie są głównie kobiety i nieletni. Analizując dane z poprzednich lat, należy zauważyć, iż problem przemocy domowej na terenie Gminy jest spory.

Tabela 11 Interwencje związane z przemocą w rodzinie w Gminie Węgierska Górka

Wyszczególnienie	2014	2015	2016
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie	35	37	50
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy w rodzinie:			
- ogółem	77	92	112
- kobiety	35	37	44
- nieletni	31	34	48
Liczba sprawców przemocy domowej ogółem	32	35	47

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KP w Węgierska Górze

Porównanie informacji biorąc pod uwagę miejscowości prezentują poniższe tabele. Wynika z nich, iż najwięcej pokrzywdzonych w wyniku przemocy w rodzinie jest w sołectwie Cięcina, na dalszym miejscu w Cisiec. Porównywalna liczba interwencji domowych występuje w sołectwie Węgierska Górka i Żabnica.

Tabela 12 Przeprowadzone interwencje domowe dotyczące przemocy w rodzinie

Lp.	Miejscowości	2014	2015	2016
1	Cięcina	11	12	21
2	Cisiec	10	11	11
3	Węgierska Górka	7	7	10
4	Żabnica	7	7	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KP w Węgierskiej Górze

W roku 2016 na drogach gminy Węgierska Górka zanotowano 152 zdarzenia drogowe, w tym 25 wypadków drogowych. W wyniku zaistniałych zdarzeń ucierpiało 30 osób oraz 1 ofiara śmiertelna. Zatrzymano aż 63 osoby kierujące samochodami pod wpływem alkoholu. Najwięcej, bo aż 95 zdarzeń to kolizje drogowe (62, 5 % wszystkich zdarzeń).

Tabela 13 Wykaz zdarzeń drogowych w 2016 roku

Gmina	Zdarzenia drogowe ogółem	W tym: wypadki drogowe	Osoby zabite	Osoby ranne	Kolizje drogowe	Zdarzenia z udziałem osób pod wpływem alkoholu
Węgierska Górka	152	25	1	30	95	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Węgierskiej Górze

4.7 Mniejszości narodowe zamieszkujące obszar Gminy

Na terenie Gminy nie występują żadne mniejszości narodowe.

V. Diagnoza obejmująca kwestie gospodarcze

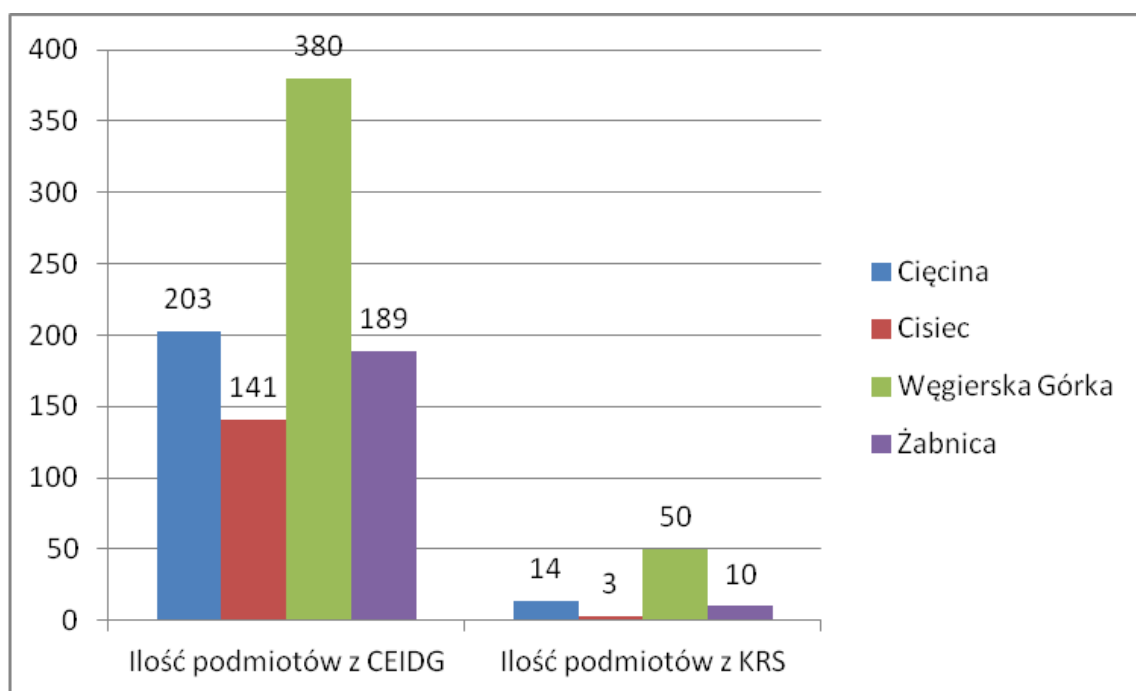
5.1 Wskaźniki aktywności gospodarczej

Według danych Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej w roku 2016 na terenie Gminy Węgierska Górka działalność gospodarczą prowadzi 913 firm prywatnych, natomiast 77 to firmy zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym. Poniższa tabela przedstawia podział podmiotów gospodarczych na poszczególne sołectwa.

Tabela 14 Liczba podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Węgierska Górka

L.p.	Sołectwo	Ilość podmiotów z CEIDG	Ilość podmiotów z KRS	Łączna ilość
1	Cięcina	203	14	217
2	Cisiec	141	3	144
3	Węgierska Górka	380	50	430
4	Żabnica	189	10	199
	Łącznie	913	77	990

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej oraz Krajowego Rejestru Sądowego

Wykres 9 Ilość podmiotów gospodarczych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej oraz Krajowego Rejestru Sądowego

Sama ilość podmiotów gospodarczych nie przekazuje informacji o efektywności danego społeczeństwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej. Dopiero Powiązanie tej informacji z ilością osób zamieszkującą dany teren dopiero da nam więcej informacji.

Tabela 15 Efektywność mieszkańców poszczególnych sołectw w zakresie prowadzenie działalności gospodarczej

L.p.	Sołectwo	Ilość mieszkańców	Ilość przedsiębiorstw	Ilość przedsiębiorstw na 100 mieszkańców
1.	Cięcina	4408	217	4,92
2.	Cisiec	3333	144	4,32
3.	Węgierska Górka	4209	430	10,22
4.	Żabnica	3169	199	6,28
	Łącznie	15119	990	6,55

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej i Krajowego Rejestru Sądowego

Z tabeli można zaobserwować, że najniższy wskaźnik ilości przedsiębiorstw na 100 mieszkańców posiada Cisiec, co może być powodem niskiej aktywności gospodarczej. Najlepiej w tym zestawieniu wypada Węgierska Górka znacząco zawyżając średnią.

Porównując aktywność gospodarczą mieszkańców z danymi dotyczącymi podmiotów z powiatu żywieckiego Gmina Węgierska Górka wypada korzystnie co prezentuje tabela:

Tabela 16 Aktywność gospodarcza mieszkańców Gminy Węgierska Górka i powiatu żywieckiego

Lp.	Miejsce	Ilość przedsiębiorców	Ilość przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców
1.	Gmina Węgierska Górka	990	6,55
2.	Powiat żywiecki	14819	9,67

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej i Krajowego Rejestru Sądowego

Gmina Węgierska Górka w zakresie aktywności gospodarczej na tle Powiatu Żywieckiego wypada korzystnie. Średnia ilość przedsiębiorstw na 100 mieszkańców w Powiecie Żywieckim wynosi 9,67 co pokazuje, że wskaźnik podmiotów gospodarczych jest mniejszy w stosunku do aktywności mieszkańców z terenu Powiatu.

5.2 Aktywność organizacji pozarządowych oraz uczestnictwo mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym

Kolejną weryfikacją aktywności społecznej jest ilość organizacji pozarządowych na obszarze Gminy i poszczególnych sołectw.

Łączna ilość stowarzyszeń i fundacji na terenie Gminy wynosi 22, w tym:

4 Ochotnicze Straże Pożarne, w tym:

- a. Ochotnicza Straż Pożarna w Cięcinie,
- b. Ochotnicza Straż Pożarna w Ciścu,
- c. Ochotnicza Straż Pożarna w Węgierskiej Górze,
- d. Ochotnicza Straż Pożarna w Żabnicy.

15 Stowarzyszeń i Fundacji, w tym:

a. Cięcina:

- Stowarzyszenie Ochrony Zabytków i Rozwoju Cięciny „Magura”,
- Stowarzyszenie Rozwoju Społeczności Lokalnej „Cięcina.eu”,
- Stowarzyszenie Miłośników Małej Ojczyzny „Cięcina”.

b. Cisiec:

- Stowarzyszenie Promocji Turystyki i Rekreacji „Grań”.

c. Węgierska Górka:

- Stowarzyszenie hodowców owiec, kóz i producentów zdrowej żywności,
- Związek Zawodowy pracowników samorządowych przy Urzędzie Gminy Węgierska Górka,
- Stowarzyszenie Kulturalne „Górka”,
- Beskidzkie Stowarzyszenie Turystyki Aktywnej „Strażnicy Beskidów”,
- BMW Klub Podbeskidzkie,
- Żywieckie Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznych „Chorągiew Piotra Komorowskiego”,
- Związek Zawodowy Pracowników „Metalpol” Węgierska Górka,
- Fundacja Inaara PL,
- Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Węgierka”,
- Fundacja twórczej pomocy i rozwoju “Proactivus”.

d. Żabnica:

- Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły „Żabnica”.

3 Kółka rolnicze, w tym:

- Kółko Rolnicze w Cięcinie.
- Kółko Rolnicze w Ciścu.
- Kółko Rolnicze w Żabnicy.

**Tabela 17 Ilość organizacji pozarządowych przypadających na 100 mieszkańców
Gminy Węgierska Górka w 2016 roku**

Lp	Sołectwo	Ilość mieszkańców	Ilość organizacji pozarządowych	Ilość organizacji na 100 mieszkańców
1	Cięcina	4408	5	0,11
2	Cisiec	3333	3	0,09
3	Węgierska Górka	4209	11	0,26
4	Żabnica	3169	3	0,09
Łącznie		15119	22	0,15

Źródło: opracowania własne na podstawie Krajowego Rejestru Sądowego

Patrząc na powyższe zestawienie, odnosząc się do liczby organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców danego sołectwa, największa aktywność w tym zakresie jest w Węgierskiej Górze i Cięcinie, natomiast na tym samym poziomie wynosi aktywność w sołectwach Cisiec i Żabnica. Ilość stowarzyszeń dla powiatu żywieckiego to 401. Wskaźnik ilości organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców dla powiatu żywieckiego wynosi 0,26, co oznacza, że patrząc na dane gminy, jest on prawie dwukrotnie wyższy.

Na terenie Gminy Węgierska Górka funkcjonuje 7 instytucji działających na rzecz sportu:

1. Ludowy Klub Sportowy „METAL W.G. - Skalka” Żabnica
2. UKS Maksymilian Cisiec
3. Ludowy Klub Sportowy „Świt” w Cięcinie
4. Ludowy Uczniowski Klub Sportowy Węgierska Górka
5. Towarzystwo Sportowe „METAL” Węgierska Górka

6. Klub Sportowy „HALNY” z Węgierskiej Górki
7. Klub Sportowy „Futsal” z Węgierskiej Górki

Na terenie gminy działają również organizacje nie posiadające osobowości prawnej, a które dbają o zachowanie kultury i dziedzictwa kulturalnego. Są to Koła Gospodyń Wiejskich, które działają na terenie każdego z sołectw.

5.3 Zabytki:

Na terenie gminy Węgierska Górna znajduje się dużo zabytków mających ogromne znaczenie dla mieszkańców i całego regionu. Wśród nich należy wymienić:

Cięcina

- **Kościół Świętej Katarzyny Aleksandryjskiej w Cięcinie** – kościół w Cięcinie, wybudowany w swej najstarszej części w roku 1542. Należy do parafii św. Katarzyny w Cięcinie. Kościół w Cięcinie zaliczany jest do zabytków kościelnego budownictwa drewnianego typu śląsko-małopolskiego. Kościół znajduje się na szlaku architektury drewnianej województwa śląskiego. Jego patronką jest św. Katarzyna Aleksandryjska z Egiptu.
- **Zabytkowy cmentarz przy kościele Świętej Katarzyny Aleksandryjskiej w Cięcinie**
- **Zabytkowy cmentarz** – Zachowało się na nim kilka starych pomników z XVIII w. m.in. kamienny krzyż oraz żeliwny odlew kaplicy nagrobnej z XIX w. odlany w miejscowej odlewni żeliwa.
- **Figura Matki Boskiej z dzieciątkiem** - kamienna kapliczka wybudowana w XIX w.

Cisiec

- **Fort „Waligóra”** - Miejsce pamięci narodowej. Ciężki betonowy schron bojowy typu „D” – tradytor artyleryjski, jedno kondygnacyjny. Schron wybudowany w okresie lipiec-sierpień 1939 r. brał czynny udział w walkach 2 września 1939 r. Załoga na rozkaz dowództwa wycofała się w nocy z 2/3 września.
- **Fort „Włóczęga”** – Schron brał czynny udział w walkach 2 – 3 września 1939 r. Jego obsada walczyła do ok. godz. 8:30 3 września, został poddany po wyczerpaniu wszystkich możliwości prowadzenia dalszej walki. Nie jest udostępniony do zwiedzania, gdyż na jego stropie nadbudowano w latach 50. ubiegłego wieku dom mieszkalny.

- **Trakt Cesarski wraz z drzewostanem** – Wybudowany w XVIII w. za panowania Cesarza Józefa II jako najkrótszy szlak komunikacyjny łączący Kraków z Wiedniem. Wyznaczono na niej 9 przystanków tematycznych i jeden punkt widokowy.
- **Kapliczki przydrożne z okresu XVIII-XIXw.** – licznie usytuowane na terenie Ciśca

Węgierska Górka

- **Budynek dawnej łaźni przy Odlewni Żeliwa w Węgierskiej Górcie** - został odnowiony w 2011r., jako przedmiot projektu rewitalizacji infrastruktury przemysłowej na terenie gminy Węgierska Górka
- **Murowany budynek stacji PKP z XIXw.**
- **Park fabryczny z II połowy XIXw. Odlewni Żeliwa**
- **Ośrodek Zdrowia w Węgierskiej Górcie** - w swej najstarszej części wzniesiony był w 1935 roku
- **Fort „Wędrowiec”** - to ciężki schron bojowy o odporności "C". Obecnie udostępniony zwiedzającym jako Izba Pamięci. To muzeum poświęcone budowlom fortyfikacyjnym z 1939 roku oraz działaniom wojennym, jakie miały miejsce w pierwszych dniach II wojny światowej. Atrakcją są również umieszczone w otoczeniu „Wędrowca” działa, helikopter jak również niewielkie, niemieckie schrony z czasów okupacji.
- **Figura Matki Boskiej** – obiekt znajdujący się przy ul. Zielonej.

Żabnica

- **Kościół pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej w Żabnicy**, powstał z inicjatywy księdza Jana Figuły, wikariusza w Miłówce. Budowę drewnianego kościoła rozpoczęto w 1910 roku. Drewno na budowę kościoła dostarczyli mieszkańcy Żabnicy i arcyksiążę żywiecki Karol Stefan Habsburg.
- **Cmentarz rzymsko-katolicki,**
- **Kapliczki przydrożne** – cztery kapliczki przydrożne wybudowane w okresie XIXw.
- **Kaplica loretańska w Żabnicy** - Mieszkańcy wioski za namową księdza na poświęconej przez niego ziemi w 1855 r. przystąpili do wznoszenia dzwonnicy. W 1859 r. kupili dzwon, który po konsekracji został umieszczony w wieży dzwonnicy. Podejmując się budowy dzwonnicy, mieszkańcom przyświecał jeden cel, otóż dźwięk dzwonu miał ich ostrzegać przed nadciągającymi burzami, ulewami czy powodzią.

- **Fort „Wyrwidąb”** - Schron wybudowany został w okresie lipiec – sierpień 1939 r. To schron bojowy o odporności "D". Budowany w okresie lipiec-sierpień 1939 r. Nie brał udziału w walkach 2-3 września 1939r. Wyszczepiony został podczas ćwiczeń batalionu bielskiego w 1968 roku.
- **Fort „Wąwóz”** - Brał czynny udział w walkach w dniach 2-3 września 1939 r. Załoga do wyczerpania amunicji ostrzeliwała Niemców podczas prób obejścia polskich pozycji od miejscowości Żabnica. Po wyczerpaniu amunicji około 19:00 odparła jeszcze granatami ręcznymi ostatni atak. Wieczorem, pod osłoną ciemności opuściła schron. Schron wyszczepiony został w roku 1939 r. przez Niemców, którzy zdetonowali w nim miny z pola minowego w Węgierskiej Górze.

Miejscami równie godnymi uwagi, choć nie wpisanymi do rejestru zabytków są także:

- **Kaplica Matki Boskiej Częstochowskiej w Cięcinie** - kaplica w Cięcinie, w parafii św. Katarzyny, położona na polanie Butorzonka. Kaplica jest wykonana przez rzemieślników z okolicy. Obraz Matki Boskiej Częstochowskiej został namalowany na płótnie przez malarzkę z Cięciny Janinę Piznal.
- **Kościół Przemienienia Pańskiego w Węgierskiej Górze** wraz z Kaplicą Matki Bożej Różańcowej – kościół w Węgierskiej Górze, wybudowany w latach 1977 – 1981. Należy do parafii św. Katarzyny w Cięcinie. Kamienna wielokondygnacyjna kapliczka słupkowa, zwieńczona figurą Matki Bożej Różańcowej.
- **Kościół pw. św. Maksymiliana Marii Kolbe w Ciścu** – powstał w niespotykanych okolicznościach. W listopadzie 1972 roku mieszkańcy Ciśca, pomimo wyraźnego zakazu władz, w ciągu jednej doby wybudowali kościół na przygotowanych wcześniej fundamentach.
- **Kaplica na Skalce w Żabnicy p.w. NMP Nieustającej Pomocy** – Zlokalizowana w górnej części wsi przy drodze na Halę Boraczą. Obiekt powstał w latach 1957 - 1961 w czasie rozbudowy kościoła w Żabnicy.

5.4. Turystyka

Przez wzgląd na swoje położenie gmina Węgierska Górka jest doskonałym miejscem na spędzenie czasu wolnego i uprawianie różnego rodzaju sportów, w tym wędrówki górskie, przejażdżki rowerowe czy odwiedzenie atrakcji, które proponuje Gmina. Wśród najważniejszych szlaków górskich należy wymienić:

Hala Rysianka i Lipowska- wielkie polany położone na wschodnich i południowo wschodnich zboczach Rysianki i Lipowskiego Wierchu. Polany rozciągają się na wysokości od ok. 1150 do 1260 m n.p.m. Nad szczytem znajdują się schroniska PTTK z których rozciągają się widoki m. in. na Pilsko, Babią Górę, a przy dobrej pogodzie również Tatry i Małą Fatrę i pasmo Chocza Wielkiego.

Do schronisk prowadzą szlaki piesze:

Szlak niebieski:

- Z Sopotni Wielkiej,
- Ze Złatnej,
- Z Sopotni Małej przez Romankę- szlak niebieski i żółty

Szlak zielony:

- Z Żabnicy Skalki
- Z Hali Boraczej przez Halę Lipowską

Szlak czarny:

- Ze Złatnej od schroniska GAWRA

Szlak czerwony:

Główny szlak beskidzki im. Jana Kazimierza Sosnowskiego prowadzi z:

- Hali Miziowej
- Węgierskiej Górki

Hala Boracza - hala położona w masywie Lipowskiego Wierchu, na przełęczy o wysokości około 856 m, pomiędzy szczytem Prusowa (1010m n.p.m.) a wierzchołkiem 998m n.p.m. na północno-zachodnim grzbiecie Redykalnego Wierchu. W najwyższym punkcie hali znajduje się Schronisko PTTK oferujące noclegi i wyżywienie.

Na Hali Boraczej organizowane są liczne imprezy:

- Łossod - tradycyjne zakończenie wypasu owiec
- Wierchowe granie

- Bieg Gazdy

Szlaki prowadzące na szczyt Hali Boraczej:

Szlak niebieski:

- Z Węgierskiej Górki przez Prusów (1010m n.p.m.)
- Z Rajczy trawersem Suchej Góry (1040m n.p.m.)

Szlak zielony:

- Z Milówki
- Z Hali Lipowskiej

Szlak czarny:

- Z Żabnicy Skalki
- Z Rajczy przez Halę Redykalną- Szlak czarny i żółty

W Gminie Węgierska Górka poprowadzony jest Szlak Papieski – pierwszy który powstał w Beskidzie żywieckim (w 2006r.). Prowadzi on prócz miejsc w których przebywał z całą pewnością ks. biskup, kardynał Karol Wojtyła przez Cięcinę, Cięcinę Górną, Magurkę na Romankę skąd przez Halę Rysiankę, Lipowską i Redykalną przechodzi na Halę Boraczą na Prusów dalej przez Palenicę schodzi do Kościoła pw. Św. M.M. Kolbe w Ciscu i dalej do Węgierskiej Górki. Długość szlaku wynosi 42 km. Szlak odnawiany jest przez członków Koła PTTK im. Jana Pawła II w Węgierskiej Górze.

Ponadto przez Gminę Węgierska Górka przebiega Transbeskidzki Szlak Konny z Brennej do Wołosatego w Bieszczadach. Długość całego szlaku to około 550 km. Z inicjatywy Firmy „Żywiec Zdrój” zaistniał szlak konny „Do źródeł Cięcinki” na terenie Gminy o długości 21,5km.

Trasy rowerowe

Teren Gminy Węgierska Górka to również dobre miejsce do wycieczek rowerowych. Wśród najważniejszych tras, które mają długość 239 kilometrów należy wymienić:

Tabela 18 Trasy rowerowe na terenie Gminy Węgierska Górka

Lp.	Trasa	Długość w km
1	Cięcina – Żabnica – Węgierska Górka	24
2	Węgierska Górka – Cięcina – stok Romanki – stok Lipowskiej	36

	– Hala Boracza – Milówka – Żabnica – Węgierska Górka	
3	Węgierska Górka – Żabnica – Skalka– Niemcy – Dadoki – Hala Boracza– Sucha Góra – Milówka – Węgierska Górka	37
4	Węgierska Górka – Żabnica – Płone– Suchy Groń – Niemcy – Dadoki – H. Boracza – Prusów – Żabnica– Węgierska Górka	36
5	Węgierska Górka – Cisiec– Kamesznica – Węgierska Górka	35
6	Węgierska Górka - Kamesznica - Cisiec Mały- Węgierska Górka	16
7	Węgierska Górka - Żabnica - H.Boracza - Redykalny Wierch- Lipowska - Rysianka - Trzy Kopce - Krawców Wierch – Glinka- Węgierska Górka	55
RAZEM		239

Wśród największych atrakcji turystycznych, które są częstym miejscem odwiedzanym przez turystów o każdej porze roku jest Bulwar nad Sołą, który powstał w 2009 roku. Do głównych atrakcji tej inwestycji należy most przewieszony nad rzeką z licznymi ścieżkami przecinającymi park oraz punkt widokowy, z którego rozciąga się panorama na Węgierską Górkę i okolice. Dodatkowo na tym terenie umieszczono wiele atrakcji dla odwiedzających w tym miejsca zabaw dla najmłodszych, siłownię zewnętrzną, boisko, basen rekreacyjny oraz amfiteatr, na terenie którego odbywają się największe wydarzenia kulturalne i sportowe gminy. Przez teren Bulwarów przebiega atrakcyjna ścieżka rowerowa oraz rolnowisko.

5.5 Kultura

Gmina Węgierska Górka to teren z bogatą tradycją regionalną i kulturalną. Nad wszystkimi wydarzeniami i imprezami czuwa Ośrodek Promocji Gminy Węgierska Górka, który ma swoją siedzibę w Hali Widowiskowo- Sportowej w Węgierskiej Górze, na oś. XX-Lecia II RP 12.

Zgodnie ze statutem jednostki do zadań OPG należy w szczególności:

1. Organizacja i przeprowadzanie imprez oraz przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, artystycznym, rekreacyjnym, turystycznym, społecznym, patriotycznym, religijnym,

- gospodarczym i szkoleniowym (seminaria, konferencje, warsztaty, kursy, prelekcje), w tym również w zakresie obsługi technicznej,
2. Organizacja i prowadzenie punktu informacji bieżącej o Gminie Węgierska Górka w zakresie obsługi prasowej, wydawniczej, publicystycznej (informacja prasowa w prasie ogólnopolskiej i lokalnej). Organizacja i wydawnictwo gazetki gminnej, dbanie i stały nadzór merytoryczny i faktyczny nad tablicami informacyjnymi Gminy Węgierska Górka,
  4. Organizacja i prowadzenie Punktu Informacji Turystycznej,
  5. Organizacja, prowadzenie i dbałość o miejsca pamięci narodowej na terenie Gminy Węgierska Górka,
  6. Inicjowanie i organizacja przedsięwzięć o charakterze patriotyczno-historycznym mających na celu zwiększenie oferty turystycznej (szlaki o tematyce historycznej, ścieżki historyczne, organizacja wystaw, doposażenie fortów),
  7. Organizowanie czynnego uczestnictwa w życiu kulturalno-społecznym mieszkańców i gości Gminy Węgierska Górka w różnych formach działalności m.in.: kulturalnej, rekreacyjnej, turystycznej i rozrywkowej,
  8. Stwarzanie warunków do rozwoju i działalności różnych form muzycznych (m.in. zespoły i kapele regionalne, orkiestra dęta, chór i inne) artystycznych, rekreacyjnych, turystycznych i innych, a także sprawowanie nad nimi patronatu,
  9. Rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspakajanie potrzeb oraz zainteresowań w dziedzinie kultury, turystyki i rekreacji, etc.

To tylko niektóre zadania, za które odpowiedzialne jest OPG.

Wśród największych imprez kulturalnych mających miejsce na terenie gminy można wymienić:

- Niesopusty – Przegląd Grup Kolędniczych,
- Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Przegląd Kolęd Polskich i Pastorałek,
- Integracyjny Bal Kostiumowy,
- Ostatki,
- Festiwal Piosenki Harcerskiej,
- Warsztaty Wielkanocne,
- Gminny Konkurs Palm Wielkanocnych,
- Festiwal Pieśni Pasterskich,

- Rajd Hufca ZHP Węgierska Górka,
- Dzień Dziecka w Gminie Węgierska Górka,
- Międzynarodowe Spotkanie z Heligonkami i Dudami,
- Dni Węgierskiej Górki,
- Wierchowe Granie,
- Rekonstrukcja Historyczna "Wrzesień 1939",
- Dożynki gminne,
- Uroczystości upamiętniające Bohaterską Obronę Węgierskiej Górki oraz Stracenia Partyzantów,
- ŁOSSOD - redyk jesienny w gminie Węgierska Górka,
- Narodowe Święto Niepodległości 11 Listopada,
- Hołdymas Gazdowski w Żabnicy,
- Konkurs Pieśni Patriotycznej,
- Spotkanie Mikołajkowe,
- Wystawy artystyczne,
- Występy zaproszonych zespołów.

Oprócz cyklicznych imprez kulturalnych Ośrodek Promocji Gminy prowadzi różnego rodzaju zajęcia dla najmłodszych, dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów. Są to zajęcia z hafciarstwa, bibułkarstwa, decoupage, wikliniarstwa, malarstwa, rysunku.

5.6 Szkolnictwo

Na terenie Gminy działa 5 przedszkoli publicznych i 1 niepubliczne:

Przedszkola publiczne:

- Przedszkole Nr 1 Cisiec, ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 197,
- Przedszkole Nr 2 Cisiec, ul. Cisowa 49,
- Przedszkole Cięcina, ul. Św. Katarzyny 20 B,
- Przedszkole Węgierska Górka, ul. Zielona 39,
- Przedszkole Żabnica, ul. Szkolna 3.

Przedszkole niepubliczne:

- Przedszkole AKUKU, ul. Kościuszki 35, Węgierska Górka.

Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli publicznych w roku szkolnym 2015/2016 wyniosła 473, natomiast w przedszkolu niepublicznym **60**.

Poniżej zaprezentowano dane dotyczące każdej placówki publicznej wychowania przedszkolnego w podziale na rok szkolny 2015/2016:

Lp.	Nazwa placówki przedszkolnej	Liczba dzieci
1.	Przedszkole Nr 1 w Ciścu	50
2.	Przedszkole Nr 2 w Ciścu	49
3.	Przedszkole w Cięcinie	141
4.	Przedszkole w Węgierskiej Górcie	121
5.	Przedszkole Żabnicy	112
Łączna liczba dzieci		473

Szkoły podstawowe i gimnazja na terenie gminy Węgierska Górka:

Na terenie Gminy Węgierska Górka funkcjonują cztery szkoły podstawowe, jeden zespół szkół (w skład którego wchodzi szkoła podstawowa i gimnazjum) oraz trzy gimnazja, które do 2019 roku zostaną wygaszane, zgodnie z ustawą Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku (Dz.U. poz. 59 z dnia 11 stycznia 2017).

1. Szkoły podstawowe

W roku szkolnym 2015/2016 do pięciu szkół podstawowych na terenie Gminy uczęszczało 1 025 uczniów. Szkoły dysponują łącznie 53 oddziałami. Do klas od I do III uczęszczało 569, natomiast od klas od IV do VI szkoły podstawowej 456 uczniów. W 10 oddziałach klas I naukę podjęło 178 uczniów. W szkole podstawowej nauka trwa 6 lat i jest obowiązkowa. Uczniowie klas szóstych obowiązkowo przystępują do ogólnopolskiego sprawdzianu organizowanego przez Centralną Komisję egzaminacyjną.

Poniższa tabela prezentuje podział uczniów na poszczególne klasy:

Klasa	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia uczniów na 1 oddział
I	178	10	17,8
II	229	12	19,1
III	162	8	20,2
IV	145	7	20,7
V	149	8	18,6
VI	162	8	20,2
Razem	1 025	53	19,3

2. Gimnazja

Do 4 gimnazjów w naszej gminie w roku szkolnym 2015/2016 uczęszczało **445** uczniów, nauka zorganizowana była w **21** oddziałach. Średnia liczba uczniów na oddział **21,19**.

Liczba uczniów w poszczególnych klasach i liczba oddziałów /wg SIO- stan na 30.09.2016r./

Klasy	liczba uczniów	liczba oddziałów	średnio/oddział
I	121	6	20,1
II	147	7	21,0
III	177	8	22,1
Razem:	445	21	21,19

Według danych z SIO z 30.09.2016 roku na terenie Gminy Węgierska Górka było 27 uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, z czego 14 uczniów pobiera naukę w gminnych szkołach ogólnodostępnych, a 13 uczniów w przedszkolu.

Na terenie Gminy zapewniony jest bezpłatny transport uczniów i opieka w czasie przewozu. Liczba dowożonych dzieci do placówek w roku szkolnym 2015/2016 wyniosła 87, co stanowi 6 % ogółu uczniów w szkołach.

5.6 Ceny nieruchomości na terenie gminy Węgierska Górka

Ze względu na korzystne położenie oraz górzysty teren ceny nieruchomości w Gminie Węgierska Górka są wysokie, porównując z innymi gminami powiatu żywieckiego.

Tabela 19 Średnia cena działek budowlanych w sąsiednich gminach w 2016 roku

L.p.	Gmina	Średnia cena za 1 m2 działki budowlanej
1	Milówka	49,75
2	Rajcza	40,50
3	Ujszoły	45,75
4	Węgierska Górka	78,50

Źródło: opracowania własne na podstawie ogólnodostępnych ogłoszeń internetowych

Sytuacja na rynku nieruchomości na terenie Gminy Węgierska Górka została przeanalizowana na podstawie dostępnych ogłoszeń w konkretnych sołectwach. W analizie wzięto pod uwagę działki budowlane, uzbrojone. Średnia cena 1 m2 na terenie całej gminy wyniosła 78,50 zł., co stanowi około 138 % średniej ceny z obszaru północnej części Powiatu Żywieckiego. Cena jest uzależniona od usytuowania i wielkości. Poniżej zestawiono podstawowe informacje na temat średnich cen w danym sołectwie.

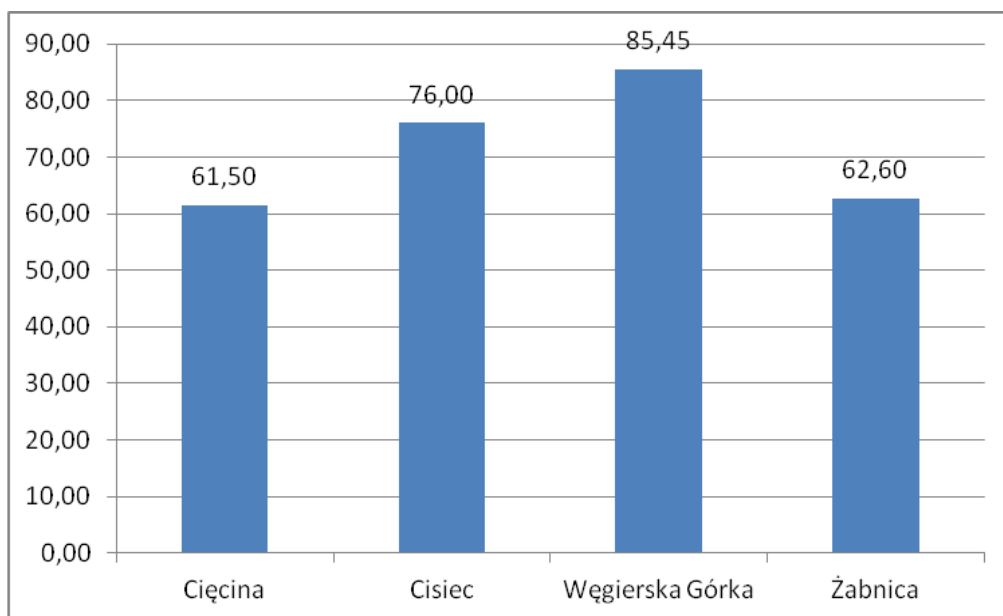
Tabela 20 Średnie ceny nieruchomości w poszczególnych sołectwach Gminy Węgierska Górka

L.p.	Sołectwo	Średnia cena za 1 m2 działki budowlanej	Procent średniej ceny na terenie gminy
1	Cięcina	61,50 zł.	79,0%
2	Cisiec	76,00 zł.	96,8%
3	Węgierska Górka	85,45 zł.	108,3%
4	Żabnica	62,50 zł.	79,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie ogłoszeń na portalach internetowych

Wykres 10 Średnia cena za 1 m² w poszczególnych sołectwach

Źródło: opracowanie własne na podstawie ogłoszeń na portalach internetowych

VI. Diagnoza obejmująca kwestie techniczne oraz przestrzenno- funkcjonalne

6.1 Tkanka mieszkaniowa na terenie Gminy Węgierska Górka

Na terenie Gminy według danych GUS (stat.gov.pl), w 2016 r. było 3 647 budynków mieszkalnych - o 36 więcej niż w roku 2015 (3 611 budynki), z tego 98 % wyposażonych w wodociąg, 96,2% wyposażonych w ustęp spłukiwany, 91,6% w łazienkę i 80,3% w centralne ogrzewanie. Domostwa podpięte do gazu to zaledwie 0,13 % wszystkich mieszkań w gminie. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosi ok. 90,5 m². Sieć kanalizacyjna jest doprowadzona do domostw 87,1% mieszkańców gminy Węgierska Górka.

Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców Gminy oraz liczbę budynków mieszkalnych, średnia liczba osób zamieszkujących w mieszkaniu kształtuje się na poziomie 4,15 osoby. W 2016 r. na terenie Gminy odnotowano jeden pustostan.

W swoich zasobach Gmina Węgierska Górka posiada 25 mieszkań socjalnych o łącznej powierzchni 460 m². Mieszkania te wynajmowane są rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

6.2 Infrastruktura drogowa

Przez teren gminy Węgierska Górka przebiega łącznie 136,43 km dróg, w tym 112,91 km dróg gminnych oraz 23,52 km dróg powiatowych.

Spośród 112,91 km dróg gminnych 23,94 km (21,2 %) przebiega przez sołectwo Węgierska Górka, 32,99 km (29,2 %) sołectwo Cięcina, 27,67 km (24,2 %) Cisiec, 28,66 km (25,4 %) przez sołectwo Żabnica. Przy drogach gminnych wybudowano 21,24 km chodników, z czego:

- 10,46 km w sołectwie Węgierska Górka,
- 4,1 km w sołectwie Cięcina,
- 5,13 km w sołectwie Cisiec
- 1,55 km w sołectwie Żabnica.

Spośród 23,52 km dróg powiatowych drogi główne (Kategoria G) stanowią 7,7 km (32,7 %), drogi zbiorcze (kategoria Z) to 15,2 km, które stanowią aż 64,6 % całości dróg powiatowych w gminie, a lokalne (kategoria L) mają długość 0,62 km co daje tylko 2,7 % ogółu długości dróg powiatowych.

Gmina Węgierska Górka cały czas pozyskuje środki na nowe odcinki dróg oraz modernizację i podwyższenie jakości o komfortu podróżującym, a szczególny nacisk kładzie na budowę chodników, które są niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom i odwiedzającym teren gminy.

6.3 Gospodarka odpadami na terenie gminy

W 2016 roku Gmina Węgierska Górka przyjęła łącznie 4300 deklaracji dotyczących wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym 3800 od nieruchomości zamieszkałych i 500 od niezamieszkałych. Podział prezentuje poniższa tabela:

Tabela 21 Gospodarka odpadami na terenie Gminy Węgierska Górka

Lp	Sołectwo	Nieruchomości zamieszkałe	Nieruchomości niezamieszkałe
1	Cięcina	1 135	90
2	Cisiec	914	80
3	Węgierska Górka	903	215
4	Żabnica	848	115
RAZEM		3 800	500

Odbiorem odpadów komunalnych na terenie gminy zajmuje się konsorcjum firm: Beskid -Ekosystem Sp. z o. o i Beskid Żywiec. Na podstawie złożonych deklaracji wysokość należności za rok 2016 wyniosła 1 558 197,53 zł, natomiast wysokość wydatków związanych z odbiorem odpadów komunalnych to kwota 1 704 082,36zł. Przedstawiona wysokość wydatków wynika w dużym stopniu ze wzrostu odpadów w poszczególnych nieruchomościach- co należy wziąć za czynnik pozytywny.

Odpady niebezpieczne czyli azbest odbierany jest przez firmę EURO-GAZ Sp. z o. o . W 2016 roku wywieziono odpady niebezpieczne- azbest o wadze **47,9** ton, na łączną kwotę **22 233,15** zł.

W 2016 roku odpadów ogółem (w tym PSZOK) było **4 079,12 ton** odpadów, w tym:

Lp.	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów w Mg (w tonach)
1	Opakowania z papieru i tektury	18,70
2	Opakowania z tworzyw sztucznych	74,16
3	Opakowania ze szkła	277,06
4	Niesegregowane odpady komunalne- bez organiki	1382,91
5	Niesegregowane odpady komunalne- kosze	115,91
6	Opony	23,78
7	Odpady- ulegające biodegradacji	300,74
8	Inne odpady nieulegające biodegradacji bez organiki	14,77
9	Odpady wielkogabarytowe	143,80
10	Papa	11,72
11	Wymieszany gruz	206,04
12	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest- utylizacja z budynków mieszkalnych oraz dzikie wysypisko	48,32
13	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	37,70
14	Popiół	1241,12
15	Odpady kuchenne	1,34
16	Szkło	15,92
17	Lampy fluorescencyjne	0,068
18	Zużyte narzędzia elektryczne i elektroniczne	13,095
19	Zmieszane odpady opakowaniowe	139,56
20	Urządzenia zawierające freon	8,27
21	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, etc.	3,922
22	Baterie i akumulatory	0,005
23	Zużyte urządzenia – elektrołom	0,028
24	Opakowania zawierające pozostałości po substancjach niebezpiecznych	0,170
25	Urządzenia zawierające niebezpieczne elementy	0,015
RAZEM		4 079,12

W ramach działającego na terenie gminy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zebrano 509,601 ton odpadów, w tym:

- Odpady segregowane- 60,265 T
- Odpady organiczne- 105,385 T
- Popiół- 6,170 T
- Elektrośmieć- 6,586 T
- Leki- 0,079 T
- Odpady wielkogabarytowe- 74,420 T
- Odpady budowlane- 39,000 T
- Gruz- 191,435 T
- Farby, tusze – 0,035 T
- Pozostałe odpady- 26,226 T

6.4 Gospodarka wodno-kanalizacyjna

W 2016 roku na terenie Gminy Węgierska Górka podłączono wodę do 43 budynków, w tym:

- Węgierska Górka - 11
- Cięcina - 8
- Cisiec - 1
- Żabnica - 23.

Przyłącza wodociągowe ogółem: 2260 przyłączy

Ilość sprzedanej wody: 191,0 tys m³

W 2016 roku do kanalizacji sanitarnej w Gminie podłączono 22 budynki, w tym:

- Węgierska Górka - 6
- Cięcina - 5
- Cisiec - 7
- Żabnica - 4.

Ilość przyłączonych budynków ogółem: 3625

Liczba mieszkańców korzystających z sieci: 12 614

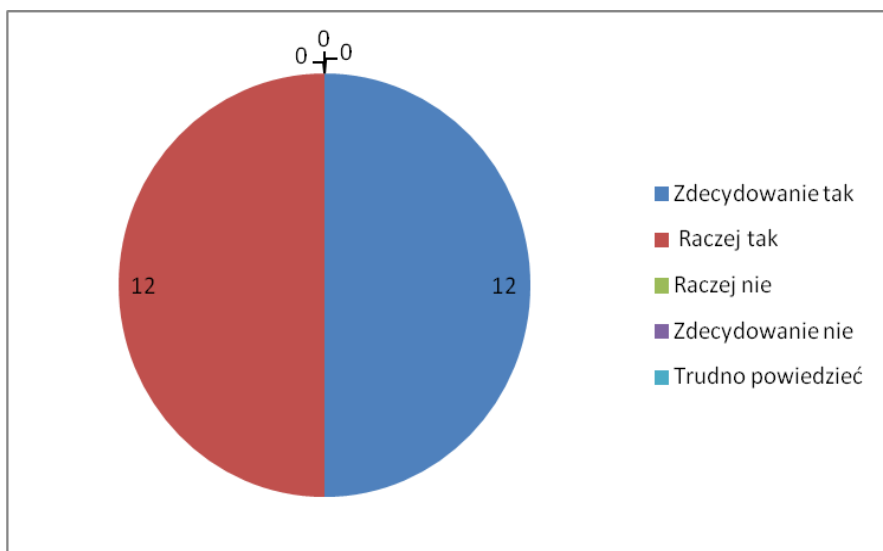
VII. Analiza ankiet badających poziom satysfakcji mieszkańców gminy Węgierska Górka

Przed przystąpieniem do opracowania dokumentu strategicznego jakim jest „Strategia Rozwoju Gminy Węgierska Górka do roku 2025” Gmina rozpowszechniła wśród mieszkańców ankietę badającą opinię na temat zamieszkiwania Gminy Węgierska Górka. W ankiecie w wersji papierowej udział wzięły 24 osób, w tym 50 % kobiet i 50 % mężczyzn. Spośród wszystkich ankietowych 42 % to osoby w przedziale wiekowym 25-39 lat i 40-59 lat, 13 % to osoby powyżej 60 lat, natomiast 4 % stanowią osoby w przedziale 18-24 lata. Ze względu na wykształcenie 29 % ankietowanych to osoby z wyższym wykształceniem, 42 % z wykształceniem średnim, a 29 % z zawodowym. 11 ankietowanych odpowiedziało, iż ich miejsce zamieszkania jest Żabnica, 5 osób odpowiedziało, że jest Węgierska Górka, 4 osoby zamieszkują Cisiec, a pozostałe 4 osoby Cięcinę. Sytuacja materialna ankietowanych w przeważającej większości – 92 % jest dobra, 8 % ankietowanych odpowiedziało, że bardzo dobra.

Pytanie zasadnicze:

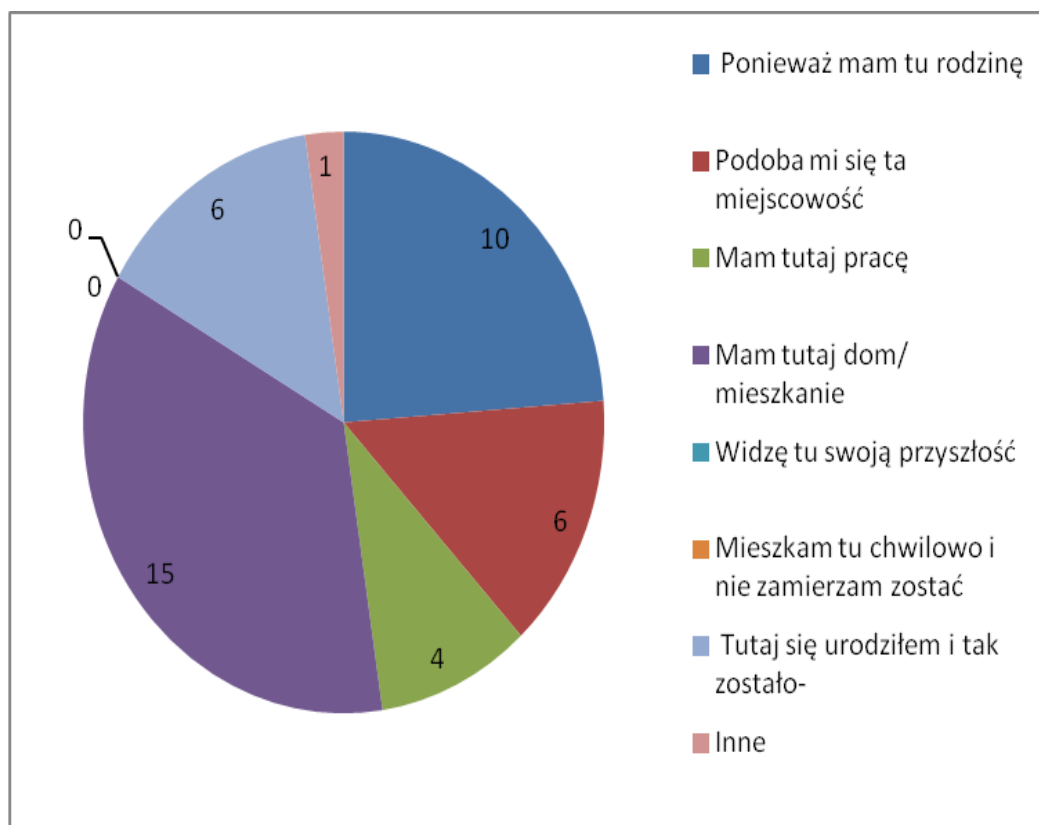
1. Czy miejscowość, w której Pani/ Pan mieszka jest „dobrym miejscem do życia”?

- Zdecydowanie tak- 12 odpowiedzi (50 %)
- Raczej tak- 12 odpowiedzi (50 %)
- Raczej nie- 0 odpowiedzi (0 %)
- Zdecydowanie nie- 0 odpowiedzi (0 %)
- Trudno powiedzieć – 0 odpowiedzi (0 %)

2. Przyczyny zamieszkiwania daną miejscowość (max. 2 odpowiedzi):

- Ponieważ mam tu rodzinę- 10 odpowiedzi (41,7 %)
- Podoba mi się ta miejscowość- 6 odpowiedzi (25 %)
- Mam tutaj pracę- 4 odpowiedzi (16,7 %)
- Mam tutaj dom/ mieszkanie- 15 odpowiedzi (62,5 %)
- Widzę tu swoją przyszłość- 0 odpowiedzi (0 %)
- Mieszkam tu chwilowo i nie zamierzam zostać - 0 odpowiedzi (0 %)
- Tutaj się urodziłem i tak zostało- 6 odpowiedzi (25 %)
- Inne - 1 odpowiedź (4,20%)- Moja miejscowość jest piękna, rozwija się, jest bardzo dobrze zarządzana przez władze gminy

3. Czy wiąże Pani/ Pan swoją przyszłość z miejscem zamieszkania?

- Raczej tak- 24 odpowiedzi (100 %)
- Ani tak, ani nie- 0 odpowiedzi (0 %)
- Raczej nie- 0 odpowiedzi (0 %)

4. Ocena obszarów życia miejscowości:

- Poczucie bezpieczeństwa na terenie miejscowości:
  - Zadowolona/y- 19 odpowiedzi (79,2 %)
  - Trudno powiedzieć- 1 odpowiedź (20,8 %)
  - Niezadowolona/y- 0 odpowiedzi (0 %)

- **Czystość w Gminie:**
  - Zadowolona/y- 17 odpowiedzi (70,8 %)
  - Trudno powiedzieć- 2 odpowiedzi (8,4 %)
  - Niezadowolona/y- 5 odpowiedzi (20,8 %)

- **Poziom edukacji podstawowej i gimnazjalnej:**
  - Zadowolona/y- 18 odpowiedzi (75 %)
  - Trudno powiedzieć- 6 odpowiedzi (25 %)
  - Niezadowolona/y- 0 odpowiedzi (0 %)

- **Dostęp do przedszkoli i żłobków:**
  - Zadowolona/y- 15 odpowiedzi (63,5 %)
  - Trudno powiedzieć- 6 odpowiedzi (25 %)
  - Niezadowolona/y- 3 odpowiedzi (12,5 %)

- **Komunikacja (połączenia z innymi miejscowościami):**
  - Zadowolona/y- 5 odpowiedzi (20,8 %)
  - Trudno powiedzieć- 12 odpowiedzi (50 %)
  - Niezadowolona/y- 7 odpowiedzi (29,2 %)

- **Możliwość znalezienia pracy:**
  - Zadowolona/y- 1 odpowiedź (4,2 %)
  - Trudno powiedzieć- 15 odpowiedzi (62,5 %)
  - Niezadowolona/y- 8 odpowiedzi (33,3 %)

- **Dostępność obiektów służących wypoczynkowi i rekreacji:**
  - Zadowolona/y- 17 odpowiedzi (70,8 %)
  - Trudno powiedzieć- 4 odpowiedzi (16,7 %)
  - Niezadowolona/y- 3 odpowiedzi (12,5 %)

- **Kultura (uczestnictwo w życiu kulturalnym i rozrywkowym):**
  - Zadowolona/y- 15 odpowiedzi (62,5 %)
  - Trudno powiedzieć- 7 odpowiedzi (29,2 %)
  - Niezadowolona/y- 2 odpowiedzi (8,3 %)

- **Możliwość wygodnego robienia zakupów:**
  - Zadowolona/y- 20 odpowiedzi (83,3 %)
  - Trudno powiedzieć- 3 odpowiedzi (12,5 %)
  - Niezadowolona/y- 1 odpowiedź (4,2 %)

- **Dogodne korzystanie z różnego typu „drobnych” usług”:**
  - Zadowolona/y- 13 odpowiedzi (54,2 %)
  - Trudno powiedzieć- 9 odpowiedzi (37,5 %)
  - Niezadowolona/y- 2 odpowiedzi (8,3 %)

- **Dostępność placówek opieki zdrowotnej:**
  - Zadowolona/y- 13 odpowiedzi (54,2 %)
  - Trudno powiedzieć- 6 odpowiedzi (25 %)
  - Niezadowolona/y- 5 odpowiedzi (20,8 %)

- **Jakość usług pomocy społecznej:**
  - Zadowolona/y- 14 odpowiedzi (58,4 %)
  - Trudno powiedzieć- 8 odpowiedzi (33,3 %)
  - Niezadowolona/y- 2 odpowiedzi (8,3 %)

- **Infrastruktura komunalna (wodociągi, kanalizacja, elektryczność):**
  - Zadowolona/y- 18 odpowiedzi (75 %)
  - Trudno powiedzieć- 6 odpowiedzi (25 %)

- Niezadowolona/y-0 odpowiedzi (0 %)
- **Infrastruktura drogowa (sieć dróg, ich jakość, chodniki, parkingi):**
  - Zadowolona/y- 11 odpowiedzi (45,8 %)
  - Trudno powiedzieć- 4 odpowiedzi (16,7 %)
  - Niezadowolona/y- 9 odpowiedzi (37,5 %)
- **Stwarzanie korzystnych warunków dla inwestorów (działania władz lokalnych mających przyciągnąć inwestorów):**
  - Zadowolona/y- 8 odpowiedzi (33,3 %)
  - Trudno powiedzieć- 14 odpowiedzi (58,4 %)
  - Niezadowolona/y- 2 odpowiedzi (8,3 %)
- **Dostęp do Internetu:**
  - Zadowolona/y- 18 odpowiedzi (75 %)
  - Trudno powiedzieć- 4 odpowiedzi (16,7 %)
  - Niezadowolona/y- 2 odpowiedzi (8,3 %)
- **Jakość obsługi w Urzędzie Gminy i jednostkach organizacyjnych Gminy:**
  - Zadowolona/y- 22 odpowiedzi (91,6 %)
  - Trudno powiedzieć- 2 odpowiedzi (4,2 %)
  - Niezadowolona/y- 2 odpowiedzi (4,2 %)
- **Możliwość załatwiania spraw urzędowych przez Internet:**
  - Zadowolona/y- 9 odpowiedzi (37,5 %)
  - Trudno powiedzieć- 14 odpowiedzi (58,3 %)
  - Niezadowolona/y- 1 odpowiedzi (4,2 %)

5. Czy w najbliższym otoczeniu, ma Pani/ Pan do czynienia?

- ze złą jakością powietrza będącą skutkiem działalności człowieka (np. bliskość zakładu produkcyjnego, wysypiska śmieci, dużego natężenia ruchu, brak/nieszczelność kanalizacji itp.)?

TAK- 9 odpowiedzi (37,5 %)

NIE- 15 odpowiedzi (62,5 %)

- nadmiernym hałasem spowodowanym natężeniem ruchu?

TAK- 7 odpowiedzi (29,2 %)

NIE- 14 odpowiedzi (70,8 %)

- uciążliwym sąsiedztwem osób zakłócających ład społeczny?

TAK- 2 odpowiedzi (8,3 %)

NIE- 22 odpowiedzi (91,7 %)

- obawą o włamanie, dewastację, napad?

TAK- 3 odpowiedzi (12,5 %)

NIE- 21 odpowiedzi (87,5 %)

6. Czy w ostatnich latach, warunki życia w danej miejscowości zmieniły się na lepsze?

- Zdecydowanie na lepsze- 12 odpowiedzi (50 %)
- Raczej na lepsze- 10 odpowiedzi (41,7 %)
- Bez zmian- 2 odpowiedzi (8,3 %)
- Raczej na gorsze- 0 odpowiedzi (0 %)
- Zdecydowanie na gorsze- 0 odpowiedzi (0 %)

7. Czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości (max. 2 odpowiedzi)?

- Wykorzystanie funduszy UE i innych zewnętrznych źródeł finansowania- 18 odpowiedzi (37,5 %)
- Zewnętrzni inwestorzy- 1 odpowiedź (4,2 %)
- Przedsiębiorczość mieszkańców- 4 odpowiedzi (8,3 %)
- Walory turystyczne i krajobrazowe- 12 odpowiedzi (25 %)
- Dobre zarządzanie władz lokalnych- 10 odpowiedzi (20,8 %)
- Inne - 1 odpowiedź (4,3 %)- Duży potencjał- baza sportowo- turystyczna

8. Jakie są Pani/ Pana oczekiwania wobec działań lokalnych władz na terenie Gminy (max. 3 odpowiedzi)?

- Zmniejszenie bezrobocia w Gminie- 12 odpowiedzi (18,9 %)
- Możliwość zmiany/ podniesienia kwalifikacji zawodowych – 3 odpowiedzi (8,3 %)
- Stworzenie warunków do organizacji różnych oddolnych inicjatyw społecznych, w tym także obejmujących osoby zagrożone wykluczeniem społecznym- 2 odpowiedzi (4,2 %)

- Stworzenie lepszych warunków do życia dla ludzi młodych- 9 odpowiedzi (14,5 %)
- Powstanie nowych inwestycji w infrastrukturze Gminy (drogi, chodniki, parkingi, kanalizacja, wodociągi)- 18 odpowiedzi (25 %)
- Poprawa sytuacji oświaty (wyposażenie przedszkoli i szkół), powstanie boisk, placów zabaw, miejsc spędzania wolnego czasu)- 10 odpowiedzi (20,8 %)
- Inne – 2 odpowiedzi (4,2 %)

VIII. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest narzędziem służącym do wewnętrznej analizy organizacji (Gminy) i jej otoczenia w celu zoptymalizowania strategii zarządzania bądź zbudowania nowego planu strategicznego. Głównym celem analizy jest określenie aktualnej pozycji badanego obszaru i jego perspektyw, a wraz z tym najlepszej strategii postępowania. Sama nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter słów czynników klasyfikujących możliwości firmy:

- **Strengths (mocne strony** organizacji (Gminy), które należycie wykorzystane będą sprzyjać jej rozwojowi, a w chwili obecnej pozytywnie wyróżniające organizację w otoczeniu)
- **Weaknesses (słabe strony** organizacji (Gminy), których nie wyeliminowanie bądź nie zniwelowanie siły ich oddziaływania będzie hamować rozwój organizacji)
- **Opportunities (szanse** – uwarunkowania, które przy umiejętnym wykorzystaniu mogą wpływać pozytywnie na rozwój Gminy)
- **Threats (zagrożenia** – czynniki obecnie nie paraliżujące funkcjonowania organizacji, ale mogące być zagrożeniem w przyszłości dla sprawności Gminy)

Analiza polega na identyfikacji 4 wyżej wymienionych grup czynników, opisanu ich wpływu na dalszy rozwój organizacji i odpowiednim wykorzystaniu w celu wzmocnienia strategii oraz przygotowaniu i realizacji odpowiednich przedsięwzięć gwarantujących osiągnięcie głównego celu strategii, misji i wizji.

Poniższą analizę mocnych i słabych stron Gminy Węgierska Górka oparto na wnioskach płynących z przeprowadzonej uprzednio analizy obecnej, szeroko pojętej sytuacji Gminy oraz opracowano na podstawie rozmów i wywiadów z mieszkańcami – sektorem społecznym, gospodarczym i samorządowym, przeprowadzonych w październiku 2015 r. Nadano jej powszechnie znaną i zaakceptowaną formę zestawienia stron mocnych i słabych Gminy (analiza czynników endogenicznych, tkwiących w Gminie) oraz szans i zagrożeń, które wyszczególniono na podstawie analizy czynników egzogenicznych – tkwiących w otoczeniu Gminy – bliższym oraz dalszym. Dla ułatwienia podzielono je na obszary tematyczne. Poniżej zestawienie tabelaryczne analizy SWOT.

L.p.	Obszar	Mocne Strony	Słabe strony (problemy wewnętrzne)	Szanse	Zagrożenia (problemy z otoczenia)	Proponowane zadania
1.	Lokalizacja	<p>Niewątpliwe walory przyrodnicze i krajobrazowe związane z położeniem w centrum Żywiecczyny, szczególnie atrakcyjne, śródgórskie ukształtowanie terenu.</p> <p>Przebieg drogi ekspresowej S1, zapewniający dostępność do tej trasy,</p> <p>Bliskość granicy państwa, Bliskość miasta Żywiec oraz innych ciekawych lokalizacji na terenie Żywiecczyny (np. Ujsół, Rajczy, Milówki),</p> <p>Rzeka Soła przepływająca przez teren Gminy.</p>	<p>Duży udział terenów chronionych i terenów zalewowych w powierzchni Gminy ogółem, co jest związane z lokalizacją Węgierskiej Górki,</p> <p>Znaczna odległość od dużych ośrodków miejskich regionu, gdzie zlokalizowane są np.: urzędy, zakłady zapewniające miejsca pracy, szkoły i uczelnie wyższe, instytucje kultury</p>	<p>Przyciągnięcie intensywnego ruchu turystycznego (przejęcie części turystów wybierających dotychczas ośrodki zlokalizowane na terenie Beskidu Śląskiego, jako docelowe miejsce wypoczynku),</p> <p>Wykorzystanie intensywnego ruchu odbywającego się w ramach trasy S1 na cele związane z turystycznym rozwojem Węgierskiej Górki</p>	<p>Zagrożenie powodzią, związane z bliskim sąsiedztwem rzeki Soły,</p> <p>Droga ekspresowa S1 – zagrożenie odebraniem licznej grupy turystów na rzecz zagranicy (dotyczy sytuacji, w której skala zaniechań w obszarze rozwoju turystyki przesądzi o zniechęceniu mieszkańców województwa do wypoczynku na terenie Węgierskiej Górki).</p>	<p>Efektywne przeciwdziałanie negatywnym z punktu widzenia Gminy Węgierska Górka rozwiązaniom w zakresie przebiegu drogi ekspresowej na terenie Gminy (lokalizacja zjazdów, liczba zjazdów, ekrany akustyczne, oznakowanie, połączenie drogi ekspresowej z lokalną i regionalną siecią już eksploatowanych ciągów drogowych, zakres degradacji krajobrazu oraz walorów przyrodniczych i krajobrazowych, spowodowany przebiegiem przez teren gminy drogi ekspresowej).</p>

2.	Kultura	<p>Bogate dziedzictwo kulturowe Gminy, w tym także materialne (zabytki), liczne, zachowane i pielęgnowane zwyczaje lokalne / regionalne, duża liczba mieszkańców oraz organizacji społecznych zaangażowanych w życie kulturalne Gminy oraz w pielęgnowanie jej spuścizny kulturowej (np. Koła Gospodyń), duża liczba wydarzeń promujących kulturę, cyklicznie i regularnie organizowanych na terenie Gminy, zaangażowanie instytucji samorządowych w stymulowanie życia kulturalnego na terenie Gminy – intensywna działalność Ośrodka Promocji Gminy Węgierska Górka</p>	<p>Niedostateczna wartość nakładów finansowych w obszarze kultury na terenie Gminy,</p> <p>Brak domu kultury,</p> <p>Brak kina,</p> <p>Funkcjonalne uwarunkowania sceny plenerowej przy hali widowiskowo – sportowej,</p> <p>Problemy lokalowe przy organizacji imprez, zajęć kulturalnych w niektórych sołectwach,</p> <p>Mało intensywna i mało efektywna promocja zespołów ludowych, artystycznych, kulturalnych, etc.</p> <p>Mało intensywna i mało efektywna w skali regionu promocja wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie Gminy</p>	<p>Wykorzystanie kultury jako czynnika stymulującego sektor obsługi ruchu turystycznego,</p> <p>Wykreowanie indywidualnego i unikalnego w skali województwa wizerunku Gminy, którego kultura będzie integralną częścią,</p> <p>Zachowanie odrębności kulturowej Gminy Węgierska Górka, jako czynnika przesądzającego o jej atrakcyjności</p>	<p>Zmniejszające się zainteresowanie kulturą i dziedzictwem kulturowym wśród najmłodszych mieszkańców Gminy. Zaangażowanie mieszkańców w rozrywkę pozostające poza nawiasem kultury – e-sport, etc.</p>	<p>Rozwijanie zainteresowań mieszkańców, związanych z kulturą, poprzez angażowanie ich w rozmaite aktywności i zajęcia (np. warsztaty rękodzielnicze z różnych obszarów tematycznych), organizowane przez gminne instytucje kultury (np. OPG),</p> <p>Organizacja wydarzeń o charakterze kulturalnym w większym stopniu związanych ze współczesnością,</p> <p>Utworzenie Domu Kultury, wraz z niezbędną infrastrukturą, taką jak sala wraz z nowoczesną sceną i audytorium,</p> <p>Budowa amfiteatru przy świetlicy – bibliotece,</p>
3.	Turystyka i Zabytki	<p>Duża liczba ciekawych, unikatowych w skali regionu obiektów, zabytkowych na terenie Gminy,</p>	<p>Ograniczony stopień wykorzystania stoków pod kątem narciarstwa,</p>	<p>Utrzymanie atrakcyjności gminy, jako obszaru atrakcyjnego pod kątem</p>	<p>Efektywne przejęcie znacznej liczby turystów krajowych (mieszkańców regionu przez rozwijające</p>	<p>Rozbudowa ścieżek rowerowych oraz pieszych, np. pod kątem Nordic Walking,</p>

	<p>Dobrze oznakowane, znane i popularne trasy oraz szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, w tym szlak papieski oraz ścieżka dydaktyczna przebiegające przez teren Gminy,</p> <p>Dostępność Bulwarów Soły, Żabniczki i Młynówki, wraz z infrastrukturą towarzyszącą (np. siłownie zewnętrzne, place zabaw, basen zewnętrzny),</p> <p>Atrakcyjność terenu Gminy z punktu widzenia krajobrazu.</p> <p>Duża liczba miejsc noclegowych, urozmaicona oferta noclegowa,</p> <p>Dostępność atrakcyjnej i nowoczesnej hali widowiskowo - sportowej</p>	<p>Ograniczony stopień wykorzystania potencjału Gminy pod kątem sportów zimowych (np. narciarstwo skiturowe, biegowe, etc.),</p> <p>Niedostateczny stopień wykorzystania potencjału turystycznego rzeki Soły,</p> <p>Brak basenów krytych, pływalni,</p> <p>Brak odpowiedniego skomunikowania poszczególnych sołectw siecią szlaków pieszo – rowerowych,</p> <p>Słabe wykorzystanie potencjału Bulwarów,</p> <p>Duża liczba zabytków na terenie Gminy zagrożona,</p> <p>Ograniczona podaż adekwatnych do współczesnych wymagań usług dla turystów</p>	<p>turystyczno – rekreacyjnym, nasyconego obiektami zabytkowymi, utrzymanymi w dobrym stanie,</p> <p>Wykorzystanie potencjału rzeki Soły na cele związane z rozwojem Gminy jako lokalizacji atrakcyjnej z turystycznego punktu widzenia,</p> <p>Uzyskanie przez Gminę Węgierska Górka statusu turystycznego centrum Żywiecczyny (lokalizacji najbardziej atrakcyjnej w skali powiatu z turystycznego punktu widzenia),</p> <p>Efektywna współpraca w zakresie tworzenia atrakcyjnych warunków z turystycznego punktu widzenia z sąsiednimi gminami o podobnych aspiracjach (Ujszoły, Rajcza, Miłówka),</p> <p>Przyciągnięcie na teren gminy znacznej liczby turystów o określonych profilach: np. narciarzy,</p>	<p>się dynamicznie słowackie ośrodki narciarskie),</p> <p>Marginalizacja turystycznego znaczenia Gminy, spowodowana niekorzystnym przebiegiem drogi ekspresowej S1</p> <p>Utrata zabytków, chronionych w niedostatecznym stopniu,</p> <p>Rosnące wraz z upływem czasu wymagania i oczekiwania turystów wobec ośrodków skupiających ruch turystyczny,</p> <p>Bardzo silna pozycja konkurencyjna w obszarze turystyki znanych ośrodków turystycznych z Beskidu Śląskiego (np. Wisły, Ustronia, Brennej, Szczyrku),</p> <p>Rygorystyczne i surowe przepisy prawa ograniczające możliwość realizacji wielu inwestycji nakierowanych na obsługę ruchu turystycznego</p>	<p>Zagospodarowanie terenów wzdłuż rzeki Soły na potrzeby rekreacji,</p> <p>Publikacja przewodnika turystycznego po Beskidzie Żywieckim, ze szczególnym uwzględnieniem Gminy Węgierska Górka,</p> <p>Utworzenie sieci punktów, podnoszących atrakcyjność pobytu turystów na terenie Gminy – pola biwakowo namiotowe, miejsca do organizacji wydarzeń towarzyskich. Przeprowadzenie kampanii, promującej możliwości w zakresie spędzania czasu wolnego na terenie Gminy w przeciągu całego roku,</p> <p>Organizacja atrakcyjnych imprez, z udziałem mieszkańców i odwiedzających Gminę turystów, promujących możliwości w zakresie turystyki i sportu na terenie Gminy,</p> <p>Renowacja wybranych zabytków, znajdujących się na terenie Gminy (np. kapliczek),</p> <p>Organizacja imprez i wydarzeń promujących zabytkowe budownictwo obronne na terenie Gminy,</p>
--	--	---	--	--	---

				rowerzystów, amatorów nordic walking, turystów zainteresowanych wypoczynkiem w gospodarstwach agroturystycznych.		Udostępnienie aplikacji, ułatwiającej zwiedzanie Gminy, prezentującej jej walory i atrakcje turystyczne. Stoki narciarskie, trasy biegowe, skituarowe
4.	Transport	<p>Dostępność infrastruktury kolejowej na terenie Gminy, trasa z Polski na Słowację</p> <p>Położenie Gminy na jednym z głównych szlaków komunikacyjnych całego regionu, ułatwiające kwestie związane z organizacją transportu,</p> <p>Dostępność już świadczonych usług z zakresu transportu publicznego</p>	<p>Oferta transportu w ograniczonym stopniu dostosowana do współczesnych potrzeb i oczekiwań mieszkańców oraz turystów,</p> <p>Mało atrakcyjna infrastruktura transportu publicznego,</p> <p>Usługi z zakresu transportu publicznego są świadczone głównie w ramach drogi powiatowej 1439 S.</p>	<p>Podjęte przez Samorząd wysiłki związane z budową sieci punktów P&R na terenie Gminy,</p> <p>Wzrost środków finansowych z UE na modernizację kolejnictwa,</p> <p>Wejście w życie ustawy o transporcie publicznym.</p>	<p>Niska rentowność połączeń komunikacyjnych publicznymi środkami transportu. Bardzo duża popularność indywidualnych środków transportu (pojazdów samochodowych), przekładająca się na marginalizację przewoźników publicznych</p>	<p>Budowa sieci punktów przesiadkowych w poszczególnych sołectwach,</p> <p>Rozwój obecnie funkcjonującej sieci połączeń komunikacyjnych, Podjęcie starań o dostosowanie połączeń kolejowych do faktycznych potrzeb i oczekiwań mieszkańców,</p> <p>Nawiązanie współpracy z sąsiednimi gminami, które z racji swojego położenia mają potrzeby i interesy zbieżne z potrzebami Węgierskiej Górki w obszarze transportu.</p>
5.	Drogi (w tym parkingi i pozostała infrastruktura)	<p>Sukcesywnie poprawiający się stan infrastruktury drogowej na terenie Gminy, co dotyczy dróg zarówno gminnych, jak również powiatowych,</p> <p>Zwiększająca się długość</p>	<p>Niedostateczny stopień odseparowania ruchu pieszego od kołowego,</p> <p>Nieadekwatne parametry wybranych ciągów drogowych w stosunku do obecnego nasilenia ruchu</p>	<p>Efektywna promocja turystyczna poprzez rozbudowę infrastruktury drogowej – przyciągnięcie intensywnego ruchu turystycznego na teren Gminy dzięki</p>	<p>Zagrożenie groźnymi w skutkach zdarzeniami, takimi jak wypadki i kolizje drogowe,</p> <p>Zagrożenie dla bezpieczeństwa związane z chaotycznym, sprzecznym</p>	<p>Systematyczna budowa miejsc parkingowych na terenie Gminy,</p> <p>Poprawa parametrów wybranych ciągów drogowych, wraz z ich dostosowaniem do współczesnego nasilenia ruchu drogowego,</p>

		<p>i poprawiająca się jakość ciągów pieszych,</p> <p>Dostępność miejsc parkingowych, także bezpłatnych na terenie Gminy,</p> <p>Dobra komunikacja dzięki drodze S1</p>	<p>samochodowego (np. szerokość, pobocza, mijanki, sygnalizacja, oznakowanie poziome i pionowe, odwodnienie, jakość nawierzchni),</p> <p>Niedostateczna liczba miejsc parkingowych w lokalizacjach atrakcyjnych turystycznie oraz w wybranych lokalizacjach ważnych z punktu widzenia mieszkańców (np. cmentarz, kościół)</p>	<p>dostępności wysokiej jakości infrastruktury drogowej,</p> <p>Zwiększenie szeroko pojętego bezpieczeństwa przebywania i zamieszkiwania na terenie Gminy, dzięki infrastrukturze drogowej adekwatnej do nasilenia ruchu drogowego,</p> <p>Duży zakres działań, podejmowanych przez samorządy gminny i powiatowy w ramach przebudowy drogi powiatowej 1439 S, celem dostosowania jej parametrów do obecnego nasilenia ruchu drogowego,</p> <p>Zrealizowane zadania w zakresie tworzenia ścieżki rowerowej z Żywca do Ujsół, przebiegającej przez teren Gminy Węgierska Górka, będącej częścią międzynarodowego rowerowego szlaku turystycznego.</p>	<p>z przepisami parkowaniem pojazdów,</p> <p>Pogorszenie lokalnych warunków akustycznych, stanu środowiska oraz szeroko rozumianego lokalnego klimatu, w związku z intensywnym ruchem pojazdów, odbywającym się po terenie gminy.</p>	<p>Udział gminy w rozbudowie infrastruktury separującej ruch pieszego od kołowego,</p> <p>Systematyczna budowa lokalnej sieci połączeń rowerowych, w tym skomunikowanie Gminy szlakiem pieszo – rowerowym,</p> <p>Optymalizacja ruchu w ramach wybranych, spośród najbardziej kolizyjnych i niebezpiecznych skrzyżowań.</p>
6.	Informatyzacja	Zrealizowane przez Gminę	Słaby zasięg sygnału	Duży dostęp do	Trudności związane	Podniesienie stopnia dojrzałości

		<p>pierwsze przedsięwzięcia, związane z informatyzacją,</p> <p>Duży zakres danych, usług publicznych i informacji udostępnianych przez Urząd on-line,</p> <p>Dostępność sieci światłowodowej na terenie Gminy w wybranych lokalizacjach,</p> <p>Dobry kontakt Samorządu Gminy z jej mieszkańcami z wykorzystaniem nowoczesnych technologii,</p> <p>Dobra jakość i podaż usług w zakresie dostępu do Internetu</p>	<p>operatorów sieci komórkowych,</p> <p>Ograniczona dostępność sieci światłowodowej,</p> <p>Niedostateczny, z punktu widzenia oczekiwań użytkowników oraz dostępu do sieci internetowej poziom dojrzałości – e-usług, świadczonych przez Urząd Gminy</p>	<p>komputerów, zwiększające się możliwości i umiejętności mieszkańców, w zakresie obsługi rozwiązań informatycznych, satysfakcjonujący dostęp do Internetu.</p> <p>Zapewnienie mieszkańcom dużych możliwości w zakresie elektronicznej komunikacji z samorządem,</p> <p>Wykorzystanie technologii informatycznych na potrzeby turystycznej promocji Węgierskiej Górki.</p>	<p>z efektywnym ubieganiem się o środki niezbędne do współfinansowania kosztów, związanych z informatyzacją, pochodzące ze źródeł zewnętrznych.</p> <p>Nieuprawnione przejęcie przekazywanych poprzez drogę elektroniczną danych i informacji.</p>	<p>e-usług, oferowanych przez Urząd Gminy,</p> <p>Organizacja warsztatów i szkoleń, promujących społeczeństwo informacyjne, umiejętności wykorzystania technologii informatycznej przez mieszkańców, zwiększanie bezpieczeństwa elektronicznego przekazu danych i informacji, udostępnianie gminnych zasobów informacyjnych: rejestrów, ewidencji, w formie elektronicznej zainteresowanym tym stronom.</p> <p>Utworzenie interaktywnego portalu turystycznego, nastawionego na promocję Gminy.</p>
7.	Ochrona środowiska	<p>Sprawnie działający system odbioru odpadów komunalnych,</p> <p>Wybrane, spośród budynków gminnych poddane kompleksowej termomodernizacji,</p> <p>Dostęp do wodociągu umożliwiający ograniczenie stopnia wykorzystania</p>	<p>Częste przypadki spalania odpadów do celów, związanych z ogrzewaniem gospodarstw domowych,</p> <p>Utrzymujące się zanieczyszczenie terenu Gminy śmieciami pozostawianymi wbrew obowiązującym przepisom prawa,</p>	<p>Odbudowa drzewostanu dzięki nagłośnieniu i zwróceniu uwagi w skali ponadregionalnej na problematykę katastrofy ekologicznej w Beskidzie Żywieckim,</p> <p>Duże zainteresowanie mieszkańców odnawialnymi źródłami energii, wymianą źródeł</p>	<p>Ograniczone możliwości Gminy w zakresie współfinansowania kosztów wdrożenia szeroko zakrojonych programów modernizacji źródeł ciepła i promocji odnawialnych źródeł energii,</p> <p>Niekorzystne zmiany regulacji prawnych, dotyczących zasad</p>	<p>Kontynuacja procesu termomodernizacji budynków komunalnych,</p> <p>Udział w obejmującym teren całej gminy programie likwidacji niskiej emisji,</p> <p>Podjęcie starań o pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania kosztów, związanych z rozbudową</p>

		<p>indywidualnych studni kopanych, eksploatowanych dotychczas przez poszczególne gospodarstwa domowe.</p> <p>Dostępność gminnego wężla ciepłowniczego,</p> <p>Dobrze zorganizowana, zarządzane i efektywna w prowadzonej działalności przedsiębiorstwo BESKID EKOSYSTEM Sp. z o.o.</p>	<p>Bardzo duży zakres szkód w obrębie drzewostanu, spowodowany w przeciągu minionego 10-lecia przez czynniki niezależne od Gminy (susza, poziom wód podziemnych, szkodniki),</p> <p>Niedostateczny stopień czystości wód rzeki Soły,</p>	<p>ciepła na bardziej efektywne i ekologiczne. Znaczne potencjalne możliwości mieszkańców w finansowaniu kosztów związanych z tego typu działaniami.</p> <p>Pozyskanie współfinansowania kosztów, związanych z termomodernizacją obiektów komunalnych, wymagających tego typu działań.</p>	<p>eksploatacji odnawialnych źródeł energii,</p> <p>Nieodwracalne zmiany w obrębie środowiska naturalnego Gminy spowodowane katastrofą ekologiczną w Beskidzie Żywieckim,</p> <p>Hałas ze strony drogi ekspresowej S1, przesądzający o utracie korzystnych warunków w centrum Gminy.</p>	<p>gminnej sieci wodociągowej.</p> <p>Organizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów / utworzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów.</p> <p>Organizacja warsztatów ekologicznych, promujących wiedzę o środowisku oraz zasadach jego efektywnej ochrony,</p> <p>Podjęcie działań na rzecz zabezpieczenia budowanego odcinka drogi ekspresowej S1 przed negatywnym wpływem na akustyczny klimat Węgierskiej Górki.</p>
8.	Ochrona zdrowia	<p>Funkcjonujące dwa ośrodki zdrowia na terenie Gminy.</p> <p>Dostępność leków i artykułów medycznych w ramach sieci aptek na terenie gminy.</p>	<p>Brak punktu wyjazdowego dla pogotowia ratunkowego.</p> <p>Brak ośrodków opieki dziennej dla osób starszych, zależnych, niesamodzielnych. Ograniczona podaż usług rehabilitacyjnych.</p> <p>Ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej.</p> <p>Godziny przyjmowania pacjentów w ośrodkach zdrowia na terenie Gminy w ograniczonym stopniu dostosowane do potrzeb</p>	<p>Duża liczba mieszkańców gminy, stwarzająca potencjalne możliwości i perspektywy w zakresie organizacji usług medycznych, także tych, świadczonych komercyjnie.</p>	<p>Negatywne trendy i tendencje w zakresie struktury demograficznej mieszkańców gminy, przesądzające o licznej i powiększającej się grupie osób zależnych, wymagających opieki. Niestabilne i mało korzystne dla usługodawców w ochronie zdrowia zasady finansowania świadczeń. Długi okres oczekiwania na karetkę pogotowia.</p>	<p>Utworzenie dziennego punktu opieki nad osobami zależnymi,</p> <p>Utworzenie lokalnego punktu wyjazdowego dla karetki pogotowia.</p> <p>Promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej wśród mieszkańców,</p> <p>Budowa obiektu, przeznaczonego do pełnienia funkcji ośrodka zdrowia (przeznaczenie do udostępnienia podmiotom specjalizującym się w świadczeniu tego typu usług).</p>

			pacjentów.			
9.	Administracja, instytucje publiczne i finanse publiczne	<p>Dobra współpraca poszczególnych sołectw z Urzędem Gminy,</p> <p>Skuteczność samorządu w pozyskiwaniu środków ze źródeł zewnętrznych, do współfinansowania kosztów, związanych z realizacją gminnych inwestycji,</p> <p>Wysoki poziom akceptacji społecznej dla samorządu, zaufanie mieszkańców do urzędu.</p> <p>Opracowane i wdrażane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Sprawne i efektywne funkcjonowanie GOPS,</p> <p>Dobra organizacja cyklicznych zebrań wiejskich zapewniająca komunikację sołectw z Urzędem Gminy,</p>	<p>Mała liczba etatów w Urzędzie Gminy, przy dużej liczbie mieszkańców i przedsiębiorców, wymagających obsługi.</p> <p>Zadłużenie Samorządu.</p>	<p>Utrzymanie bliskiego kontaktu z mieszkańcami oraz dobrego wizerunku,</p> <p>Zwiększająca się liczba mieszkańców gminy oraz przedsiębiorców, prowadzących działalność gospodarczą na jej terenie, przekładające się na wysoki poziom dochodów Gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych</p>	<p>Wysoki, wynikający z wielkości gminy poziom kosztów, związanych z realizacją przez Urząd zadań własnych samorządu, duża presja lokalnych środowisk na realizację inwestycji, zagrażających gminie utratą korzystnej sytuacji finansowej,</p>	<p>Utrzymanie korzystnej sytuacji budżetu Gminy,</p> <p>Zwiększenie liczby etatów w urzędzie,</p> <p>Zapewnienie mieszkańcom najwyższych standardów w zakresie warunków życia na terenie Gminy.</p>

		Duże możliwości w zakresie elektronicznej komunikacji mieszkańców z Samorządem.				
10	Infrastruktura publiczna / Inwestycje	<p>Zrealizowany szeroki zakres działań, związanych z budową infrastruktury publicznej na terenie gminy, aktywność inwestycyjna samorządu,</p> <p>Wysoki stopień nasycenia nowoczesną infrastrukturą, zapewniającą adekwatne do współczesnych oczekiwań warunki życia na terenie Gminy.</p> <p>Duża dostępność różnego rodzaju obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy.</p>	Duża liczba obiektów komunalnych, wymagających szeroko rozumianych modernizacji, pod kątem dostępności dla osób niepełnosprawnych, funkcjonalności, możliwości obsługi odpowiedniej liczby użytkowników, etc.	<p>Liczne możliwości w zakresie ubiegania się przez jednostki samorządu terytorialnego o współfinansowanie środkami UE kosztów, związanych z modernizacją i rozbudową infrastruktury publicznej,</p> <p>Wysoka atrakcyjność terenu gminy z punktu widzenia możliwości realizacji przedsięwzięć, w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego.</p>	<p>Rosnące koszty, związane z utrzymywaniem tworzonej / rozbudowywanej infrastruktury,</p> <p>Koszty związane z korzystaniem przez Gminę z zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji, na zasadach komercyjnych,</p> <p>Bardzo niska rentowność inwestycji, które są gminie potrzebne.</p>	<p>Podniesienie jakości gminnych zasobów mieszkaniowych,</p> <p>Budowa 2-poziomowego parkingu w przeznaczonej do tego lokalizacji,</p>
11	Szkolnictwo	Wysoki stopień jakości infrastruktury edukacyjnej na terenie gminy, wykwalifikowana kadra nauczycielska, dobra dostępność infrastruktury edukacyjnej we wszystkich sołectwach, liczba miejsc w placówkach przedszkolnych adekwatna do zapotrzebowania. Atrakcyjna	<p>Niewystarczające wyposażenie, uzupełnienie liczby specjalistycznych pracowni szkolnych,</p> <p>Ograniczony dostęp do stomatologów szkolnych w ramach szkolnej profilaktyki,</p>	Wzrost zainteresowania uczniów ofertą edukacyjną szkoły, uzyskiwanie przez uczniów placówek edukacyjnych z terenu gminy satysfakcjonujących wyników w nauce,	<p>Narastanie (nasilenie) patologii.</p> <p>Negatywne i niekorzystne tendencje w ramach struktury wiekowej mieszkańców, przesądzające o niedostatecznej liczbie uczniów w poszczególnych placówkach,</p>	<p>Pozyskanie środków na organizację zajęć pozaszkolnych, funkcjonowanie świetlic przy placówkach edukacyjnych,</p> <p>Tworzenie specjalistycznych pracowni szkolnych,</p> <p>Zapewnienie dostępu do gabinetów</p>

		<p>oferta zajęć pozaszkolnych na terenie gminy, dobry dostęp do przyszkolnej infrastruktury sportowej.</p> <p>Dostęp do elektronicznych narzędzi, wspomagających edukację i opiekę nad dziećmi,</p> <p>Dostęp do szkoły ponad gimnazjalnej na terenie Gminy.</p>	<p>Brak żłobka oraz usług opiekuńczych świadczonych na rzecz mieszkańców przez tego typu placówkę,</p>	<p>Zwiększenie odsetka młodzieży z terenu gminy, kontynuującego naukę na wybranych, preferowanych przez siebie kierunkach studiów wyższych w regionie,</p> <p>Pozyskanie nowych uczniów Technikum i Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Węgierskiej Górze.</p>	<p>Niepewna sytuacja w obszarze infrastruktury oświaty wynikająca z przyjętych w 2017 r. założeń zaplanowanej reformy oświaty.</p>	<p>stomatologicznych w placówkach oświatowych na terenie Gminy,</p> <p>Utworzenie stanowisk higienistek przy poszczególnych placówkach szkolnych na terenie Gminy,</p> <p>Budowa żłobka na terenie Gminy.</p>
12	Gospodarka i rolnictwo	<p>Duża liczba przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy,</p> <p>Duża przedsiębiorczość wśród mieszkańców,</p> <p>Przywiązanie mieszkańców Gminy do posiadanych gruntów i gospodarstw, pomimo obecnego braku wyraźnego zainteresowania prowadzeniem działalności rolniczej,</p>	<p>Ograniczenia w inwestycjach z uwagi na obszary objęte ochroną środowiska.</p> <p>Duży odsetek wśród przedsiębiorstw podmiotów najmniejszych (mikroprzedsiębiorstw), mało innowacyjnych, słabych pod kątem kadrowym i kapitałowym, charakteryzujących się ograniczoną zdolnością kredytową.</p> <p>Trudne warunki prowadzenia upraw rolnych,</p>	<p>Tworzenie na terenie gminy trwałych, atrakcyjnych dla mieszkańców miejsc pracy,</p> <p>Zwiększanie potencjału firm prowadzących na terenie gminy działalność gospodarczą, przyciąganie na teren gminy nowych inwestorów, wiążących z tym obszarem swoje plany strategiczne w zakresie rozwoju,</p>	<p>Brak zainteresowanie, wśród najmłodszych mieszkańców gminy pracą w rolnictwie,</p> <p>Wysokie koszty utrzymania gospodarstw rolnych, w stosunku do obowiązujących cen skupu produktów rolnych,</p> <p>Rosnący import z zagranicy taniego asortymentu niskiej jakości, będącego negatywną konkurencją dla produktów i usług wytwarzanych lokalnie</p>	<p>Zapewnienie dobrego skomunikowania oraz odpowiednio intensywnej promocji strefy działalności gospodarczej, utworzonej dotychczas w centrum Węgierskiej Górki,</p> <p>Wsparcie ze strony Samorządu dla sektora usług turystycznych z terenu Gminy oraz regionu,</p> <p>Promocja produktów, pochodzących z lokalnych gospodarstw,</p> <p>Utworzenie targowiska lokalnego,</p>

		<p>Zaangażowanie Samorządu Gminy we wspieranie przedsiębiorczości – duży zakres działań, zrealizowanych np. w ramach Działania 1.1.1. RPO WSL na lata 2007 – 2013.</p>	<p>Słaba jakość gleby.</p> <p>Mały areal kwalifikujący się do upraw na większą skalę.</p> <p>Ograniczony zakres wsparcia środkami publicznymi, adresowanego do małych gospodarstw rolnych.</p>	<p>Promocja ekologicznych, wysokiej jakości produktów żywnościowych, wytwarzanych na terenie gminy,</p> <p>Tworzenie gospodarstw agroturystycznych, specjalizujących się w obsłudze turystów, zainteresowanych tą formą wypoczynku.</p>		<p>Utworzenie lokalnego inkubatora przedsiębiorczości, świadczącego szeroki zakres usług na rzecz mieszkańców zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej, a także na rzecz osób zajmujących się produkcją rolną.</p>
13	Budownictwo i ład przestrzenny	<p>Funkcjonujący na terenie całej Gminy Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego.</p> <p>Ład i korzystna organizacja przestrzenna,</p> <p>Wysoki stopień walorów estetycznych gminy, wynikający z jakości jej zabudowy i zagospodarowania. Atrakcyjny układ funkcjonalno – przestrzenny gminy. Walory historyczne wybranych obiektów.</p>	<p>Znaczna część całej gminy skupiona w bezpośrednim sąsiedztwie ruchliwej i uczęszczanej drogi powiatowej 1439 S,</p> <p>Ograniczona liczba nieruchomości gruntowych (działek budowlanych) z prawem do zabudowy,</p> <p>Brak priorytetu dla architektury czerpiącej inspirację z lokalnej spuścizny kulturowej, przesądzający o częściowej utracie architektonicznej odrębności i tożsamości Gminy.</p>	<p>Uzyskanie szczególnych walorów estetycznych oraz funkcjonalnych dla całego obszaru gminy, przekładające się na przyciągnięcie do gminy nowych mieszkańców, dostrzegających jej urok i urodę, a także turystów, zainteresowanych wypoczynkiem i rekreacją na tym terenie,</p> <p>Zbudowanie rozpoznawalnej i znanej marki „Węgierska Górka”.</p>	<p>Lokowanie obiektów handlowych / przemysłowych / usługowych w miejscach dla nich nieadekwatnych, w sposób przekładający się na ograniczanie estetyki i walorów gminy.</p>	<p>Racjonalne, maksymalnie efektywne zagospodarowanie wolnych przestrzeni i lokalizacji na terenie gminy.</p> <p>Systematyczne podnoszenie estetyki Gminy,</p> <p>Kreowanie oraz promocja lokalnego stylu i estetyki, charakterystycznych dla Żywiecczyny i Węgierskiej Górki,</p> <p>Korzystne ukształtowanie i zaaranżowanie przestrzeni na terenie Gminy, w sposób sprzyjający mieszkańcom, turystom i przedsiębiorcom,</p>

			Przykłady dotychczasowych realizacji z zakresu budownictwa wielorodzinnego, przekładające się negatywnie na walory centrum Gminy.			Dostosowanie zapisów Miejscowego Planu Zagospodarowania przestrzennego do potrzeb i oczekiwań w tym zakresie.
14	Bezpieczeństwo	<p>Na terenie Gminy funkcjonują sprawne jednostki OSP, mieszkańcy są zainteresowani członkostwem w OSP,</p> <p>Na terenie Gminy zlokalizowany jest komisariat policji.</p> <p>Ograniczony zakres występowania przestępstw pospolitych, przestępstw związanych z przemocą,</p> <p>Znaczny stopień wykrywalności przestępstw przez policję</p> <p>Wysoki stopień poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców Gminy</p>	<p>Kolizyjne rozwiązania w zakresie infrastruktury drogowej (skrzyżowania), dot. ulic:</p> <p>Zielona / Kościuszki,</p> <p>Graniczna / Zielona,</p> <p>Ograniczone możliwości w zakresie poruszania się po terenie gminy pieszych i rowerzystów,</p> <p>Wąskie pobocza większości ciągów drogowych,</p> <p>Niedostatek punktów oświetlenia ulicznego,</p>	<p>Wysoki poziom nakładów ze strony administratorów dróg na kwestie związane z jakością ciągów drogowych oraz bezpieczeństwem w ich obrębie,</p> <p>Zwiększająca się świadomość mieszkańców i osób przyjezdnych w zakresie zagrożeń, wynikających z ruchu drogowego,</p> <p>Zmniejszający się odsetek pojazdów mocno wyeksploatowanych, niesprawnych, generujących zagrożenie dla pozostałych uczestników ruchu,</p>	<p>Rzeka Soła przepływająca przez teren Gminy, zagrażająca bezpieczeństwu mieszkańców oraz mienia przede wszystkim podczas roztopów i ulewnych dreszczów,</p> <p>Poprawiająca się jakość oznakowania w ramach sieci dróg, przebiegających przez teren Gminy,</p>	<p>Poprawa widoczności na skrzyżowaniach np. przez instalację luster,</p> <p>Instalacja systemu monitoringu wizyjnego w wybranych miejscach,</p> <p>Przeprowadzenie w placówkach edukacyjnych zajęć dodatkowych związanych tematycznie z bezpieczeństwem w ruchu drogowym, przeprowadzenie kampanii na rzecz widoczności pieszych, prowadzenie działań, polegających na separowaniu ruchu pieszego i kołowego,</p> <p>Instalacja ekologicznych, zasilanych energią ze źródeł odnawialnych lamp oświetlenia ulicznego typu LED</p>
15	Środki unijne	Doświadczenie i umiejętności urzędników Urzędu Gminy w	Ograniczona liczba urzędników, których samorząd może oddelegować do zadań,	Duża liczba możliwości ubiegania się o wsparcie środkami UE do 2020 r.,	Ustawa Prawo Zamówień Publicznych i związane z nią wątpliwości, generująca	Opracowanie zbioru procedur, obowiązujących urzędników przy realizacji projektów,

		<p>pozyskiwaniu środków ze źródeł zewnętrznych, przede wszystkim UE,</p> <p>Dobra kondycja finansowa Gminy (dostępność środków w ramach uchwalonego przez Radę Gminy budżetu),</p> <p>Zasoby materialne Gminy, tworzące możliwości w zakresie realizacji inwestycji,</p> <p>Dostępność gruntów i budynków, umożliwiających realizację różnego rodzaju przedsięwzięć, współfinansowanych środkami, uzyskiwanymi przez Gminę ze źródeł zewnętrznych.</p>	<p>związanych z obsługą kluczowych inwestycji, finansowanych środkami ze źródeł zewnętrznych,</p> <p>Wysoki stopień zadłużenia Gminy, wysokie koszty związane z obsługą dotychczasowego zadłużenia</p> <p>Wysokie koszty związane z utrzymaniem infrastruktury dotychczas wybudowanej, zmodernizowanej przez Samorząd w okresie trwałości,</p> <p>Brak możliwości współfinansowania kosztów związanych z rozwojem infrastruktury turystycznej / około turystycznej środkami EFRR w ramach RPO na lata 2014 – 2020,</p> <p>Ograniczony dostęp lokalnie działających mikroprzedsiębiorstw do środków EFRR w ramach RPO / PROW</p>	<p>z punktu widzenia jednostek samorządu terytorialnego takich, jak Węgierska Górka,</p> <p>Uzyskanie przez samorząd infrastruktury, umożliwiającej sprawne wywiązywania się z jego ustawowych obowiązków,</p> <p>Integracja i szeroko pojęty rozwój społeczności lokalnej, dzięki projektom objętym współfinansowaniem środkami UE</p>	<p>rozmaite zagrożenia związane z infrastrukturą budowaną z udziałem środków UE.</p> <p>Trudności w zagwarantowaniu trwałości wybranych projektów,</p> <p>Korekty, nakładane przez instytucje zarządzające poszczególnymi programami operacyjnymi,</p> <p>Brak zainteresowania utworzoną / wybudowaną infrastrukturą ze strony społeczności lokalnej.</p>	<p>współfinansowanych środkami zewnętrznymi,</p> <p>Szkolenia pracowników w zakresie realizacji przedsięwzięć objętych współfinansowaniem,</p> <p>Uruchomienie w ramach Urzędu Gminy Punktu, świadczącego usługi informacyjne na rzecz osób i przedsiębiorców zainteresowanych aplikowaniem o środki UE.</p>
16	Dostępność rynku pracy	<p>Duża, w porównaniu do gmin sąsiednich liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, prowadzących działalność</p>	<p>Ograniczona liczba miejsc pracy, dostępna obecnie na terenie Gminy, w ramach funkcjonujących podmiotów,</p>	<p>Zwiększające się zainteresowanie terenem gminy wśród inwestorów, przede wszystkim z branży obsługi ruchu</p>	<p>Presja w przedsiębiorstwach na obniżanie kosztów, z uwagi na konieczność konkurowania, pociągająca za sobą niższe płace i gorsze</p>	<p>Promocja terenu gminy w skali regionu i kraju, jako optymalnego miejsca, sprzyjającego prowadzeniu działalności gospodarczej,</p>

		<p>w Gminie,</p> <p>Relatywnie niewielka liczba osób pozostających bez pracy w grupie mieszkańców gminy</p>	<p>Oferty pracy w ograniczonym stopniu dostosowane do oczekiwań mieszkańców,</p> <p>Duży odsetek wśród przedsiębiorstw firm jednoosobowych, nie oferujących miejsc pracy w ogóle,</p> <p>Kwalifikacje i umiejętności mieszkańców, ubiegających się o pracę w wielu przypadkach odbiegające od oczekiwań i wymagań pracodawców. Duży odsetek miejsc pracy (np. w handlu) oferujących warunki i wynagrodzenie poniżej oczekiwań osób zainteresowanych pracą</p>	<p>turystycznego,</p> <p>Polepszające się wraz z upływem czasu warunki pracy, zwiększająca się jakość miejsc pracy,</p> <p>Rosnące wraz z upływem czasu kwalifikacje lokalnych zasobów ludzkich,</p>	<p>warunki płacy,</p> <p>Pozostający na wysokim poziomie w skali regionu i kraju import niskiej jakości tanich substytutów dla lokalnej produkcji,</p> <p>Duża liczba osób realnie rozważających wyjazd zagranicę w celach związanych z pracą zawodową.</p>	<p>Organizacja (zlecenie przeprowadzenia) cyklu szkoleń, umożliwiających mieszkańcom gminy aktualizację / nabycie nowych kwalifikacji zawodowych.</p> <p>Organizacja / przeprowadzenie warsztatów, umożliwiających mieszkańcom uzyskanie informacji o sytuacji na lokalnym / regionalnym rynku pracy oraz nabycie umiejętności ułatwiających aplikowanie.</p>
17	Poziom wykluczenia społecznego	<p>Ograniczony zakres patologii. Efektywne działania lokalnych instytucji, odpowiedzialnych za pomoc społeczną.</p> <p>Wysoki stopień wykształcenia mieszkańców Gminy.</p>	<p>Duża liczba osób potencjalnie zagrożonych nałogami.</p> <p>Zwiększająca się podatność ludzi na frustrację, różnego rodzaju depresje – tendencja ogólnokrajowa.</p>	<p>Efektywnie działające organizacje, wyspecjalizowane we wpieraniu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,</p> <p>Spadek bezrobocia,</p> <p>Zwiększająca się podaż pracy,</p>	<p>Mniejsza, w porównaniu z przeszłością intensywność więzi pomiędzy mieszkańcami wzajemnie oraz pomiędzy mieszkańcami i samorządem, w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Duży odsetek osób, które nie są zainteresowane przyjęciem oferowanej im pomocy w sytuacjach</p>	<p>Intensywna działalność GOPS w zakresie wywiązywania się z zadań tej organizacji, dotyczących pomocy społecznej.</p> <p>Zatrudnienie dodatkowych, wykwalifikowanych specjalistów, doświadczonych w pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym.</p>

				Duże zainteresowanie Gminą ze strony turystów, gwarantujące perspektywy dla wszystkich zainteresowanych tym osób.	kryzysowych, Eskalacja nowych, nie znanych dotychczas form uzależnienia, stwarzających duże problemy w ich eliminowaniu.	
18	Poziom zamożności mieszkańców	Duży odsetek wśród mieszkańców osób wydolnych pod szeroko rozumianym względem ekonomicznym, samodzielnych, przedsiębiorczych, dobrze wykształconych.	Duże kontrasty i dysproporcje w poziomie zamożności wśród mieszkańców, widoczne, rzucające się w oczy.	Spośród osób przybywających do gminy z myślą o jej wyborze jako swojego nowego miejsca zamieszkania dominują przypadki ludzi zamożnych, podejmujących się realizacji ich indywidualnych inicjatyw z zakresu budownictwa mieszkaniowego. Gmina uzyskuje dochody z należnego jej udziału w podatkach płaconych państwu, co jest dla niej korzystne.	Duży odsetek indywidualnych inicjatyw z zakresu budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy, zrealizowanych z udziałem kredytu zaciągniętego w banku komercyjnym na mało korzystnych warunkach.	Promocja gminy w skali regionu i kraju jako miejsca zamieszkania, oferującego szczególnie korzystne i atrakcyjne warunki bytowe.

IX. Misja i wizja Gminy

Misją Gminy Węgierska Górka

jest konsekwentne tworzenie na jej terenie warunków sprzyjających szeroko pojętemu, wielopłaszczyznowemu rozwojowi Węgierskiej Górki, jako znanego, rozpoznawalnego w skali co najmniej regionu i wiodącego w skali powiatu ośrodka turystycznego, postrzeganego przez turystów jako docelowe miejsce uprawiania sportu oraz rekreacji o każdej porze roku.

W rezultacie wdrożenia niniejszej strategii Gmina Węgierska Górka w znaczący sposób umocni i ugruntuje swoją pozycję, jako rozpoznawalny, atrakcyjny i cieszący się wyraźnym zainteresowaniem ośrodek, skupiający na swoim obszarze intensywny ruch turystyczny. Już obecnie Węgierska Górka postrzegana jest jako ciekawa, oferująca atrakcyjne możliwości spędzania wolnego czasu alternatywa dla znanych kurortów znajdujących się w Beskidzie Śląskim, jak Wisła, Brenna, Szczyrk, czy Istebna. Obecna sytuacja Węgierskiej Górki jest bez porównania korzystniejsza, aniżeli miało to miejsce na samym początku XXI w. Jest to bez wątpienia rezultat podjętych przez Samorząd Węgierskiej Górki, zrealizowanych z powodzeniem inwestycji, nakierowanych na szeroko rozumiane zwiększenie atrakcyjności turystycznej tej gminy. Obserwując tę sytuację – zależność pomiędzy efektywną realizacją przedsięwzięć w obszarze gminnej infrastruktury okołoturystycznej / infrastruktury obsługi ruchu turystycznego Samorząd Gminy Węgierska Górka jest zdeterminowany do tego, aby podjąć i przeprowadzić kolejne, świadomie zaplanowane działania z omawianego zakresu, celem utworzenia na terenie gminy warunków, które zapewnią jej niekwestionowaną pozycję lidera w sektorze obsługi ruchu turystycznego w Beskidzie Żywieckim. Oczekuje się, iż w rezultacie wdrożenia założeń niniejszej strategii oferta w zakresie spędzania na terenie gminy wolnego czasu będzie bogata, a możliwości w tym obszarze szerokie i dostosowane do współczesnych potrzeb i oczekiwań turystów, wczasowiczów, letników, sportowców. Dostępna na terenie gminy infrastruktura okołoturystyczna będzie wprost magnesem dla intensywnego ruchu turystycznego. Poszczególne elementy tej infrastruktury będą ze sobą zintegrowane – funkcjonalnie i tematycznie, dzięki czemu tworzyć będą synergicznie oddziaływujący zespół. Połączenia funkcjonalne zapewniać będą głównie rozbudowane ciągi komunikacyjne – piesze, rowerowe,

pieszo – rowerowe, szlaki turystyczne, drogi gminne i wyższej kategorii, dostosowane do bezpiecznego prowadzenia różnych rodzajów ruchu, etc. Ciągi te są przez gminę systematycznie tworzone (w ramach różnorodnych przedsięwzięć inwestycyjnych), są one projektowane i wykonywane w taki sposób, aby w nieodległym horyzoncie czasowym były w stanie połączyć się w spójny, rozległy, bezpieczny i atrakcyjny szlak, łączący ze sobą wszystkie sołectwa oraz rozlokowane na ich obszarze różnego rodzaju atrakcje. Dzięki temu atrakcje te postrzegane będą nie jako pojedyncze obiekty, lecz jako jedna, spójna, zintegrowana oferta spędzania wolnego czasu. Oczekuje się że dzięki temu działaniu odwiedzający gminę turyści nie będą jej postrzegać jako miejsca krótkotrwałego, incydentalnego pobytu, lecz jako docelową destynację, gwarantującą możliwość spędzania wolnego czasu w ramach długich, wielodniowych pobytów. Z kolei połączenia tematyczne to wspólna dla opisywanych atrakcji treść merytoryczna, podporządkowana tematyce:

- Historii – istotnej roli, jaką Węgierska Górka w skali regionu odgrywała w przeszłości, nie tylko tej XX-to wiecznej,
- Przyrodzie, w tym bioróżnorodności oraz wyjątkowości fauny i flory właściwej dla Beskidu Żywieckiego,
- Turystyce aktywnej – rekreacji poprzez sport, aktywność fizyczną o każdej porze roku oraz nowoczesnej, interaktywnej turystyce poznawczej, będącej ciekawą ofertą dla wszystkich grup wiekowych.

W rezultacie wdrożenia założeń niniejszej strategii Gmina Węgierska Górka jako pierwsza gmina w powiecie żywieckim skomunikowana zostanie rozległym, obejmującym wszystkie sołectwa, atrakcyjnym i bezpiecznym szlakiem pieszo – rowerowym, zapewniającym możliwość dogodnego poruszania się po jej całym obszarze – poczynając od Cięciny, poprzez centrum, na Ciścu i Żabnicy skończywszy. Szlak będzie uzupełniony o elementy infrastruktury umożliwiające zgodne z przepisami parkowanie pojazdów, korzystanie z usług świadczonych w ramach transportu publicznego, a także wypoczynek i rekreację w szczególnie ciekawych miejscach (wiaty, altany, ławki, stojaki na rowery, etc.). Dzięki dostępności tej infrastruktury poruszanie się po terenie Węgierskiej Górki – zarówno pieszo, jak i na rowerze stanie się atrakcją turystyczną samą w sobie – np. przejazd rowerem po szlaku obiektów historycznych na trasie Cisiec – Cięcina, czy wędrowka z malowniczej Żabnicy do centrum gminy, gdzie zlokalizowanych będzie większość obiektów turystycznych.

Gmina oraz zlokalizowane na jej obszarze atrakcje turystyczne są intensywnie oraz umiejętnie promowane. Dzięki wysiłkom z tego zakresu oferta turystyczna i kulturalna Węgierskiej Górki staje się coraz bardziej popularna i rozpoznawalna – w skali regionu,

obejmującego obszar Województwa Śląskiego oraz w skali kraju. Dzięki temu Węgierska Górka jest w 2025 r. postrzegana jako realna, ekwiwalentna alternatywa w zakresie spędzania wolnego czasu, uprawiania turystyki oraz rekreacji, wobec innych, znanych lokalizacji w Beskidzie Śląskim oraz Żywieckim.

Ogromną potencjalną szansą rozwojową dla Gminy Węgierska jest postępująca obecnie, prowadzona przez Powiat Żywiecki, w partnerstwie z poszczególnymi gminami z terenu powiatu inwestycja, polegająca na budowie ścieżki rowerowej, prowadzącej z Żywca do granicy państwa w Glince (teren gminy Ujszoły), przez atrakcyjne obszary Worka Raczańskiego – tereny Węgierskiej Górki, Milówki, Rajczy oraz Ujsół. Infrastruktura ta zapewniac będzie licznyim turystom możliwość przemieszczania się po znacznym terenie powiatu – pomiędzy Żywcem, a Ujsołami. Oczekuje się, iż dzięki oddaniu do użytku tej trasy znacząco zwiększy się liczba turystów przynajmniej tranzytem przejeżdżających przez Węgierską Górkę. Jest to czynnik, którego efektywne wykorzystanie pozwoli na ugruntowanie obecnej pozycji Węgierskiej Górki, jako regionalnego lidera sektora obsługi ruchu turystycznego w Beskidzie Żywieckim. W ramach przebiegu wskazanej trasy Węgierska Górka zlokalizowana jest niezwykle korzystnie – przyjeżdżając do tej gminy turyści mieć będą możliwość poruszania się rowerami w różnych kierunkach – zarówno do Żywca (ciekawa opcja z punktu widzenia turystów zagranicznych), jak też w głąb powiatu, na teren atrakcyjnych turystycznie lokalizacji takich jak Milówka, Rajcza, czy Ujszoły (niezwykle atrakcyjna alternatywa dla turystów z Bielska-Białej, Czechowic-Dziedzic, Pszczyny oraz bardziej odległych lokalizacji z obszaru Górnego Śląska, czy Małopolski.

W 2025 r. dzięki realizacji wybranych zadań, opisanych w ramach niniejszego dokumentu Gmina Węgierska Górka będzie terenem niewątpliwie bezpiecznym – zarówno z punktu widzenia jej stałych mieszkańców, jak też osób czasowo przebywających na jej obszarze. Poziom bezpieczeństwa podwyższony będzie w obszarze ruchu drogowego, w tym pieszego i rowerowego, odbywającego się po terenie gminy, głównie dzięki oddaniu do użytku drogi ekspresowej S1 oraz nowych / przebudowanych / rozbudowanych elementów infrastruktury drogowej – dróg, chodników, ścieżek i tras rowerowych, skrzyżowań, mostów, elementów oświetlenia etc. Podwyższony zostanie szeroko pojęty komfort poruszania się po terenie gminy – prowadzących pojazdy oraz pieszych, a także ograniczona zostanie liczba zdarzeń drogowych, których rezultatem są wszelkie szkody – w obrębie zdrowia, życia oraz mienia. Ograniczone zostaną także obserwowane obecnie utrudnienia w ruchu drogowym, takie jak: spowolnienia, zatory, niedostatki możliwości w zakresie parkowania pojazdów, utrudnienia z włączaniem się do ruchu, etc.

Gmina Węgierska od lat jest świadoma potencjału, jakim z punktu widzenia jej szans rozwojowych jest środowisko naturalne. Od dawna podejmuje i realizuje z sukcesem przedsięwzięcia nakierowane na jego ochronę, zachowanie bioróżnorodności oraz szeroko rozumianą poprawę dobrostanu. Inwestycje podjęte w okresie 2018 – 2025 przełożą się na uzyskanie w tym obszarze wymiernych korzyści, takich jak: ograniczenie ilości niebezpiecznych materiałów i odpadów, zdeponowanych w obrębie środowiska, ograniczenie ilości szkodliwych związków chemicznych oraz pyłów, emitowanych do atmosfery w związku z energetycznym zaopatrzeniem obiektów, ograniczenie antropopresji, szczególnie w ramach obszarów cennych pod kątem przyrodniczym, ograniczenie ilości zanieczyszczeń, które nie są poddawane oczyszczaniu, czy racjonalne gospodarowanie ograniczonymi zasobami środowiska naturalnego, takimi jak woda. Samorząd nie ogranicza się do podnoszenia efektywności energetycznej wyłącznie obiektów komunalnych, lecz współdziałając z mieszkańcami ogranicza niską emisję oraz smog. Cały teren gminy objęty jest sprawnym oraz efektywnym systemem zbiórki odpadów – zarówno komunalnych zmieszanych, jak też poddanych wstępnej segregacji u źródła. Trwalej likwidacji poddane zostały wszystkie wysypiska śmieci.

Estetyka jest jedną z niewątpliwie mocnych stron gminy. Zapewnia ona gminie nie tylko wysoki poziom walorów, ale także unikatowość i rozpoznawalność wśród innych lokalizacji na terenie Żywiecczyny. Samorząd podejmuje efektywne działania związane z zapewnieniem gminie bardzo wysokich walorów estetycznych – utrzymuje porządek, ład przestrzenny i architektoniczny, wysoką jakość przestrzeni publicznej oraz miejsc ogólnodostępnych, między innymi poprzez zapewnienie czystości, wywóz odpadów, konserwację zieleni oraz innych elementów zagospodarowania. Tereny przemysłowe są objęte szczególną uwagą i w rezultacie prowadzonych w tym obszarze inwestycji nabierają nowych funkcji i walorów. Obszary które dotychczas wyłączone były z efektywnego wykorzystania zostają włączone do gminnej przestrzeni publicznej, zapewniając jej jeszcze wyższą jakość.

Mieszkańcy gminy mają zapewniony pełny dostęp do wysokiej jakości usług edukacyjnych – na poziomie przedszkolnym, szkoły podstawowej oraz średniej. Ogół zainteresowanych tym osób ma zagwarantowaną możliwość oddania dziecka pod wysokiej jakości opiekę w ramach kompleksowo wyposażonej, nowoczesnej placówki przedszkolnej w każdym z sołectw. Sprawnie działa system dowożenia uczniów do szkół na terenie gminy. Obiekty szkolne wyposażone są w nowoczesną infrastrukturę sportową, zapewniającą dzieciom i młodzieży atrakcyjne możliwości w zakresie aktywności fizycznej, a także

nowoczesne, dostosowane do aktualnych programów nauczania pracownie przedmiotowe. Uczniowie placówek szkolnych z terenu gminy osiągają wysokie, satysfakcjonujące wyniki w nauce, umożliwiające im kontynuowanie z powodzeniem nauki w szkołach wyższych w regionie.

Ogólnopolskie, niezależne od gminy trendy demograficzne są takie, że w łącznej liczbie mieszkańców gminy określony udział mają seniorzy. Osoby te mają zagwarantowany dostęp do wysokiej jakości infrastruktury, zapewniającej im oraz ich rodzinom wysokiej jakości, oczekiwane przez osoby z tej grupy usługi opiekuńcze – w trybie dziennym oraz długookresowym. Jest to możliwe dzięki powstałemu na terenie Gminy Węgierska Górka Klubowi Seniora, który swoje spotkania organizuje w świetlicach środowiskowych, a docelowo swoją siedzibę będzie miał w Ośrodku Zdrowia w Węgierskiej Górze.

Do 2025 r. ostatecznie wyeliminowane zostało zagrożenie ewentualnej utraty materialnych elementów lokalnej spuścizny kulturowej oraz historycznej. Wszystkie obiekty zabytkowe, historyczne, a także obiekty o dużym znaczeniu dla lokalnej społeczności zostały objęte adekwatną do ich rangi ochroną – fizyczną oraz prawną. Zahamowany został proces ich degradacji, wynikający z upływu czasu, działalności człowieka, czy niekorzystnych warunków atmosferycznych. Zostały one odpowiednio wyeksponowane, zabezpieczone i częściowo udostępnione, dzięki czemu stanowią ważny element identyfikacji wizualnej gminy oraz gminnej przestrzeni publicznej.

Samorząd gminy nie ogranicza się do biernego administrowania właściwymi dla tego podmiotu sprawami, lecz włącza się aktywnie w szeroko pojęte życie publiczne. Urząd utrzymuje dobry kontakt z mieszkańcami, przedsiębiorcami oraz organizacjami społecznymi i pozarządowymi z terenu Węgierskiej Górki. Usługi publiczne świadczone są przez Urząd na wysokim poziomie, są one dostępne nie tylko w tradycyjnej formie, lecz także jako elektroniczne usługi publiczne. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (MPZP) uwzględnia lokalne uwarunkowania, potrzeby i oczekiwania mieszkańców oraz przedsiębiorców. Procedury aktualizacji MPZP są znane, przejrzyste oraz zrozumiałe. Lokalowa baza obiektów użyteczności publicznej została przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz rozbudowana w sposób umożliwiający Gminie sprawne oraz efektywne funkcjonowanie.

X. Cele strategiczne, cele operacyjne, propozycje zadań

I. Utworzenie na terenie Węgierskiej Górki Warunków zapewniających tej Gminie efektywne konkutowanie o uwagę turystów z innymi gminami z powiatów bielskiego i cieszyńskiego, legitymujących się statusem znanych i cenionych ośrodków obsługi ruchu turystycznego

Cele operacyjne:

1. Zagospodarowanie kwalifikujących się do tego terenów na cele związane ze świadczeniem usług rekreacyjnych, turystycznych, sportowych,

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Zagospodarowanie ekologiczne (ścieżki edukacyjno – przyrodnicze i wzbogacenie biologiczne terenów wokół rzeki Soły, Cięcinki i Żabniczki),
  - b) Zagospodarowanie zasobów terenów nadbrzeżnych wzdłuż potoków górskich, rzeki Soły, na cele rekreacyjne i turystyczne,
  - c) Zagospodarowanie terenów przybrzeżnych w Żabnicy na potrzeby rozwoju turystyki i rekreacji,
  - d) Zagospodarowanie na cele rekreacyjno – turystyczne brzegów rzeki Soły, potoków Lorańca i Cięcinki w Cięcinie,
  - e) Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych, turystycznych i historycznych w gminie Węgierska Górka – place zabaw, sceny, amfiteatr,
  - f) Zagospodarowanie turystyczno – rekreacyjne centrum miejscowości wchodzących w skład Gminy Węgierska Górka, poprzez budowę ścieżek spacerowych i ścieżek pieszo – jezdnych z punktami widokowymi,
  - g) Zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne enklaw i zboczy górskich poprzez budowę wyciągów narciarskich (działających również latem poprzez wypożyczalnię np. hulajnóg), tras spacerowych, punktów widokowych, parków linowych, tras downhillowych
2. Zapewnienie dostępności miejsc i terenów szczególnie atrakcyjnych, z punktu widzenia turystyki, rekreacji na obszarze Gminy

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Budowa i oznakowanie ścieżek pieszo–rowerowych, dróg, kładek, mostów poprawiających dostępność do miejsc przyrodniczych, edukacyjnych i historycznych w Węgierskiej Górze,
- b) Budowa i oznakowanie ścieżek pieszo–rowerowych, dróg, kładek i mostów, poprawiających dostępność do miejsc przyrodniczych, edukacyjnych i historycznych w Żabnicy,
- c) Budowa i oznakowanie ścieżek pieszo–rowerowych, dróg, kładek i mostów poprawiających dostępność do miejsc przyrodniczych, edukacyjnych i historycznych w Ciężynie,
- d) Budowa i oznakowanie ścieżek pieszo–rowerowych, dróg, kładek i mostów poprawiających dostępność do miejsc przyrodniczych, edukacyjnych i historycznych w Ciężcu,
- e) Budowa infrastruktury ochrony ekologicznej, ścieżek dydaktycznych, zagospodarowanie enklaw cennych przyrodniczo w Gminie Węgierska Górka,
- f) Budowa infrastruktury ochrony ekologicznej, ścieżek dydaktycznych, zagospodarowanie enklaw cennych przyrodniczo w Gminie Węgierska Górka,
- g) Budowa ciągów komunikacyjnych, łączących centrum Węgierskiej Górki z centrami miejscowości wchodzącymi w skład Gminy z węzłami komunikacyjnymi gminy i powiatu żywieckiego (przystankiem PKP, bus, samochód, rower) i terenami rekreacyjnymi.
- h) Budowa ciągów komunikacyjnych, łączących cenne przyrodniczo i rekreacyjnie tereny miejscowości Żabnica z węzłami komunikacyjnymi gminy i powiatu żywieckiego,
- i) Budowa ciągów komunikacyjnych, łączących cenne przyrodniczo i rekreacyjnie tereny miejscowości Ciężina z węzłami komunikacyjnymi gminy i powiatu żywieckiego,
- j) Wytczenie nowych i modernizacja już istniejących szlaków turystycznych w terenach górzystych Gminy Węgierska Górka,
- k) Budowa parkingów i miejsc rekreacyjnych i turystycznych, związanych z rozwojem ruchu turystycznego w Gminie Węgierska Górka,

3. Budowa nowych oraz rozbudowa istniejących elementów infrastruktury około turystycznej na terenie Gminy, zapewniających jej atrakcyjność turystyczną,

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej i wypoczynkowej w Gminie Węgierska Górka, ze szczególnym uwzględnieniem terenu pomiędzy ul. Kamienną i Plażową, Obrońców Węgierskiej Górki, Wyzwolenia w Węgierskiej Górcie,
- b) Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej i wypoczynkowej w Gminie Węgierska Górka, ze szczególnym uwzględnieniem terenu Traktu Cesarskiego i ulicy Doliny w Ciścu,
- c) Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej i wypoczynkowej w Gminie Węgierska Górka, ze szczególnym uwzględnieniem terenu Żabnicy Górnej i zbocza góry Prusów,
- d) Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej i wypoczynkowej w Gminie Węgierska Górka, ze szczególnym uwzględnieniem terenu Cięciny Górnej oraz centrum Cięciny – ulic Jana Pawła II, Św. Katarzyny, Św. Floriana,
- e) Rozbudowa ciągów pieszo-rowerowych wzdłuż brzegów rzeki Soły, potoku Żabniczka, Cięcinka i Loraniec oraz miejsc atrakcyjnych turystycznie,
- f) Budowa lodowiska wraz z zapleczem,
- g) Budowa rolkowiska wraz z zapleczem,
- h) Budowa i wyposażenie rekreacyjnych placów edukacyjno-ekologicznych we wszystkich sołectwach,
- i) Budowa siłowni zewnętrznych,
- j) Budowa parkingów, bacówek i infrastruktury związanej z hodowlą owiec w Żabnicy, Cięcinie i Ciścu,
- k) Budowa miejsc rekreacyjnych wraz z parkingami związanych z rozwojem ruchu turystycznego,
- l) Budowa wyciągów narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Żabnicy i Ciścu,
- m) Budowa centrów rekreacyjnych w postaci boisk do piłki plażowej, placów zabaw i siłowni zewnętrznych w Gminie Węgierska Górka,
- n) Budowa Parku Przyrodniczo – Historycznego przy Trakcie Cesarskim,

- o) Budowa zespołu basenów sportowych i rekreacyjnych.
4. Wsparcie oraz stymulowanie inwestycji, związanych z budową nowej, wysokiej jakości infrastruktury obsługi ruchu turystycznego na terenie Gminy,
Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Modernizacja i rozbudowa schroniska turystycznego na Hali Boraczej,
  - b) Budowa wysokiej jakości infrastruktury społecznej związanej z obsługą ruchu turystycznego w miejscach o największym nasyceniu w obszarach o najwyższej koncentracji turystów,
  - c) Budowa nowoczesnego Punktu Informacji Turystycznej,
  - d) Budowa nowoczesnej infrastruktury komunikacyjnej (punkty przesiadkowe, parkingi, komunikacja publiczna).
5. Kultywowanie lokalnych, chlubnych tradycji Gminy, związanych z bohaterską obroną kraju w 1939 r.

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Utworzenie szlaku historyczno – edukacyjnego „Westerplatte Południa”,
  - b) Poprawa dostępności do fortów obronnych z 1939 r. poprzez budowę ścieżek dydaktycznych, zagospodarowanie terenów, uporządkowanie i zabezpieczenie obiektów o znaczeniu historycznym,
  - c) Modernizacja miejsc pamięci osób pomordowanych przez hitlerowskiego okupanta w 1943 r. wraz z otoczeniem,
  - d) Promocja dziedzictwa historycznego poprzez wydawnictwa historyczno-naukowe, także z wykorzystaniem różnych form audiowizualnych,
  - e) Kultywowanie tradycji i dbanie o zachowanie pamięci żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych zdradziecko zamordowanych w 1946 roku,
  - f) Utworzenie muzeum multimedialnego na bazie fortu „Waligóra”.
6. Zachowanie w dobrym stanie / poprawa stanu wybranych obiektów zabytkowych, znajdujących się na terenie Gminy,

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Renowacja i konserwacja drewnianej zabudowy drewnianego kościoła parafialnego w Żabnicy,

- b) Renowacja i konserwacja cennych historycznie zabytków budownictwa wiejskiego, pasterskiego, sakralnego w Żabnicy, charakterystycznych dla miejscowości i regionu,
  - c) Konserwacja i renowacja zabytkowej zabudowy XVIw. Kościoła św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Cięcinie, wraz z zabytkami ruchomymi,
  - d) Rewitalizacja i renowacja terenu zabytkowej Zagrody Plebańskiej w Cięcinie,
  - e) Utworzenie na bazie zabytkowego kościoła Św. Katarzyny Aleksandryjskiej i przykościelnej Zagrody Plebańskiej izby tradycji,
  - f) Odtworzenie i renowacja zabytkowych przedmiotów z muzeum im. Jana Talika w Ciścu,
  - g) Rewitalizacja i renowacja zabytkowych kapliczek znajdujących się na terenie gminy Węgierska Górka,
  - h) Wsparcie działań modernizacyjnych, konserwacyjnych i renowacyjnych działań osób trzecich mających na celu utrzymanie cennych historycznie zabytków kultury materialnej znajdującej się na terenie Gminy Węgierskiej Górki.
7. Budowa nowoczesnych, atrakcyjnych zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających Gminę turystów obiektów infrastruktury sportowej oferujących możliwość uprawiania różnorodnych dyscyplin sportowych,
- Propozycje zadań inwestycyjnych:
- a) Rozbudowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego w Węgierskiej Górcie – korty tenisowe, zespół basenów rekreacyjnych i obiektów rehabilitacyjnych,
  - b) Rozbudowa i zagospodarowanie otoczenia kompleksu sportowego w Węgierskiej Górcie – zaplecze szatniowo – socjalne, zadaszenie i rozbudowa trybun,
  - c) Budowa zespołu basenów sportowo – rekreacyjnych wraz z zapleczem rehabilitacyjno – rekreacyjnym,
  - d) Budowa wielofunkcyjnych boisk sportowych ze sztuczną nawierzchnią na terenie gminy Węgierska Górka wraz z zapleczem socjalno-bytowym,

- e) Modernizacja obiektów sportowych, płyt boisk, wraz z zapleczem szatniowo – socjalnym na potrzeby sportu gminnego w każdym z sołectw,
- f) Budowa boiska do siatkówki, koszykówki i piłki ręcznej w sołectwach gminy Węgierska Górka,
- g) Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej i wypoczynkowej dla rodzin, matek, małych dzieci umiejscowionych wokół i obiektów sportowych znajdujących się na terenie Gminy Węgierska Górka,
- h) Modernizacja centrów sportowych gminy poprzez rozbudowę i wyposażenie tych obiektów w zadaszone trybuny dla kibiców, stosowne zaplecze socjalno-gospodarcze i odpowiednio zagospodarowane otoczenie obiektu.

II. Zapewnienie na terenie Węgierskiej Górki korzystnych warunków, z punktu widzenia jej mieszkańców, sprzyjających zamieszkiwaniu, prowadzeniu gospodarstwa domowego

Cele operacyjne:

1. Wysokiej jakości infrastruktura edukacyjna, zapewniająca optymalne przygotowanie dzieci i młodzieży do dalszej nauki w szkołach średnich i uczelniach wyższych regionu

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Modernizacja i remont szkoły podstawowej w Węgierskiej Górze z zagospodarowaniem otoczenia i rozbudową infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
- b) Modernizacja i remont szkoły podstawowej w Żabnicy z zagospodarowaniem otoczenia i rozbudową infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
- c) Modernizacja i remont budynków szkolnych nr 1 i nr 2 w Ciężynie, wraz z zagospodarowaniem otoczenia i rozbudową infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
- d) Modernizacja i remont budynku szkoły podstawowej w Ciężynie, wraz z zagospodarowaniem otoczenia i rozbudową infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,

- e) Zakup pojazdów na potrzeby działalności oświatowej i edukacyjnej w tym do przewozu dzieci szkolnych,
- f) Modernizacja i remont obiektów sportowych znajdujących się na terenie gminy Węgierska Górka,
- g) Wsparcie działań remontowych i modernizacyjnych Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Węgierskiej Górze,
- h) Wsparcie działań oświatowych i edukacyjnych dla niepublicznych placówek oświatowych.

2. Wysokiej jakości infrastruktura, zapewniającej możliwość sprawowania odpowiedniej opieki nad dziećmi mieszkańców Gminy,

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Adaptacja i remont istniejącego budynku na potrzeby żłobka w Gminie Węgierska Górka,
- b) Modernizacja, remont oraz zakup wyposażenia do przedszkola w Węgierskiej Górze
- c) Modernizacja, remont oraz zakup wyposażenia do przedszkola w Żabnicy,
- d) Modernizacja, remont oraz zakup wyposażenia do przedszkoli nr 1 i nr 2 w Ciścu,
- e) Modernizacja, remont oraz zakup wyposażenia do przedszkola w Ciężynie,

3. Zapewnienie dostępu do atrakcyjnej publicznej infrastruktury, zapewniającej mieszkańcom Gminy korzystne warunki do integracji, działalności społecznej, realizacji indywidualnych zainteresowań,

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Modernizacja, adaptacja i wyposażenie budynków OSP w Gminie Węgierska Górka na cele społeczno – kulturalne, wraz z ich otoczeniem,
- b) Modernizacja i wyposażenie budynków gminnych na potrzeby związane z działalnością bibliotek i świetlic środowiskowych, klubu dziecięcego, domów seniora, etc. we wszystkich sołectwach,

- c) Wyposażenie budynków bibliotek publicznych i świetlic środowiskowych w Gminie Węgierska Górka,
  - d) Wsparcie przebudowy i remontów obiektów przysakralnych na potrzeby socjalno-bytowe, działalność kulturalną i charytatywną
  - e) Wsparcie dla działań organizacji pozarządowych w pracach remontowych i modernizacyjnych, ich infrastruktury udostępnionej na działalność publiczną mieszkańcom Gminy,
  - f) Modernizacja, remont i wyposażenie Ośrodka Zdrowia w Węgierskiej Górze,
  - g) Modernizacja, remont i wyposażenie sołtysówek na terenie Gminy.
4. Infrastruktura transportu publicznego, umożliwiająca sprawne poruszanie się transportem publicznym po terenie Gminy i powiatu oraz ograniczenie skali, w jakiej do celów transportu indywidualnego wykorzystywane są pojazdy samochodowe
- Propozycje zadań inwestycyjnych:
- a) Budowa i modernizacja dróg dojazdowych, placów i przystanków, związanych z usługami transportu zbiorowego,
  - b) Zagospodarowanie terenów publicznych na potrzeby komunikacyjne i miejsca przesiadkowe (bus, PKP, PARK&RIDE, BIKE&RIDE),
  - c) Wsparcie modernizacji i remontów budynków na przystankach PKP w zakresie zagospodarowania i wykorzystania pomieszczeń i terenów przyległych na potrzeby związane wyłącznie z ruchem podróżnych,
  - d) Budowa i modernizacja miejsc postojowych jako punktów przesiadkowych dla skomunikowania transportu kombinowanego PKP, bus, samochód, rower na terenie wszystkich sołectw,
  - e) Modernizacja i budowa placów oraz przystanków związanych z usługami transportu zbiorowego w Gminie Węgierska Górka,
  - f) Zakup i montaż wiat przystankowych na dworcach komunikacji transportu zbiorowego.
5. Zapewnienie mieszkańcom Gminy dostępu do podstawowych i specjalistycznych usług z zakresu ochrony zdrowia, świadczonych

w odpowiednich, adekwatnych do charakteru tych usług warunkach / obiektach,

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Modernizacja budynku ośrodka zdrowia w Węgierskiej Górze wraz z otoczeniem,
- b) Zorganizowanie i wyposażenia gabinetów lekarskich w każdej szkole podstawowej na terenie Gminy Węgierska Górka,
- c) Zapewnienie całodobowej opieki medycznej,
- d) Zapewnienie całodobowej obsługi aptecznej.

6. Zapewnienie na terenie Gminy warunków umożliwiających sprawowanie wysokiej jakości opieki nad osobami starszymi / zależnymi / niepełnosprawnymi,

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Powstanie ogólnodostępnego Klubu Seniora przy Ośrodku Zdrowia w Węgierskiej Górze,
- b) Zakup pojazdów do przewozu osób niepełnosprawnych,
- c) Wsparcie podmiotów świadczących usługi medyczne w zakresie remontów i wyposażenia placówek medycznych.

7. Zapewnienie dostępu do wszystkich lokalizacji na terenie Gminy dzięki nowoczesnej infrastrukturze drogowej, adekwatnej do warunków terenowych i natężenia ruchu,

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Budowa, przebudowa i remont dróg gminnych, placów, poprawiających funkcjonalność komunikacyjną centrum Węgierskiej Górki oraz miejsc wzmożonego ruchu turystycznego i usługowego,
- b) Budowa, przebudowa i remont dróg gminnych, placów, poprawiających funkcjonalność komunikacyjną centrum Żabnicy oraz miejsc wzmożonego ruchu turystycznego i usługowego,
- c) Budowa, przebudowa i remont dróg gminnych, placów, poprawiających funkcjonalność komunikacyjną centrum Cięciny oraz miejsc wzmożonego ruchu turystycznego i usługowego,

- d) Budowa, przebudowa i remont dróg gminnych, placów, poprawiających funkcjonalność komunikacyjną centrum Ciśca oraz miejsc wzmożonego ruchu turystycznego i usługowego,
  - e) Przebudowa i remont mostów w ramach gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej,
  - f) Budowa drogi ekspresowej S-1,
  - g) Modernizacja dróg powiatowych i krajowych dostosowując je do aktualnych warunków związanych z natężeniem ruchu,
  - h) Budowa nowych ciągów komunikacyjnych (drogi, mosty), łączących odległe enklawy zabudowań mieszkalnych zlokalizowanych w trudno dostępnych rejonach miejscowości należących do gminy Węgierska Górka.
8. Poprawa jakości oraz funkcjonalności infrastruktury, dostępnej na terenach cmentarzy w Gminie oraz na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z tymi lokalizacjami.

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Budowa parkingów w miejscach o szczególnym znaczeniu dla potrzeb mieszkańców Gminy,
- b) Wsparcie rozbudowy parkingu i zaplecza socjalno – porządkowego przy cmentarzu parafialnym w Żabnicy i Cięcinie,
- c) Budowa domów pogrzebowych, chłodni i miejsc modlitw wraz z zapleczem i wyposażeniem przy cmentarzach z terenu gminy Węgierska Górka,
- d) Budowa drogi dojazdowej i parkingu do cmentarza komunalnego w Cięcinie,
- e) Zagospodarowanie terenów przycmentarnych w miejscowościach Cisiec, Cięcina i Żabnica, w sposób poprawiający estetykę i funkcjonalność otoczenia,

III. Zachowanie i ochrona szczególnych walorów środowiskowych Gminy Węgierska Górka – efektywna ochrona środowiska naturalnego Gminy

Cele operacyjne:

1. Zwiększanie efektywności energetycznej budynków, znajdujących się na terenie Gminy, z myślą o zapobieganiu zanieczyszczeniu powietrza atmosferycznego,

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Termomodernizacja obiektów Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących wraz z ich modernizacją i wyposażeniem,
- b) Termomodernizacja obiektów oświatowych w gminie Węgierska Górka,
- c) Termomodernizacja i rozbudowa budynku administracyjnego Urzędu Gminy w Węgierskiej Górze,
- d) Termomodernizacja budynku OSP w Żabnicy wraz z jego renowacją z przeznaczeniem na cele społeczno – kulturalne,
- e) Wsparcie termomodernizacji oraz modernizacji poddasza i dachu na budynku domu pogodnej starości w Żabnicy,
- f) Termomodernizacja i adaptacja budynku starego przedszkola w Cięcinie na potrzeby edukacyjno – kulturalne,
- g) Termomodernizacja budynku OSP w Ciścu,
- h) Termomodernizacja budynku przedszkola nr 1 i nr 2 w Ciścu,
- i) Termomodernizacja budynku sołtysówki w Ciścu,
- j) Termomodernizacja budynku szkoły podstawowej w Węgierskiej Górze,
- k) Realizacja programów podnoszenia efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej – wyposażenie w instalacje fotowoltaiczne, pompy ciepła, solary, likwidacja przestarzałych źródeł ciepła,
- l) Realizacja programów podnoszenia efektywności energetycznej obiektów mieszkalnych – wyposażenie w instalacje fotowoltaiczne, pompy ciepła, solary, likwidacja przestarzałych źródeł ciepła,
- m) Wsparcie realizacji programów podnoszenia efektywności energetycznej w obiektach produkcyjnych i przemysłowych,
- n) Rozbudowa istniejących ciągów ciepłowniczych w Węgierskiej Górze,
- o) Rozbudowa istniejących ciągów ciepłowniczych w Cięcinie,

p) Budowa i doprowadzenie do Gminy Węgierska Górka nitki gazociągu wysokoprężnego wraz z jego rozprowadzeniem.

2. Eliminacja z terenu Gminy materiałów i obiektów zagrażających bezpieczeństwu środowiska naturalnego,

Propozycje zadań:

- a) Utylizacja azbestu na terenie Węgierskiej Górki,
- b) Utylizacja azbestu na terenie Żabnicy,
- c) Utylizacja azbestu na terenie Cięciny,
- d) Utylizacja azbestu na terenie Ciśca,
- e) Utylizacja pyłów zalegających w paleniskach i kominach budynków mieszkalnych na terenie gminy Węgierska Górka.

3. Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej Gminy, z myślą o bezpieczeństwie środowiska naturalnego, racjonalnym korzystaniu z jego zasobów, a także komforcie zamieszkiwania na terenie Gminy,

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Rozbudowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na terenie Węgierskiej Górki
- b) Rozbudowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na terenie Cięciny,
- c) Rozbudowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na terenie Żabnicy,
- d) Rozbudowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na terenie Ciśca,
- e) Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w enklawach mieszkalnych znacznie oddalonych od centrum miejscowości Żabnica, Cisiec i Cięcina,
- f) Modernizacja oczyszczalni ścieków w Cięcinie,
- g) Modernizacja i remont ujęć wody w Cięcinie, Ciścu, Węgierskiej Górze i Żabnicy,
- h) Wsparcie budowy i remontu indywidualnych ujęć wody pitnej w enklawach mieszkalnych znacznie oddalonych od centrów miejscowości,
- i) Budowa nowych ujęć wody pitnej wraz ze stacjami uzdatniania wody w Gminie Węgierska Górka,

j) Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe w Gminie Węgierska Górka,

4. Edukacja ekologiczna oraz promocja racjonalnego, odpowiedzialnego gospodarowania rzadkimi zasobami środowiskowymi

Propozycje zadań:

- a) Kampania edukacyjna obejmująca wszystkie placówki oświatowe Gminy, dotykającej szeroko pojętej tematyki ochrony środowiska,
- b) Kampania edukacyjna obejmująca wszystkich mieszkańców Gminy, dotykająca tematyki prawidłowej segregacji odpadów,
- c) Organizacja cyklu spotkań i warsztatów ekologicznych dla mieszkańców Gminy,
- d) Wydanie folderów, ulotek, broszur o tematyce ekologicznej,
- e) Nagranie filmu promującego działania proekologiczne.

IV. Zapewnienie samorządowi Węgierskiej Górki warunków do realizacji jego misji i wypełniania zobowiązań wobec mieszkańców

Cele operacyjne:

- 1. Zapewnienie Gminie warunków oraz dostępności środków niezbędnych do utrzymania porządku na jej terenie.

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Zakup sprzętu do utrzymania zieleni i porządku w Gminie,
  - b) Zakup sprzętu do zimowego odśnieżania dróg i chodników.
- 2. Zapewnienie Gminie warunków oraz dostępności środków niezbędnych do efektywnego, zgodnego z obowiązującymi przepisami gospodarowania odpadami,

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Zakup samochodu do zbiórki i wywozu odpadów komunalnych,
  - b) Zakup samochodu asenizacyjnego,
  - c) Budowa instalacji do utylizacji odpadów pościekowych,
  - d) Budowa instalacji do segregacji odpadów.

3. Zapewnienie Gminie warunków oraz dostępności środków niezbędnych do prawidłowego gospodarowania zasobami i infrastrukturą już udostępnioną na terenie Gminy,

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Zakup samochodu do czyszczenia kanalizacji,
4. Wysoka sprawność funkcjonowania Samorządu, dzięki zapewnieniu dostępu do niezbędnej infrastruktury oraz innowacyjnych rozwiązań technicznych

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Podwyższenie stopnia dojrzałości e-usług, świadczonych przez Urząd Gminy mieszkańcom i przedsiębiorcom,
- b) Podwyższenie stopnia dojrzałości e-usług przez firmy obsługujące gminę w zakresie zagospodarowania odpadami (Beskid Ekosystem Sp. z o.o.)
- c) Aktualizacja zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- d) Dostosowanie Urzędu Gminy do potrzeb interesantów.

V. Rewitalizacja wybranych terenów Gminy, celem zapewnienia im atrakcyjnych walorów i nowych, pożądanых funkcjonalności

Cele operacyjne:

1. Rewitalizacja terenów przemysłowych,

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Rewitalizacja przemysłowego obszaru METALPOL-u poprzez modernizację infrastruktury i dostosowanie jej do nowoczesnych funkcji komunikacyjnych, społecznych i rekreacyjnych,

2. Rewitalizacja terenów zdegradowanych dotychczasową działalnością wydobywczą,

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Rewitalizacja terenów po byłym kamieniołomie na potrzeby sportowo – rekreacyjne,

3. Rewitalizacja terenów nadbrzeżnych Soły i Żabniczki zdegradowanych w wyniku powodzi,

- a) Rewitalizacja terenów nadbrzeżnych rzeki Soły w miejscowości Cisiec, Węgierska Górka i Cięcina,

- b) Rewitalizacja terenów nadbrzeżnych potoku Żabniczka w miejscowości Żabnica i Węgierska Górka,
- 4. Rewitalizacja terenów zdegradowanych w wyniku kataklizmów – wichury, trąby powietrzne, nawałne deszcze, powódzie.
- 5. Rewitalizacja terenów i obiektów zabytkowych, o znaczeniu społecznym i historycznym.

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Rewitalizacja kanału Młynówka wraz z terenami przybrzeżnymi,
- b) Rewitalizacja centrum miejscowości Cisiec, Cięcina, Węgierska Górka i Żabnica,
- c) Rewitalizacja terenu wokół zapory wodnej na potoku Loraniec na potrzeby rozwoju turystyki i rekreacji w Cięcinie,
- d) Rewitalizacja i modernizacja centrum historycznego miejscowości Cięcina,
- e) Rewitalizacja i wyposażenie obiektów Zagrody Plebańskiej wraz z otoczeniem, usytuowanych przy XVI-w. kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Cięcinie,
- f) Rewitalizacja terenów zdegradowanych w centrum miejscowości Cisiec,
- g) Rewitalizacja i zagospodarowanie terenów wokół fortów obronnych z 1939 r. znajdujących się na terenie gminy Węgierska Górka.

VI. Wysoki poziom bezpieczeństwa zamieszkiwania, przebywania oraz wypoczynku na terenie Gminy

Cele operacyjne:

- 1. Wysoki poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym,

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Budowa nowych chodników w ramach istniejących ciągów drogowych w Cięcinie, Ciścu, Węgierskiej Górze i Żabnicy,
- b) Modernizacja i remont istniejących chodników i ciągów drogowych na terenie Gminy Węgierska Górka,
- c) Oświetlenie dróg gminnych, poboczy i chodników,
- d) Doświetlenie miejsc najbardziej niebezpiecznych terenie Gminy Węgierska Górka,

- e) Doświetlenie przejść dla pieszych oraz wprowadzenie oznaczenia poziomego i pionowego dostosowanego do natężenia ruchu i prędkości,
  - f) Wygradzanie bądź montowanie barier zabezpieczających w miejscach najbardziej niebezpiecznych (tereny szkół, przedszkoli, ośrodków zdrowia)
  - g) Wprowadzenie ruchu okrężnego (rondo) bądź sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniach z drogami powiatowymi i krajowymi
  - h) Wprowadzenie radaru bądź miernika z wyświetlaczem prędkości w ciągu tymczasowej drogi ekspresowej DK-1.
2. Zapewnienie Gminie bezpieczeństwa powodziowego

Propozycje zadań inwestycyjnych:

- a) Budowa kanalizacji deszczowej obejmującej tereny zurbanizowane miejscowości Węgierska Górka,
- b) Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej w Żabnicy,
- c) Budowa kanalizacji deszczowej obejmującej tereny zurbanizowane miejscowości Cięcina,
- d) Budowa kanalizacji deszczowej obejmującej tereny zurbanizowane miejscowości Cisiec,
- e) Budowa zapór przeciwrumoszowych i zbiorników retencyjnych,
- f) Modernizacja i remont koryt rzek i potoków,
- g) Odbudowa jazu na rzece Sole w miejscowości Węgierska Górka,
- h) Modernizacja i remont zapór przeciwrumoszowych oraz wodospadu w Żabnicy.

XI. Procedury uaktualniania strategii :

Aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Węgierska Górka na lata 2018-2025 dokonywana będzie adekwatnie do zidentyfikowanych w tym zakresie potrzeb, na podstawie indywidualnie podejmowanych decyzji. Zapisy Strategii mogą być modyfikowane w trybie właściwym dla jej uchwalenia.

Dostosowanie dokumentu jakim jest „Strategia Rozwoju Gminy Węgierska Górka na lata 2018-2025” polegać będzie przede wszystkim na :

- Uaktualnianiu gminnej bazy danych, dotyczących zmian sytuacji demograficznej, rynku pracy, osób bezrobotnych, możliwości edukacji, źródeł finansowania rozwoju i promocji gminy, informacji o liczbie podmiotów gospodarczych, miejsc rekreacji i wypoczynku, potencjału turystycznego, ochrony zdrowia,
- Monitoringu pod kątem uaktualnienia realizowanych zadań, które podejmowane są dla potrzeb rozwoju Gminy Węgierska Górka, biorąc pod uwagę czynniki organizacyjne, ekonomiczne i prawne, które posłużą do zrealizowania zamierzeń wpisanych w Strategię oraz pojawiających się nowych źródeł finansowania zewnętrznego, krajowego i zagranicznego.

XII. Monitoring i ewaluacja strategii

Wdrożenie sprawnego i skutecznego systemu monitoringu Strategii Rozwoju Gminy Węgierska Górka oraz ocena dokumentu wraz z jej kluczowymi celami strategicznymi to warunek efektywnej oraz sprawnej realizacji Strategii Rozwoju Gminy Węgierska Górka na lata 2018-2025

Celem monitoringu dokumentu jest możliwość sprawnego wdrażania i zarządzania projektami. Umożliwi to właściwą koordynację i weryfikację wyznaczonych zadań oraz zaopiniowanie i ocenę postępu prac wraz z opinią o skuteczności ich wdrażania. Nad prawidłową i skuteczną weryfikacją czuwać będzie Komitet Monitorujący, składający się z : Wójta Gminy lub jego Przedstawicieli, Sekretarza Gminy, Przedstawicieli Rady Gminy Węgierska Górka. Ocenie zespołu będą podlegać informacje dotyczące całego dokumentu i wdrażanych projektów, w tym dotyczące wskaźników ilościowych i jakościowych. Bezwzględnie systemowi monitoringu podlegać będzie zgodność i kolejność realizacji zadań wynikających ze strategii, terminowość realizacji projektów, ich jakość, źródła finansowania oraz przepływy środków pieniężnych. W przypadku wykrycia jakichkolwiek problemów przy realizacji zadań podejmowane będą działania mające na celu ich wyeliminowanie.

Po okresie realizacji Strategii dokonana zostanie ewaluacja dokumentu oraz sporządzony raport końcowy na tę okoliczność, w którym zaprezentowane zostaną faktycznie zrealizowane zadania pod kątem wyznaczonych celów, połączony z rozliczeniem ekonomicznym mającym na celu porównanie poniesionych nakładów na rozwój z końcowymi wynikami ekonomicznymi. Wnioski zawarte w raporcie posłużą również do ustalenia problemów wynikających z realizacji strategii i przygotowania warunków wyjściowych do opracowania Strategii Rozwoju Gminy na kolejne lata.

XIII. Harmonogram realizacji strategii

W ramach poniższej tabeli zestawiono kluczowe etapy, związane z wdrożeniem Strategii Rozwoju Gminy Węgierska Górka na lata 2018-2025, wraz z wyszczególnieniem ich ram czasowych.

Lp.	Zadanie	Termin	Odpowiedzialny za realizację
1.	Opracowanie dokumentu „Strategia Rozwoju Gminy Węgierska Górka na lata 2018-2025 ”	VII.2017- XII.2017	Wójt Gminy
2.	Przyjęcie uchwałą Rady Gminy dokumentu „Strategia Rozwoju Gminy Węgierska Górka na lata 2018-2025 ”	IV.2018	Rada Gminy Węgierska Górka
3.	Powołanie Komitetu Monitorującego przebieg realizacji Strategii Rozwoju Węgierska Górka na lata 2018-2025	IV.2018	Wójt Gminy
4.	Realizacja zadań wytyczonych w Strategii	2018-2025	Wójt Gminy
5.	Dokonywanie okresowych analiz i uaktualnienie Strategii	Wg potrzeb	Wójt Gminy Sekretarz Gminy
6.	Opracowanie końcowego raportu oceniającego realizację Strategii ze względu na osiągnięte cele i zrealizowane zadania. Porównanie wielkości nakładów na realizację Strategii z uzyskanymi efektami.	IV kwartał 2025 r.	Zespół, któremu Wójt Gminy zleci to zadanie
7.	Przyjęcie raportu z realizacji Strategii i określenie warunków wyjściowych do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Węgierska Górka na lata 2018-2025 na lata następne	Grudzień 2025 r.	Rada Gminy Węgierska Górka

XIV. Zgodność z dokumentami strategicznymi

Strategia Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategia Europa 2020 jest dokumentem określającym podstawowe założenia polityki rozwoju Unii Europejskiej. Wyznacza ona trzy priorytety, które powinny być realizowane zarówno na szczeblu krajowym jak i Unii Europejskiej. Są one następujące:

- **Priorytet I.** Rozwój inteligentny (zwiększenie roli wiedzy, innowacji, edukacji i społeczeństwa cyfrowego).
- **Priorytet II.** Rozwój zrównoważony (produkcja efektywniej wykorzystująca zasoby, przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności).
- **Priorytet III.** Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu (zwiększenie aktywności zawodowej, podnoszenie kwalifikacji i walka z ubóstwem).

Efektem realizacji priorytetów określonych w Strategii Europa 2020 powinno być osiągnięcie pięciu celów:

- wzrostu wydatków na działalność badawczo- rozwojową (B+R),
- wzrostu wskaźnika zatrudnienia,
- wzrostu udziału osób z wyższym wykształceniem w społeczeństwie oraz zmniejszeniu odsetka osób wcześniej kończących naukę,
- ograniczenia emisji CO₂ i osiągnięcia celów 20/20/20 w zakresie klimatu i energii,
- ograniczenia liczby osób żyjących w ubóstwie.

Cele wskazane w Strategii Gminy Węgierska Górka wykazują pełną zgodność z celami Strategii Europa 2020, przyczyniają się one do wzrostu spójności terytorialnej , społecznej i gospodarczej przedstawionych w dokumencie.

14.1 Spójność z krajowymi dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Celem rozwojowym kraju wskazanym w Strategii Rozwoju Kraju 2020 jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Wizja zawarta w Strategii gminy Węgierska Górka, tj.

„Węgierska Górka – turystyczne centrum Żywiecczyny”

w pełni wpisuje się w ten cel, akcentując z jednej strony wykorzystanie potencjału gospodarczego (także dla rozwoju turystyki), społecznego i instytucjonalnego przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska naturalnego, z drugiej zaś prowadząc do stworzenia narzędzi dla trwałego i stabilnego wzrostu, służącego poprawie warunków życia na terenie gminy Węgierska Górka.

Jednocześnie cele strategiczne Strategii gminy Węgierska Górka wpisują się w postulaty Strategii Rozwoju Kraju, tj.:

1. Sprawne i efektywne państwo,
2. Konkurencyjna gospodarka,
3. Spójność społeczna i terytorialna.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest dokumentem strategicznym określającym sposób kształtowania ładu przestrzennego oraz zasady związane z rozwojem, przyjmując przestrzeń jako płaszczyznę odniesienia w programowaniu działań rozwojowych.

Główny cel Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 określono jako Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych - konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.

Strategia rozwoju gminy Węgierska Górka wpisuje się w ten cel, uwzględniając potencjał rozwojowy gminy związany z rozwojem usług turystycznych bazujących na posiadanych zasobach przyrodniczych. Jednocześnie strategia w określonej przez siebie wizji i misji rozwoju uwzględnia zrównoważone zarządzanie zasobami przyrodniczymi, stanowiącymi jeden z najważniejszych zasobów rozwojowych gminy Węgierska Górka.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Kolejnym dokumentem strategicznym decydującym o kierunkach rozwoju naszego kraju jest Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020. Dokument ten określa prowadzenie polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju na poziomie regionalnym (wojewódzkim), wskazując cele i priorytety związane z rozwojem regionalnym w wymiarze terytorialnym, określając nową rolę regionów oraz zasady prowadzenia polityki regionalnej i jej instrumenty. Celem strategicznym dla prowadzenia polityki regionalnej jest *Efektywne wykorzystanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.*

Jednocześnie Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego ukazuje trzy cele polityki regionalnej do 2020 roku. Są one następujące:

1. Wzrost konkurencyjności regionów;
2. Niwelowanie różnic w rozwoju poszczególnych obszarów kraju;
3. Sprawne zarządzane polityką rozwoju.

Cele, które zostały założone w Strategii Rozwoju Gminy Węgierska Górka wpisują się we wszystkie trzy cele przytoczone w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego – prowadzą one bowiem do zwiększenia konkurencyjności gminy przy wykorzystaniu posiadanych przez nią zasobów, jednocześnie wpływają na zwiększenie spójności terytorialnej w układzie regionalnym, w szczególności zapewniając możliwości trwałego rozwoju ekonomicznego i w konsekwencji poprawy warunków życia na tym terenie.

Strategia Rozwoju Polski Południowej do roku 2020

Strategia Rozwoju Polski Południowej do roku 2020 identyfikuje możliwości współpracy pomiędzy województwami śląskim i małopolskim oraz wskazuje kierunki interwencji umożliwiające rozwijanie i zacieśnianie tej współpracy. Konsekwencją wspólnych inicjatyw podejmowanych przez oba województwa oraz polski Rząd będzie kreowanie Polski Południowej jako silnego i konkurencyjnego obszaru w Europie.

Głównym celem strategii jest *Polska Południowa nowoczesnym i atrakcyjnym regionem Europy*. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację trzech celów strategicznych:

- pierwszy cel strategiczny zorientowany na wzmacnianie relacji i integrację Europy
górnos Śląsko-krakowskiego: **Europol   górnośląsko-krakowski   obszarem**

koncentracji innowacji i kreatywności, wyznaczającym trendy rozwojowe i wpisującym się w sieć najdynamiczniej rozwijających się metropolii europejskich

- drugi cel strategiczny zorientowany na łączenie aktywności podmiotów i potencjałów endogenicznych całego makroregionu oraz poszerzanie możliwości współpracy i realizowania projektów rozwojowych w Polsce Południowej: **Polska Południowa przestrzenią partnerskiej współpracy na rzecz efektywnego wykorzystywania możliwości rozwojowych,**
- trzeci cel strategiczny zorientowany na wzmacnianie pozycji makroregionu w otoczeniu, w szczególności dzięki zwiększaniu atrakcyjności makroregionu dla podmiotów w otoczeniu: **Polska Południowa miejscem przyciągającym ludzi, podmioty i inicjatywy wzmacniające potencjały makroregionu.**

Strategia gminy Węgierska Górka wpisuje się w cel główny Strategii Rozwoju Polski Południowej do roku 2020. Realizacja działań strategii, przyczyniać się będzie nie tylko do zdynamizowania rozwoju społeczno-gospodarczego, ale również zacieśnienia partnerstwa pomiędzy tworzącymi ją regionami (m.in. w zakresie kształcenia potencjału ludzkiego).

14.2 Spójność z regionalnymi dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” określa wizję rozwoju, cele oraz sposoby ich osiągnięcia w perspektywie do roku 2020. Dla realizacji celów Strategii zaplanowano podejmowanie interwencji w ramach 4 obszarów priorytetowych:

- **Obszar priorytetowy A. Nowa gospodarka** - Województwo śląskie regionem nowoczesnej gospodarki rozwijającej się w oparciu o innowacyjność i kreatywność.
- **Obszar priorytetowy B. Szanse rozwojowe mieszkańców** - województwo śląskie regionem o wysokiej jakości życia opierającej się na powszechnej dostępności do usług publicznych o wysokim standardzie.
- **Obszar priorytetowy C. Przestrzeń** - województwo śląskie regionem atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni.
- **Obszar priorytetowy D. Relacje z otoczeniem** - województwo śląskie regionem otwartym będącym istotnym partnerem rozwoju Europy.

Strategia gminy Węgierska Górka wpisuje się realizację obszarów priorytetowych poprzez realizację działań przyczyniających się do:

- **rozwoju przedsiębiorczości w gminie**, która zakłada sukcesywną modernizację i poprawę infrastruktury drogowej oraz połączeń komunikacyjnych (samochodowych i kolejowych) gminy, jak również dynamiczny rozwój przedsiębiorczości i poprawę bezpieczeństwa,
- **poprawy jakości środowiska naturalnego** poprzez poprawę stanu czystości powietrza, gleby oraz czystości i zagospodarowania wód,
- **rozwoju potencjału ludzkiego gminy** poprzez umożliwienie zwiększenia szans edukacyjnych mieszkańców, wzrost spójności społecznej, zwiększenie dostępności do kultury i sportu mieszkańców, poprawę kondycji zdrowotnej mieszkańców gminy umożliwiając tym samym osiągnięcie postulatów zawartych w obszarach priorytetowych Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020

Program stanowi narzędzie realizacji polityki regionalnej, mającej przyczyniać się do osiągnięcia celów zawartych w Strategii Rozwoju Kraju, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie oraz Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

W ramach Programu określono 13 priorytetów, odnoszących się do realizacji celów szczegółowych. Program zakłada oparcie wymiaru terytorialnego o obszary funkcjonalne subregionów i zwiększenie zaangażowania samorządów terytorialnych w zarządzaniu środkami strukturalnymi UE, przewiduje działania w formie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych oraz Regionalnych Inwestycji Terytorialnych, na rzecz wdrażania przedsięwzięć realizujących wspólną wizję rozwojową.

Z punktu widzenia Strategii Gminy Węgierska Górka Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020 stanowi jedno z najważniejszych narzędzi finansowania działań przyczyniających się do osiągnięcia jej celów.

Strategia Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oraz Strategia Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Południowego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020:

Strategia Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oraz Strategia Regionalnych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Południowego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 to odpowiedź na potrzeby rozwojowe środowisk subregionalnych oraz wyzwaniem w zakresie mobilizacji różnych podmiotów lokalnych i regionalnych na rzecz osiągania wspólnych celów rozwojowych.

Strategia wyznacza cele rozwojowe dla subregionu, identyfikując jego specjalizacje terytorialne.

Wizja rozwoju określona w dokumencie jest następująca *Subregion południowy obszarem zrównoważonego i trwałego rozwoju, stwarzającym mieszkańcom korzystne warunki życia w oparciu o dostęp do usług publicznych o wysokim standardzie oraz dostęp do dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej. Subregion aktywny społecznie i gospodarczo, wykorzystujący swoje naturalne walory przyrodnicze celem ugruntowania specjalizacji turystycznej subregionu na tle województwa, kraju oraz Europy.*

Strategia RIT wyznacza 4 Priorytety, które umożliwiają rozwój Gmin Subregionu Południowego, a tym samym osiągnięcie wizji rozwoju, tj.

Priorytet 1. Nowoczesna gospodarka – Subregion południowy regionem innowacji i nowoczesnej gospodarki,

Priorytet 2. Rozwój kompetencji, wykształcenia i postaw obywatelskich – Poprawa spójności społecznej Subregionu południowego,

Priorytet 3. Rozwój infrastruktury i usług dla zrównoważonego rozwoju - Subregion południowy regionem nowoczesnej infrastruktury zapewniającej dogodne warunki życia dla mieszkańców i wzrost gospodarczy,

Priorytet 4. Współpraca i wizerunek zewnętrzny - Subregion południowy regionem otwartym na współpracę, będącym istotnym partnerem w rozwoju województwa.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Żywieckiego na lata 2006 – 2020

Dokument „Strategia Rozwoju Gminy Węgierska Górka na lata 2018– 2025” jest spójna z wszystkim trzema głównymi priorytetami założonymi w Strategii dla Powiatu żywieckiego, tj.:

I - Trwały rozwój gospodarczy w powiecie

II - Zwiększenie szans rozwoju osobistego mieszkańców

III – Poprawa warunków bytowych mieszkańców i przyjezdnych

Szczegółowo dokument ten jest zbieżny w zakresie realizacji następujących celów strategicznych:

Priorytet P I Trwały rozwój gospodarczy w powiecie.

Cel strategiczny C I.1 Sprawny system komunikacji

Priorytet P III Poprawa warunków bytowych mieszkańców i przyjezdnych.

Cel strategiczny C III.3 Podniesienie poziomu bezpieczeństwa na terenie powiatu

Priorytet P IV Eliminacja zagrożeń środowiskowych i racjonalizacja ochrony środowiska

Cel strategiczny C IV.5 Eliminacja zagrożeń środowiskowych

Priorytet P I Trwały rozwój gospodarczy w powiecie.

Cel strategiczny C I.2 Rozwój usług turystycznych

Cel strategiczny C I.3 Zachowanie przestrzennych walorów powiatu

Cel strategiczny C I.4 Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości

Cel strategiczny C I.5 Utrzymanie i rozwój rolnictwa

Cel strategiczny C I.6 Uatrakcyjnienie wizerunku powiatu i stworzenie warunków do inwestowania

Priorytet P IV Eliminacja zagrożeń środowiskowych i racjonalizacja ochrony środowiska

Cel strategiczny C IV.3 Zachowanie terenów cennych pod względem przyrodniczym

Priorytet P I Trwały rozwój gospodarczy w powiecie.

Cel strategiczny C I.3 Zachowanie przestrzennych walorów powiatu

Priorytet P III Poprawa warunków bytowych mieszkańców i przyjezdnych.

Cel strategiczny C III.1 Poprawa zdrowotności, promocja zdrowia oraz zwiększenie dostępności usług społecznych

Cel strategiczny C III.2 Zwiększenie dostępności usług dla przyjezdnych i mieszkańców

Priorytet P I Trwały rozwój gospodarczy w powiecie.

Cel strategiczny C I.6 Uatrakcyjnienie wizerunku powiatu i stworzenie warunków do inwestowania

Priorytet P II Zwiększenie szans rozwoju osobistego mieszkańców

Cel strategiczny. C II.3 Podniesienie poziomu integracji społeczeństwa powiatu i zwiększenie ich identyfikacji z powiatem

Priorytet P III Poprawa warunków bytowych mieszkańców i przyjezdnych.

Cel strategiczny C III.1 Poprawa zdrowotności, promocja zdrowia oraz zwiększenie dostępności usług społecznych

Cel strategiczny C III.2 Zwiększenie dostępności usług dla przyjezdnych i mieszkańców

Cele założone w Strategii Rozwoju Gminy Węgierska Górka na lata 2018-2025 wpisują się we wszystkie trzy przytoczone cele Strategii Zrównoważonego Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Żywieckiego na lata 2006 – 2020.

.

XV. Oczekiwane efekty realizacji Strategii

Oczekuje się, że realizacja wyszczególnionych w ramach niniejszego dokumentu celów Strategii Rozwoju Gminy Węgierska Górka powinna przynieść następujące efekty:

➤ W zakresie celu strategicznego nr 1:

„Utworzenie na terenie Węgierskiej Górki warunków zapewniających tej Gminie efektywne konkutowanie o uwagę turystów z innymi gminami z powiatów bielskiego i cieszyńskiego, legitymujących się statusem znanych i cenionych ośrodków obsługi ruchu turystycznego”

1. Zwiększenie liczby turystów odwiedzających teren Węgierskiej Górki w celach związanych z wypoczynkiem i rekreacją, uprawianiem aktywnych form turystyki,
2. Zwiększenie odsetka wśród osób odwiedzających teren Węgierskiej Górki w celach związanych z wypoczynkiem i rekreacją, uprawianiem aktywnych form turystyki, który docelowo wybiera tę destynację jako docelowe miejsce wypoczynku dłuższego niż jednodniowy,
3. Zwiększenie liczby podmiotów gospodarczych, prowadzących na terenie Węgierskiej Górki efektywną działalność gospodarczą w sektorze obsługi ruchu turystycznego,
4. Podwyższenie rentowności przedsiębiorstw w ramach lokalnego sektora obsługi ruchu turystycznego na terenie Węgierskiej Górki,
5. Zwiększenie liczby trwałych, atrakcyjnych, dobrze płatnych miejsc pracy, dostępnych dla mieszkańców gminy Węgierska Górka w ramach lokalnego sektora obsługi ruchu turystycznego,
6. Zwiększenie liczby inicjatyw, podejmowanych na terenie Gminy przez podmioty gospodarcze, wywodzące się z lokalnego sektora obsługi ruchu turystycznego, polegających na budowie nowej infrastruktury (okołoturystycznej / aktywnych form turystyki),
7. Zwiększenie dochodów Gminy z tytułu udziału w podatkach płaconych państwu przez mieszkańców i podmioty gospodarcze.

➤ W zakresie celu strategicznego nr 2:

„Zapewnienie na terenie Węgierskiej Górki korzystnych warunków, z punktu widzenia jej mieszkańców, sprzyjających zamieszkiwaniu, prowadzeniu gospodarstwa domowego”

1. Utrzymanie korzystnych trendów i tendencji w zakresie liczebności mieszkańców Gminy,
2. Satysfakcja mieszkańców z zamieszkiwania na terenie Gminy, potwierdzona przeprowadzonymi w tym obszarze na zlecenie Gminy niezależnymi badaniami,
3. Przyciągnięcie na teren Gminy osób zamieszkujących dotychczas miasta regionu i zainteresowane realizacją indywidualnych inicjatyw z zakresu budownictwa mieszkaniowego,
4. Duży odsetek osób, w liczbie korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy ogółem, uzyskujący warunki umożliwiające zaprzestanie korzystania z tego rodzaju wsparcia,
5. Zapewnienie wysokiego stopnia satysfakcji mieszkańców z możliwości podejmowania różnorodnych rodzajów aktywności fizycznej na terenie Gminy, z wykorzystaniem atrakcyjnych elementów infrastruktury aktywnych form wypoczynku,
6. Zwiększenie liczby osób, regularnie i aktywnie uprawiających sport, w tym zwiększenie liczby członków i sympatyków lokalnych klubów i organizacji zajmujących się propagowaniem sportu,
7. Ograniczenie zjawiska eskalacji chorób cywilizacyjnych wśród mieszkańców Gminy, przede wszystkim chorób układu krążenia, czy wad postawy u dzieci i młodzieży.

➤ W zakresie celu strategicznego nr 3:

„Zachowanie i ochrona szczególnych walorów środowiskowych Gminy Węgierska Górka – efektywna ochrona środowiska naturalnego Gminy”

1. Ograniczenie ilości zanieczyszczeń, przedostających się do gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Gminy,
2. Ograniczenie niskiej emisji, celem poprawy jakości powietrza na terenie Gminy,

3. Optymalizacja sposobu wykorzystywania zasobów naturalnych, przede wszystkim wody,
4. Uzyskanie maksymalnych wskaźników w zakresie gospodarki odpadami na terenie Gminy (radykalne ograniczenie ilości odpadów, przekazywanych do składowania),
5. Zwiększenie ilości energii, produkowanej na terenie Gminy, pochodzącej z odnawialnych źródeł energii.

➤ **W zakresie celu strategicznego nr 4**

„Zapewnienie samorządowi Węgierskiej Górki warunków do realizacji jego misji i wypełniania zobowiązań wobec mieszkańców”

1. Wysoka ocena samorządu wystawiana przez mieszkańców,
2. Wysoka efektywność w zakresie wywiązywania się z ustawowych obowiązków samorządu,
3. Wysoka liczba i szeroki zakres usług publicznych, dostępnych dla mieszkańców Gminy w formie elektronicznej,
4. Duża ilość danych i informacji, pochodząca z gminnych zasobów: ewidencji, rejestrów, zdigitalizowana i udostępniona zainteresowanym tym stronom w formie elektronicznej,
5. Wysoki stopień zaspokojenia zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy,
6. Wysoka efektywność w zakresie realizacji gminnych przedsięwzięć inwestycyjnych.

➤ **W zakresie celu strategicznego nr 5:**

„Rewitalizacja wybranych terenów Gminy, celem zapewnienia im atrakcyjnych walorów i nowych, pożądanых funkcjonalności”

1. Radykalne ograniczenie w skali gminy powierzchni terenów uznawanych za zdegradowane, niebezpieczne, pozostających poza jakąkolwiek eksploatacją, czy praktycznym wykorzystaniem,
2. Zwiększenie powierzchni ogólnodostępnych przestrzeni publicznych na terenie gminy,
3. Zwiększenie stopnia atrakcyjności gminnej przestrzeni publicznej,

4. Zwiększenie liczby organizacji pozarządowych i podmiotów gospodarczych, prowadzących na terenie gminy pożądaną działalność w oparciu o zdegradowaną dotychczas infrastrukturę,
5. Uzyskanie wysokiej liczby użytkowników infrastruktury dotychczas nieprzydatnej / zdegradowanej.

➤ **W zakresie celu strategicznego nr 6:**

„Wysoki poziom bezpieczeństwa zamieszkiwania, przebywania oraz wypoczynku na terenie Gminy”:

1. Ograniczenie ryzyka groźnych w skutkach zdarzeń, klęsk żywiołowych oraz nieprzewidzianych wypadków na terenie Gminy,
2. Ograniczenie liczby wypadków, kolizji, innych groźnych w skutkach zdarzeń w ruchu drogowym do których dochodzi obecnie na terenie Gminy,
3. Spadek liczby wypadków, kolizji i innych groźnych w skutkach zdarzeń drogowych,
4. Wzrost bezpieczeństwa przebywania na terenie Gminy.

XVI. Spis tabel, wykresów i map

Spis tabel:

Tabela 1 Urodzenia na terenie Gminy Węgierska Górka	15
Tabela 2 Migracje na terenie Gminy Węgierska Górka	16
Tabela 3 Ludność według wieku w Gminie Węgierska Górka w 2016 roku	17
Tabela 4 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym	18
Tabela 5 Wskaźnik obciążenia demograficznego w Gminie Węgierska Górka	18
Tabela 6 Bezrobocie w Gminie Węgierska Górka w latach 2014-2016	21
Tabela 7 Bezrobotni w tzw. szczególnej sytuacji na rynku pracy	22
Tabela 8 Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2014-2016	24
Tabela 9 Przyczyny przyznania pomocy z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2014-2016	25
Tabela 10 Przestępstwa na terenie Gminy Węgierska Górka w 2016 roku	27
Tabela 11 Interwencje związane z przemocą w rodzinie w Gminie Węgierska Górka	27
Tabela 12 Przeprowadzone interwencje domowe dotyczące przemocy w rodzinie	28
Tabela 13 Wykaz zdarzeń drogowych w 2016 roku	28
Tabela 14 Liczba podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Węgierska Górka	29
Tabela 15 Efektywność mieszkańców poszczególnych sołectw w zakresie prowadzenie działalności gospodarczej	30
Tabela 16 Aktywność gospodarcza mieszkańców Gminy Węgierska Górka i powiatu żywieckiego	30
Tabela 17 Ilość organizacji pozarządowych przypadających na 100 mieszkańców Gminy Węgierska Górka w 2016 roku	32
Tabela 18 Trasy rowerowe na terenie Gminy Węgierska Górka	37
Tabela 19 Średnia cena działek budowlanych w sąsiednich gminach w 2016 roku	43
Tabela 20 Średnie ceny nieruchomości w poszczególnych sołectwach Gminy Węgierska Górka	43
Tabela 21 Gospodarka odpadami na terenie Gminy Węgierska Górka	46

Spis wykresów:

Wykres 1- Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Węgierska Górka	14
Wykres 2 Liczba zgonów w poszczególnych miejscowościach w Gminie Węgierska Górka	15
Wykres 3 Liczba zawieranych małżeństw i rozwodów w poszczególnych sołectwach Gminy w 2016 roku	19
Wykres 4 Liczba zawieranych małżeństw i rozwodów w poszczególnych latach w Gminie Węgierska Górka w 2016 roku	19
Wykres 5 Liczba osób bezrobotnych na terenie Gminy Węgierska Górka	20
Wykres 6 Udział kobiet w ogóle bezrobotnych na terenie Gminy Węgierska Górka w 2016 r.	21
Wykres 7 Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS w sołectwach Gminy Węgierska Górka w latach 2014-2016	23
Wykres 8 Przyczyny występowania z wnioskiem o pomoc do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Węgierska Górka w latach 2014-2016	26
Wykres 9 Ilość podmiotów gospodarczych	29

Wykres 10 Średnia cena za 1 m ² w poszczególnych sołectwach	44
--	----

Spis map

Mapa 1- Położenie gminy Węgierska Górka na tle Województwa Śląskiego	12
Mapa 2- Położenie gminy Węgierska Górka na tle powiatu żywieckiego	13

Przewodniczący
Rady
Wojciech Sobel